

वल्लिलाहि अलज्ञाहे हिज्जुल भयति

मनिस्तताअ धलयहि सभिला

ओर लोगो पर भुदा का डक (इज) डे के जो

ईस घर तक पहुँचने की ताकत रफता डो,

वोड ईसका डज करे (आवे ईमरान)

हज्ज - उमराह और सलाम

अब्दुरराक काकीवाला

राक अेन्स सन्स

काकीवाला टुरस अेन्स ट्रावेल्स

काकी वेम्बर्स, टी/बापोल, पांचपट्टी, कलुपुर,

अहमदाबाद - ३८०००१. (ईन्डिया)

फोन : ८१-७८-२१३१३१३, २२१८०५००

हज्ज - उमराह और सलाम

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلٰی رَسُوْلِهِ الْكَرِیْمِ

भूशनसीब हें वड लोग जिन्हें अल्लाह तआलाने अपने दरबारमें
डाजरी देने के लिये ईन्तिबाब इरमाया और अपना महेमान बनाया.

जयसे किसी बादशाह के दरबार में डाजरी देने के कुछ आदाब डोते
हें, ईसी तरड अल्लाह के दरबार में डाजिर डोने के भी आदाब और तरीके
हें.

डर अेक जानेवाले डाज को याहिये के हज्ज-उमरड और सरकारे डो
आलम सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम के दरबार में डाजरी देनेसे पेडले
तमाम अरकान बराबर समज ले, सीपले और याद करले, यड बडोत डी
जडरी हें.

ईस किताब में डाज हज्ज और उमरड के सडर के लिये, घर से
निकलता डे और हज्ज और उमरड के तमाम अरकान अदा करके, वापस
घर को डोटता डे, वडों तक के तमाम डालात और मसाईल आसान रुबान
में भयान डिये हें.

अगर डाज ईस किताब को साथ रफ्मे और ईस पर अमल करता
जाडे, तो ईन्शा अल्लाह पूरे सडर मे किसी भी डिस्म की कोई दुश्वारी पेश
नहीं आडेगी.

हज्ज - उमराह और सलाम

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

इमराने हज

- (१) હાજી અપને ઘર સે હજજ કે રાસ્તે મેં નિકલતા હે, તો ઉસ્કે હર કદમ પર ઉસે એક નેકી મિલતી હે, એક ગુનાહ મુઆફ હોતા હે ઓર જન્મતમે એક દરજા બુલંદ હોતા હે.
- (૨) જબ હાજી બયતુલ્લાહ કા તવાફ કરતા હે, ઓર એક પૈર ઉઠા કર દૂસરા રખને જાતા હે, તો ઉસ્કી એક ખતા મુઆફ હોતી હે, એક નેકી લિખ દી જાતી હે, ઓર એક દરજા બુલંદ હોતા હે.
- (૩) હાજી તવાફ કે બાદ દો રકઆત નમાઝે વાજિબ તવાફ કી અદા કરતા હે તો ઉસે એક અરબી ગુલામ આઝાદ કરને કા સવાબ મિલતા હે.
- (૪) હાજી સફા-મરવહ કી સઈ કરતા હે, ઓર સાત ચક્કર પૂરે કરતા હે તો ઉસે સત્તર (૭૦) ગુલામ આઝાદ કરને કા સવાબ મિલતા હે.
- (૫) જબ હાજી અરફાત પહોંચતા હે ઓર અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ હોતા હે, દુઆએ માંગતા હે, તો અલ્લાહ તઆલા હાજીઓ પર ફખ્ર કરતે હે, ઓર ફરિશ્તોં સે કેહતે હે, કે તુમ સબ ગવાહ રહો, મેને ઈન્કે સારે ગુનાહ મુઆફ કર દિયે હે, ચાહે વોહ દુન્યાકી રેતી કે દાનો કે બરાબર હોં યા બારીશ કે કરતોં કે બરાબર હોં, યા સમંદર કે ઝાગ કે બરાબર હોં, યા દુન્યા કે દરખોં કે પત્તોં કે બરાબર હોં. મેરે બંદો, જાવ બખ્શો બખ્શાએ ચલે જાવ, તુમ્હારે ગુનાહ મુઆફ હે,

हज - उमराह और सलाम

ઓર જિસ્કી તુમ સિફારીશ કરોગે ઉન્કે ગુનાહ ભી મુઆફ કર દૂંગા.

- (૬) જબ હાજી મુઝદલિફહ પહોંચતા હે તો વહાં હુકુલ-ઈબાદ વાલી દુઆ કબૂલ હોતી હે.
- (૭) મિના મેં દસ તારીખ કો હાજી બળે શૈતાન કો સાત કંકરિયા મારતા હે, તો હર કંકરી પર વહ કબીરહ ગુનાહ મુઆફ હોતા હે જો ઉસે હલાક કર દેનેવાલા હો.
- (૮) હાજી મિનામેં કુર્બાની કરતા હે, તો ઉસે જાનવર કે હર બાલ કે બરાબર નેકિયાં મિલતી હે ઓર ગુનાહ મુઆફ હોતે હે. કિયામત કે રોઝ નેકિયોંકા વઝન સત્તર (૭૦) ગુના બળહા દિયા જાયેગા ઓર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હે કિ કિયામત કે દિન મે ખુદ ઉસકા બદલા દૂંગા.
- (૯) કુર્બાની કે બાદ હાજી સર કે બાલ ઉતરવાતા હે તો હર બાલ કે બરાબર એક નેકી મિલતી હે, એક ગુનાહ મુઆફ હોતા હે. કિયામત કે દિન યેહ બાલ નૂર બનકર આએંગે ઓર હાજી કો પુલસિરાત સે બિજલી કી તરહ ઉસ પારલે જાએંગે.
- (૧૦) જબ હાજી તવાફે ઝિયારત કરતા હે ઓર દો રકઆત નમાઝે વાજિબ પળહતા હે, તો આસ્માન સે એક ફરિશ્તા નાઝિલ હોતા હે ઓર હાજી કે કંધે પર હાથ રખ કર કહેતા હે, જાવ તુમ્હારે સારે ગુનાહ મુઆફ હો ગયે, ઓર હાજી એસા પાક હો જાતા હય જૈસા કે અભી પૈદા હુવા હો.
- (૧૧) ફરમાયા રસૂલે ખૂદા (સ.અ.વ.)ને કે જો શખ્સ મક્કહ મુકર્મહ સે મિના, અરફાત, મુઝદલિફહ, હજજ કે લિયે ચલકર જાએ ઓર

हज - उमराह और सलाम

ઈસી તરહ વાપસ ચલ કર આમે તો ઉસકે હર કદમ પર સાતસો નેકિયાં લિખ્ખી જાતી હેં, ઓર હર નેકી કા સવાબ એક લાખ નેકીયોં કે બરાબર હોતા હે.

(૧૨) આપ (સ.અ.વ.) ને યહ ભી ફરમાયા કે જિસ શખ્સને મક્કહમુકર્રમહ કી એક દિન કી ભી ગરમી પર સબ્ર કિયા, તો અલ્લાહતઆલા ઉસકો પાંચસો સાલકી મુસાફત કે બરાબર આતિશે દોઝખ સે દૂર રખેંગે ઓર જો એક રોઝ બિમાર રહા, અલ્લાહતઆલા ઉસકે ગોશત વ જિસ્મ પર આતિશે દોઝખ હરામ ફરમાએંગે, ઓર સાઠ (૬૦) સાલ કી ઈબાદત કે બરાબર નેક અમલ ઉસકે નામે આમાલમેં લિખે જાએંગે, ઓર અગર કિસીકી મૌત આ ગઈ તો કિયામત તક હર સાલ એક હજજ કા સવાબ લિખા જાએગા.

(૧૩) એક હદીષમેં હે કે હજજ ઓર ઉમરહ કરનેવાલા અલ્લાહ કા ખુસૂસી મહેમાન હે, અગર દુઆ કરતા હે તો કબૂલ હોતી હે ઓર મગફિરત તલબ કરે તો ખુદા બખ્શ દેતા હે.

(૧૪) રસૂલે ખૂદા (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા હજજમેં માલ ખર્ચ કરના જિહાદમેં ખર્ચ કરને સે સાતસો હિસ્સે ધવાબમેં ઝિયાદહ હેં.

(૧૫) આપ કે દિલમે આખિરત કા શોક પૈદા હો ગયા, ઓર દુન્યા સે બેદરકાર હો ગયા ઓર જિસ હાલતમે ગયે થે ઉસસે બેહતર હાલતમેં હોકર વાપસ આએ, તો સમજો આપ કા હજજ કબૂલ હો ગયા ઓર આપકો હજજે મબરૂર નસીબ હુઆ.

(૧૬) જબ હાજી કા હજજ કબૂલ હોતા હે, તો ઉસકા બદલા જન્મત કે સિવા કુછ નહીં હે.

(૧૭) જબ હજજ કબૂલ હો ગયા, તો હાજી કો દુન્યા મેં ગની બના દિયા જાતા હે.

(૧૮) નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા પાક ઈર્શાદ હે કે જિસને પચાસ બાર બયતુલ્લાહ કા તવાફ કિયા વહ અપને ગુનાહોં સે ઐસા પાક હો ગયા કે જેસે આજ હી પૈદા હુવાહો.

(૧૯) હદીષ શરીફ મેં હે કે જિસને એક હજજ કિયા ઉસને અપના ફર્જ અદા કિયા, ઓર જિસને દૂસરા હજજ કિયા ઉસને અલ્લાહ કો કર્જ દિયા, ઓર જિસને તીન હજજ અદા કિયે, ઉસકે માલકો ઉસકે બાલોં કો ઓર ખાલ કો અલ્લાહ તઆલા આગ પર હરામ કર દેતે હેં.

(૨૦) એક હદીષમેં આયા હે કે ફર્જ હજજ અદા કરો, વહ બીસ મરતબહ જિહાદ કરને સે બળહા હુઆ હે.

(૨૧) આપ (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફર્માયા કે હજજ ઓર ઉમરહ કરો, યે તંગદસ્તી ઓર ગુનાહોં કો ઈસ તરહ દૂર કર દેતે હેં, જેસે આગ કી ભઠ્ઠી લોહે ઓર સોને-ચાંદી કી ખરાબી કો દૂર કરતી હે.

(૨૨) હજજમે પૂરી દુન્યા કે અવલિયાઅ, અબદાલ ઓર અકતાબ કી એક જમાઅત હર સાલ શિર્કત કરતી હે, ઉન્કે કુયૂઝ વ બરકાત સે ફાયદા ઉઠાને કા બેહતરીન મૌકા હે.

(૨૩) એક હદીષમેં ખુદ હુઝૂર (સ.અ.વ.)કી દુઆ હે કે, ‘યા અલ્લાહ તુ હાજી કી મગફિરત કર ઓર જિસ કી મગફિરત કી હાજી દુઆ કરે, ઉસકી ભી મગફિરત ફરમા’.

(૨૪) હાજી કી સિફારીશ ચારસો ઘરાનોં કો યા ઉસકે ઘરાનેમેં સે ચારસો આદમિયોં કે બારે મેં કબૂલ હોતી હે.

હજજ

હજજ કોઈ નઈ ચીઝ નહીં હે, સબસે પહેલે હઝરત આદમ (અ.સ.) ને હિન્દુસ્તાનસે મક્કહમુકરમહ જા કર હજજ અદા કી થી ઉસ વક્ત હઝરત જિબ્રાઈલ (અ.સ.)ને હઝરત આદમ (અ.સ.) સે ફરમાયા કે ફરિશ્તે ઈસ બયતુલ્લાહ કા તવાફ સાત હઝાર સાલ સે કર રહે હેં.

એક મશહૂર કૌલ કે મુતાબિક બયતુલ્લાહ કી તઅમીર હઝરત આદમ (અ.સ.) કી પૈદાઈશ કે દો હઝાર સાલ પેહલે ફરિશ્તોને કી થી, ઓર એક રિવાયત કે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલા કે 'કુન' કેહને પર ઈસકી તઅમીર હુઈ થી.

હજજ કી તીન કિસ્મેં હેં

- (૧) હજજે 'ઈફરાદ'
- (૨) હજજે 'કિરાન'
- (૩) હજજે 'તમત્તુઅ'

- (૧) હજજે 'ઈફરાદ'

યઅની હજજ કે મહિનોમેં હજજકા એહરામ બાંધ કર સીફ હજજ કરે, હજજ સે પેહલે કોઈ ઉમરહ ન કરે, ઈસમે હજજ કી કુર્બાની વાજિબ નહીં હે.

- (૨) હજજે 'કિરાન'

યઅની હજજ ઓર ઉમરહ દોનોં કા એક સાથ એહરામ બાંધે, પેહલે

ઉમરાહકા તવાફ ઓર સઈ કરે, સર કે બાલ ન કટાએ ઓર ઉસી એહરામ સે હજજ કે અરકાન અદા કરને કે બાદ એહરામ ખોલ દે. હજજ સે પેહલે સીફ એક હી ઉમરાહ કિયા જાતા હે. હજજ કે બાદ નફલ ઉમરહ કરેં. હજજકી કુર્બાની કરના વાજિબ હે.

જો એહરામ ઓર ઉસકી પાબંદીયાં નિભા સકે ઉસકે લિયે હજજે કિરાન કરના સબસે અફઝલ હે.

- (૩) હજજે તમત્તુઅ

યઅની હજજ કે મહિનોં મેં પેહલે ઉમરાહકા એહરામ બાંધે, મક્કહ મુકરમહ પહોંચ કર, ઉમરહ સે ફારિગ હો કર, એહરામ ખોલ દે, ઓર જબ હજજ કે દિન આએ, તબ હજજ કા વાપસ એહરામ બાંધ કર હજજ કે અરકાન અદા કરે. ઈસમેં હજજ કી કુર્બાની કરના વાજિબ હે.

હનફિયહ કે નઝદીક હજજે કિરાન સબસે અફઝલ હે, લેકિન જો એહરામ બાંધા જાત હે, વહ ઉમરહ કરને કે બાદ હજજ તક ખોલા નહી જાતા, (ચાદર બદલ સકતે હેં) ઈસ લિયે ઈત્ને રોઝ તક એહરામ મેં રહેના પળતા હે ઓર તમામ પાબંદિયાં ભી નિભાની પળતી હે, જો મુશ્કિલ કામ હે, ક્યું કે બહોત સી ગલતિયાં હોને કા અંદેશા હે. ઈસ લિયે જો આદમી એહરામ કી પાબંદિયો કો નિભા સકતા હો, એસે આદમી કે લિયે હજજે કિરાન કરના બેહતર હે. લેકિન જો ઈન પાબંદિયો કો ન નિભા સકે, ઉસકે લિયે હજજે તમત્તુઅ કરના ઝિયાદહ મુનાસિબ હે.

ઈસ કિતાબ મેં હજજે તમત્તુઅ કે બારે મેં લિખા ગયા હેં.

હજજ કી ફરિયાત

હજજ ઈસ્લામ કે પાંચ બુનિયાદી અરકાનોં મે સે એક હે ઓર હર સાહિબે માલ કો ઝિંદગી મેં એક બાર હજજ કરના ફર્જ હે. હૂઝુરે અકરમ (સ.અ.વ.)ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે જો શખ્સ સાહિબે માલ (પૈસેવાલા) હો, ઓર હજજ કા સફર કરને કી તાકત ભી રખતા હો, ફિરભી હજજ ન કરે, તો ઉસ્કા ઈસ હાલત મે મરના યહૂદી યા ઈસાઈ હો કર મરને કે બરાબર હે.

ઈસ લિયે ચાહિયે કે જિસ શખ્સ પર હજજ ફર્જ હો જાએ, વહ ઉસ્કે અદા કરને મેં જલ્દી કરે.

જિસ કે પાસ ઈત્ની રકમ હો, કે મક્કહમુકર્રમહ તક જાને-આને કા દરમ્યાની ખર્ચ કર સકતા હો, ઓર હજજ સે જ વાપસી તકકા ઝરૂરી ખર્ચ અપને ઘરવાલોં ઓર બચ્ચોં કો દે સકે, ઉસ પર હજજ ફર્જ હે.

હજજમેં ખર્ચ હોને વાલા માલ હલાલ ઓર પાક હોના ચાહિયે. ક્યું કે અલ્લાહતઆલા પાક હે, ઓર પાક ચીઝ હી કબૂલ ફરમાતે હે. હરામ માલ સે કિયા હુવા હજજ કબૂલ નહીં હોતા.

હજજ કો જાને સે પેહલે, તમામ રિશ્તેદારોં સે મિલ લેં, કહા સુના મુઆફ કરવાલેં. અગર બોલ-ચાલ ન હો તો સામને ચલકર મિલને જાએ, કિસી કા લેના દેના બાકી હો તો વહ ભી અદા કર દેં.

હદીષ શરીફ મેં હે કે જો શખ્સ તઅલ્લુક તોળતા હે, ઉસકી દુઆએં શબે કદ્રમેં ભી કબૂલ નહીં હોતી.

ઓરતોં કે લિયે મહરમ યા શોહર કે બગૈર ૪૮ મિલ (૭૨, કિલોમીટર) યા ઈસ સે ઝિયાદહ કા સફર કરના શરઅન મના હે.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૨

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

બહોતસી ઓરતે હજજ યા ઉમરહ કો બગૈર મહરમ કે જાતી હે, જો શરીઅત કે ખિલાફ હે, ઓર વહ ગુનેહગાર હોતી હેં, મકસદ યે કે ઓરત અકેલી સફર ન કરે, ચાહે થોળી હી દૂરકા સફર ક્યું ન હો.

મહરમ કૌન હય ?

જિસ શખ્સ સે કભી ભી નિકાહ જાઈઝ ન હો, જૈસે બાપ, સગા ભાઈ, બેટા, પોતા, નવાસા, દામાદ, સુસર, સગા ચાચા, સગા મામુ ઈન્કો મહરમ કેહતે હે.

બાલા, મામુ, ચાચા ઓર ફૂફી કે લળકે ઓર બેહનોઈ મહરમ નહીં હે.

અગર મહરમ કે સાથ જાને મેં ભી ફિત્નેકા ડર હો તો ન જાવે. (શામી) મિસાલ કે તૌર પર સુસર કે સાથ બહુ કા જાના યા દામાદ કે સાથ સાસ કા જાના.

મરથલા :

અગર ઓરત કે પાસ હજજ કા ખર્ચ તો હે, લેકિન મહરમ યા શોહર નહિ હે, તો બગૈર મહરમ કે ન જાએ. અગર મૌત તક મહરમ ન મિલે તો મરને સે પહલે હજજે બદલ કી વસિયત કર જાએ.

બુળહી ઓરતોં કે લિયે ભી મહરમ કા હોના ઝરૂરી હે.

બહોત સી ઓરતેં, બગૈર મહરમ કે, પળોસ યા મહોલ્લે કે લોગોં કે સાથ હજજ કો જાતી હેં, યેહ હરામ હે ઓર સપ્ત ગુનાહ કા કામ હેં.

હજજ કરનેવાલોં કો ચાહિયે કે સિવાયે હજજ કરને કે દિલ મે ઓર

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

કોઈ ગર્જ ન હો. ક્યું કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)ને ફરમાયા હે કે કિયામત કે કરીબ મેરી ઉમ્મત કે અમીર લોગ તો સેરો-તફરીહ કે ઈરાદે સે હજજ કરેંગે, જૈસે ઓર મુલકોં કી સૈર કે લિયે સફર કરતે હેં. ઉન્સે કમ દરજે કે લોગ, તિજારત કી ગર્જસે હજજ કરેંગે, જો ઈધર કા માલ ઉધર ઓર ઉધર કા માલ ઈધર લા કર બેયેંગે. ઉલમાઅ શોહરત કે લિયે હજજ કરેંગે કે હમને ચાર, પાંચ, સાત, બારહ હજજ કિયે ઓર ગરીબ ભીખ માંગને કી ગર્જસે હજજ કા સફર કરેંગે.

રવાનગીએ હજજ કે મુતાઅલ્લિક

અલ્લાહતઆલા હર સાલ અપને ખાસ બંદો કો, પૂરી દૂન્યામં સે ચૂન કર અપને પાસ બુલવાતે હેં આપભી ઉન્મં સે એક હેં, તો આપ કો ચાહિયે કે હજજ કો રવાના હોનેસે પેહલે હજજકે તમામ અરકાન બરાબર સમજ લેં ઓર સીખ લેં.

હજજ કરના બહોત આસાન હે, તમામ અરકાન ઈત્મિનાન સે ઉન્કે વક્ત મેં અદા કરેં, કિસીભી કામમે જલ્દી ન કરેં, ક્યું કે અકધર તકલીફ ઓર મુસીબત અપની હી ગલતી કી વજહ સે હોતી હે.

બહોત સે લોગ હજજ કા બળા ખર્ચ કરતે હેં, ઓર મશક્કત બરદાશત કરતે હેં, મગર છોટી છોટી ગલતિયાં કરનેકી વજહ સે બળી બળી નેઅમતોં સે મહરૂમ રેહ જાતે હે. ઈસ લિયે હર એક જાનેવાલે હાજી કો ચાહિયે કે હજજ કે તમામ અરકાન અચ્છી તરહ સે સીખ લે, ન સમજમં આયે તો જાનને વાલે સે પૂછ લે.

જગહ જગહ મસ્જિદોમં હાજિયોં કા જોળ હોતા હે, વહાં હજજ કે તમામ અરકાન અમલી (પ્રેક્ટીકલ) તૌર પર સિખલાએ જાતે હે, વહાં ભી

ઝરૂર શીર્કત કરેં. સુન્નત તરીકે સે અપને સફર કા આગાઝ ઈસ તરહ કરેં.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) અકધર જુમેરાત કો સફર શુરૂઅ કરતે થે, ઈસ લિયે જુમેરાત કો સફર કરના સુન્નત હે. ઘર સે નિકલતે વક્ત મિસ્કીનોં કો ખાના ખિલાના ઓર સદકહ દેના બેહતર હે.

જબ રવાનગી કા વક્ત આ જાએ તો દો રકઆત નફલ નમાઝ ઈસ તરહ સે અદા કરે કે પહેલી રકઆત અલ્હમ્દુ... કે બાદ કુલ યા અય્યુહલ કાફિરૂન... ઓર દૂસરી મેં અલ્હમ્દુ... કે બાદ કુલ હુવલ્લાહુ અહદ... કી સૂરહ પઠ્ઠે અગર યહ યાદ ન હો તો કોઈ ભી સૂરહ પઠ્ઠ લેં.

સલામ ફેર કર આયતુલ કુરસી ઓર લિઈલાફિ કુરૈશ... કી સુરહ પઠ્ઠે ઓર ખૂબ દુઆઓં માંગે. અલ્લાહ કા શુક અદા કરેં કે ઉરને આપ કો યહ દિન નસીબ ફરમાયા. અપની દુઆઓં મેં ઘરવાલોં કો, અપને બાલ-બચ્ચોં કો અલ્લાહ કો સોંપ દેં ઓર અપને સફરમં આસાની કી, નેકી ઓર પરહેઝગારી કે આઅમાલ કી, અપની ઈમાન કી સલામતી કી, હર બુરાઈ-બદી સે બચને કી, ઓર અપને ગુનાહોં સે તવબહ વગયરહ જો ભી ખૈર કી દુઆઓં માંગની હો, ખૂબ દિલ સે માંગે.

હજજમં જાનેવાલી ઓરતેં, મર્દોં સે મુસાફહ ન કરેં ઓર ન ગલે મિલેં, અપને ઘર કી યા રિશ્તેદારોં કી ઓરતો કો સ્ટેશન પર ભી ન લે જાએં, વરના આપ ગુનેહગાર હોંગે, ફોટુ યા વિડિયો સે ભી અપને આપકો બચાએ.

હજજ કો રવાના હોને સે પેહલે અપની ટિકિટ, ડ્રાફ્ટ, પાસપોર્ટ વગયરહ તમામ જરૂરી કાગઝાત કી તીન તીન ફોટો કોપી કરવા લેં ઓર મર્દ ઓર ઓરતેં અલાહિદહ અલાહિદહ અપને પાસ રખેં.

જબ હજજ કે લિયે ઘર સે નિકલો તો હંસી ખૂશી નિકલે ગમગીન યા માયૂસી કી હાલતમં ન નિકલે.

घरसे निकलते वक्त की दुआ

जब घर से बाहर निकले तो यह दुआ पण्डले :

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

बिस्मिल्लाहि तवक्कलतु अलल्लाहि ला हवल वला कुव्वत इल्ला
बिल्लाहिल अलियिल अजीम.

तर्जुमा :

‘में अल्लाह का नाम लेकर निकलता हूँ, अल्लाह पर भरोसा करता हूँ, नही है मुझमें ताकत नेकी करने की ओर बदी से बचने की, मगर अल्लाह ही की तवक्कीक से, जो बणी शान ओर अजमतवाला है.’

जो शप्स इस दुआ को पण्ड कर घरसे निकलता है, अल्लाहतआला की मदद उसके साथ होती, ओर अल्लाहतआला उसके काम को आसान कर देते हैं.

सवारी की दुआ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

हज्ज - उमराह और सलाम

१८

बिस्मिल्लाह छिर्छमा निर्छीम

सुब्छानल्लजी सप्प-र लना छाछा वमा कुन्ना

लहू मुक्खिनी-न व छन्ना छला रब्बिना लमु-कलिबुन.

तर्जुमा : “सब ता’रीहें अल्लाह छीके दिअे हें, जिसने इस सवारी को छमारे कबजेमें करदी, ओर छम अल्लाह की कुदरत के बगैर इसको कबजेमें करनेवाले न थे, ओर बिवा शुभछ छमको अपने रबकी तरफ लोट कर छर्रर छाना छे.”

जब छवाछ जछाछ यलने लगे तो यह दुआ पण्डे :

بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

बिस्मिल्लाहि मजरेछा व मुरसाछा छन्न रब्बी ल गक्खुर्रछीम

सफर में नमाजें अपने वक्त पर पण्डनेका भूब अछतिमाम करें. जमाअत से पण्डना मुमकिन छो तो जमाअत छी से पण्डें. आप सफर में हें इस लिये इर्ज नमाजे कसर पण्डें. (इजर ओर मगरिब पूरी पण्डें.) अगर आप छवाछ जछाछ में जा रहे हेंतो इर्ज नमाज तो षणे छो कर छी इक्खूअ-सजदछ के साथ पण्डें. अगर सीट पर बेठे बेठे पण्डली तो बाअद में नीये उतर कर लोटा ले. अलबत्ता नफ़ल नमाज अपनी सीट पर बेठे बेठे पण्ड सकते हें.

येछ ध्यान रप्पे के कोछली इर्ज नमाज आपसे कछा न छोने पाअे, अगर गफ़लत की वजह से आपकी अेक ली नमाज कछा छोगछ तो बयतुल्लाह में १०० रकआत नफ़ल अदछ करने से ली छस्की तलछी न छोगी.

हज्ज - उमराह और सलाम

१८

મર્દો કે એહરામ કે મુતઅલ્લિક હિદાયાત

એહરામ કી ચાદરેં સુફેદ હોં તો અફઝલ હે, વરના રંગીન હોં તબ ભી જાઈઝ હે. દો ચાદરેં ઢાઈ ઢાઈ મીટર કી લેં. અગર ચાદર મેં કોઈ પેવન્દ (થીગલા) લગા હો યા દો ટુકડે સી કર એક બનાઈ હો તો કોઈ હરજ નહીં હે.

એહરામ કી ચાદરોં મેં સે એક ચાદર કી લુંગી બાંધ લેં. લુંગી બાંધતે વક્ત ગિરહ (ગાંઠ) ન લગાએ. ગિરહ લગાના મકરૂહ હે, કમર પટા હો તો પહન લેં. દૂસરી ચાદર બદન પર ઓળહ લેં. સારે સિલે કપળે જો બદન કે નાપ કે સિલે હોં, જેસે ટોપી, કમીસ, પટલૂન, ચડડી, બનિયાન, મોઝે વગયરહ ઉતાર લેં, કિસીભી કિસમકી સિલી ચીઝ બદન પર ન હોની ચાહીયે. કિસી વજહસે બગેર સિલી લંગોટ બાંધના ચાહેં તો બાંધ સકતે હેં.

નાખુન કાટ લેં, સર મેં તેલ ડાલ લેં ઓર તૈયાર હો જાએ.

(ઓરતેં ભી એહરામ કે કપળે અલગ સે લાઈ હેં તો પહેન કર તૈયાર હો જાએ.)

ઓરતોં કા એહરામ ઓર ઉસકે બાંધને કા તરીકા

ઓરતોં કા એહરામ ઉન્કે સિલે હુએ, પેહને હુએ કપળે હી હેં, કીસી ભી રંગ કે પહેન સકતી હેં, લેકિન સફેદ હો તો ઝિયાદહ બેહતર હે. ઓરતેં એહરામ કી હાલત મેં ચેહરે પર પરદા નહીં ડાલ સકતી, ચેહરા ખુલ્લા રખના ઝરૂરી હે. ઈસલિયે ચેહરે પર કપળા ન લગે ઈસ તરહ સે નકાબ ડાલેં યા પંખે સે ચેહરે કી આળ કરલેં. એહરામ મેં કાનો કો ભી ઢાંક લેં.

ઓરતેં સર પર જો કપળા બાંધતી હેં, વહ એહરામ નહી હે. બલ્કે બાલ તૂટ ન જાએ, ઉસકી હિફાઝત કે લિયે હે, વુઝૂ કરતે વક્ત ઉસે ઉતાર લેના ચાહિયે, વરનહ વુઝૂ ન હોગા, ઓર નમાઝભી નહીં હોગી. યહ દેખા ગયા હે કે એહરામ કી હાલતમેં બહોતસી ઓરતેં અપની પેશાની કો ભી ઢાંક લેતી હેં, ચેહરા ઓર પેશાની દોનો ખુલિ રેહના ચાહિયે. વરના ‘દમ’ દેના પળેગા.

મર્દો કે એહરામ મેં દાખિલ હોને કી હીદાયાત ઓર તરીકહ

હવાઈ જહાઝ સે જાનેવાલે હાજી મુંબઈ યા અહમદાબાદ, જહાં ઉન્કા મકામ હે, વહાં સે જબ રવાનગી કા વક્ત આ જાએ તબ, અગર ગુસ્લ કા ઈન્તિઝામ હો તો એહરામ કી નિયતસે ગુસ્લ કરલેં, યહ અફઝલ હે વરનહ વુઝૂ કરલેં.

(૧) મુસલ્લા બિછા લેં ઓર દો રક્આત (અગર મકરૂહ વક્ત ન હો તો) નફલ નમાઝ સર કો ચાદર સે ઢાંક કર પળહલેં. લેકિન અભી કોઈ નિયત ન કરેં.

જબ હવાઈ જહાઝ મેં સવાર હો જાએ ઓર જહાઝ ચલ દે તબ આગે બતાએ તરીકહ સે નિયત કરેં, તીન મરતબહ તલાબિયહ પળહ કર એહરામમેં મર્દ ઓર ઓરતેં દાખિલ હો જાએ.

(૨) આપ ઈસ તરહ ભી કર સકતે હેં કે અપને મકાન પર એહરામકી નિયત સે નહાકર યા વુઝૂ કરકે એહરામ કી ચાદરેં પહેન કર હવાઈ

અડડે પર પહોંચ જાઓ, ઓર વહાં બોરિંગ પાસ હાસિલ કર લેં, ઓર ઈમિગ્રેશન સે ફારિંગ હો કર એહરામ કી દો રકઆત નફલ નમાઝ પળ કર સલામ ફેર ને કે બાદ મર્દ સર પર સે ચાદર હટા કર નિચ્ચત કર લેં ઓર તલબિયહ પળ કર એહરામમેં દાખિલ હોજાઓ, ઓરતેં ભી ઈસી તરહ એહરામમેં દાખિલ હો સકતી હયં.

(૩) યા એસા ભી કર સકતે હેં કે એહરામ કે કપળે (ચાદરેં) પહન કર હવાઈ જહાઝમેં બેઠને કે બાદ જબ હવાઈ જહાઝ ઉઘાન લે, તબ અપની સીટ પર બેઠે બેઠે એહરામકી દો રકઆત નફલ નમાઝ પળ કર નિચ્ચત ઓર તલબિયહ પળ કર મર્દ ઓર ઓરતેં એહરામમેં દાખિલ હો જાઓ.

લેકિન ઈત્ના ખ્યાલ રહે હે જિદદહ આને સે એક ઘંટા પેહલે પેહલે યહ કામ કર લેં. બગેર એહરામમેં દાખિલ હુએ જિદદહ એરપોર્ટ પર ઉતર ગયે તો 'દમ' દેના વાજિબ હોગા.

ઉપર એહરામમેં દાખિલ હોને કે તીન અવ્કાત બતાયે હેં, જો ભી આપ કો ઠીક લગે વહ અપના સકતે હેં.

સરકો ચાદર સે ઢાંક કર દો રકઆત નફલ નમાઝ એહરામકી નિચ્ચત સે ઈસ તરહ પળે કે, પહેલી રકઆત મેં અલ્હમ્દુ... કે બઅદ કુલ યા અચ્ચુહલ કાફિરન.... ઓર દૂસરી રકઆત મેં કુલ હુવલ્લાહોઅહબ... કી સુરત પળના ઝિયાદ અફઝલ હે, વરનહ જો ભી યાદ હો પળ સકતે હેં. સલામ ફેર કર, સર સે ચાદર હટા લે, અબ એહરામ કી હાલતમેં હર વકત સર ખુલા રખના ઝરૂરી હે. કીસીભી હાલતમેં ચાદર સર પર ન આને પાએ, ઓર નિચ્ચત ઈસ

તરહ સે કરેં.

નિચ્ચત :

اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ الْعُمْرَةَ فَيَسِّرْهَا لِي وَ
تَقَبَّلْهَا مِنِّي ☆

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઉરીદુલ ઉમરત ફયસિરહા

લિ વ તકબ્બલહા મિન્ની.

તર્જૂમા :

અય અલ્લાહ મેં ઉમરહ કી નિચ્ચત કરતા હું, ઈસે મેરે લિયે આસાન ફરમા ઓર કબૂલ ફરમા.

નિચ્ચત કે અલ્ફાઝ અરબી મેં ન આતે હોં તો ઉર્દૂ મેં કેહ લેં.

નિચ્ચત દિલ મેં કરના ફર્ઝ હે, લેકિન ઝુબાન સે કેહના અફઝલ હે, સિર્ફ નિચ્ચત કરને સે એહરામ શુરૂઅ નહી હોતા, બલ્કે નિચ્ચત કરને ઓર તલબિયહ કે અલ્ફાઝ અદા કરને સે હી એહરામ મેં દાખિલ હોતે હેં. નિચ્ચત કે બાદ તીન મરતબહ તલબિયહ પળે. તલબિયહ કા ઝબાન સે કેહના શર્ત હે, અગર દિલમેં કેહ લિયા તો કાફી ન હોગા. ઓર એહરામ મેં દાખિલ ભી ન હોંગે. તલબિયહ કે અલ્ફાઝોં મેં કમી ઝિયાદહકરના મકરૂહ હે. યહી અલ્ફાઝ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે ખાબિત હેં, ઈન્કો અચ્છી તરહ સે યાદ કર લેં.

તલબિયહ

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ط
لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ ط
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ ط
لَا شَرِيكَ لَكَ ☆

લબ્બયૂક, અલ્લાહુમ્મ લબ્બયૂક
લબ્બયૂક લા શરીક લક લબ્બયૂક
ઈન્નલ્-હમ્દ વન્નિઅમત લક વલ મુલ્ક,
લા શરીક લક

મેં હાજિર હું, અય અલ્લાહ ! મેં હાજિર હું
મેં હાજિર હું, તેરા કોઈ શરીક નહીં, મેં હાજિર હું
બેશક સબ તઅરીફેં તેરે હી લિયે હેં ઓર નેઅમતે
તેરી દી હૂઈ હેં, ઓર મુલ્ક તેરા હે.
તેરા કોઈ શરીક નહીં હે.

ફિર તીન મરતબહ દુરૂદ શરીફ પળહેં ઓર દુઆ કરેં, યે યાદ રખ્મેં કે
હર દુઆ સે પેહલે ઓર આબિર મેં દુરૂદ શરીફ ઝરૂર પળહના ચાહિયે,
વરનહ દુઆ આસ્માન ઓર ઝમીન કે બીચમેં મુઅલ્લક (અધર) રેહતી હે,
આસ્માન તક નહીં પહોંચતી.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૨૪

દુરૂદ શરીફ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ط

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ બારિક વ સલ્લિમ.

મુસ્તહબ દુઆ યે હે

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ غَضَبِكَ وَالنَّارِ ☆

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક રિદાક વલ જન્નત વ અઉઝૂ

બિક મિન ગઝબિક વન્નાર.

તર્જૂમા :

“અય અલ્લાહ ! મેં તુઝસે તેરી રઝામંદી ઓર જન્નત માંગતા હું,
ઓર તેરે ગઝબ ઓર જહન્નમ સે તેરી પનાહ માંગતા હું.”

અબ આપ પૂરી તરહ સે એહરામ મેં દાખિલ હો ગએ. ઓર આપકો
નીચે લિખી હૂઈ નવ (૯) બાતોં સે પરહેઝ કરના હોગા.

૨૫

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

એહરામ કી પાભંદિયાં

- (૧) મદ્દો કો સર ખુલા રખના હોગા, કિસી ભી હાલત મેં સર ઢાંક નહીં સકતે, નમાઝભી ખુલે સર હી પળહની હોગી, ઓરતોં કો સર ઢાંકના હોગા, લેકિન પેશાની ઓર ચેહરા પર કપળા ન લગે, ઈસ તરહ હર વખત ખુલ્લા રખના હોગા.
- (૨) મદ્દ કિસી ભી કિસ્મ કે સિલે હુએ કપળે નહીં પહન સકતે ઓરતોં કા એહરામ ઉન્કે સિલે હુએ કપળે હી હેં.
- (૩) બાલ કટા નહીં સકતે. ચેહરા બના નહીં સકતે, બલ્કે જિસ્મ કે કિસી ભી હિસ્સે કે બાલ કાટ યા તોળ નહીં સકતે.
- (૪) નાખુન કાટ નહીં સકતે, અગર નાખુન ટુટ જાએ તો ઉખાળ સકતે હેં.
- (૫) ઈતર યા ખૂશ્બૂ લગા નહીં સકતે, ખૂશ્બૂદાર સાબૂન સે નહા નહીં સકતે, અગર સાબૂન મલે ગરમ યા ઠંડા પાની બદન પર ડાલ કર નહા સકતે હેં. ખાને મેં ખૂશ્બૂ મિલી હો, જેસે એસન્સ, ઝઅફરાન વગયરહ ઓર પકને કે બાદ ભી ખૂશ્બૂ આતી હો તો, એસા ખાના ખા સકતે હેં, લેકિન ખૂશ્બૂવાલા શરબત જયસે ગુલાબ, કેવળહ, શરબતે રૂહઅફઝહ વગરયહ પી નહીં સકતે. બાઝાર મે મિલતી ઠંડી બોતલે જેસે થમ્સઅપ, પેપ્સી, લીમ્કા, વગયરહ એહરામકી હાલત મેં પી સકતે હેં.
- (૬) શહવત કી બાત ભી નહીં કર સકતે, બલ્કે શહવત સે અપની બીવી કો ભી હાથ નહીં લગા સકતે.

- (૭) શિકાર નહીં કર સકતે.
- (૮) મદ્દ પેર કે પંજે કે બીચ કી ઉભરી હુઈ હડડી ઢાંક નહીં સકતે, ઈસ લિએ જૂતે કે બજાએ રબર કી દોપટટી કી ચંપલ પેહને, યા એસી સપાટ પેહને જિસસે પંજે કી બીચકી ઉભરી હુઈ હડડી ઓર એળી ટખનો કે સાથ ખુલી રહે. ઓરતેં મોઝે, ઓર ઝેવરાત પહન સકતી હેં, લેકિન ન પહેનના બેહતર હે, ઉન્કે પેર કી ઉભરી હુઈ હડડી ઢક જાએ એસા જૂતા પહેન સકતી હેં.
- (૯) જૂં નહીં માર સકતે, બલ્કે કિસી કી જૂં કા ઈશારા ભી નહીં કર સકતે, જૂં પકળ કર ઝમીન પર ફેંક ભી નહીં સકતે. અગર જૂં કો મારા યા પકળ કર ધૂપ મેં ડાલ દિયા યા કપળા ધૂપ મેં ડાલ દિયા, તાકે જૂં મર જાએ, તો એક જૂં કે બદલે એક ટૂકડટા રોટી કા, ઓર દો-તીન જૂં કે બદલે એક મુઠ્ઠી ગેહું ઓર તીન સે ઝિયાદહ જૂં કે બદલે એક પૂરા સદકહ (પોને દો કીલો ગેહું) દેના હોગા.

ઉપર બતાઈ તમામ બાતોં સે ખાસ બચના ચાહિયે, ઓર ફિકર કરની ચાહિયે કે ગલતી ન હોને પાએ જાનબૂઝકર, અંજાને પન મેં, સોતે મેં. જાગતે મેં ગલતી હોને પર, દમ દેના પળેગા. (યાઅની એક બકરા ઝબહ કરના પળેગા.) યા બાઅઝ સુરતોં મેં સદકા દેના પળેગા.

ચંદ મસાઈલ

- (૧) દમ મક્કહમુકર્રમહ ઓર હરમ કી હદ હી મેં દિયા જાતા હે, દમ કે ગોશ્ત કો ફકીરોં-મિસ્કીનોં મે બાંટ દે, ખૂદ કો યા કિસી ભી માલદાર કો ખાના જાઈઝ નહીં હે, ઓર દમ કે જાનવર કી કીમત ખૈરાત કરના ભી જાઈઝ નહીં હે.

- (૨) સરદી સે બચને કે લિયે એહરામ કી હાલત મેં રઝાઈ યા કમ્બલ ઓળહ સકતે હેં, લેકિન મદોં કા સર, ચેહરા ઓર ઓરતો કા સિફ પુરા ચેહરા ખુલા રેહના યાહિયે.
- (૩) એહરામ કી હાલત મેં તકિયે પર સર યા ગાલ રખકર સો સકતે હેં. લેકિન ઊંધિ મુંહ તકિયે પર મુંહ યા પેશાની રખના મકરૂહ હે. બગેર એહરામ કે ભી ઊંધિ મુંહ સોના મના હે. ક્યું કે શૈતાન ઈસ તરહ સોતા હે, મુસલ્લા યાહે મખમલ કા, દરી કા યા ચટાઈ કા હો, મદ ઓર ઓરતેં નમાઝ પળહ સકતી હેં.
- (૪) મિસ્વાક કર સકતે હેં, ખૂશૂ બગેર કા સુરમા લગા સકતે હેં, અંગૂઠી પહેન સકતે હે. ટૂથ પેસ્ટ, ટૂથ બ્રશ સે દાંત સાફ નહી કરત સકતે.
- (૫) વુઝૂ બનાકર ટુવાલ યા રૂમાલ સે મુંહ નહી પૂછ સકતે. રૂમાલ સે નાક ભી નહી સાફ કર સકતે, હાથ સે નાક સાફ કર કે હાથ કો રૂમાલ સે સાફ કર લેના યાહિયે.
- (૬) અગર એહરામ કી હાલત મેં એહતિલામ યા માહવારી આજાએ, તો ઈસ્સે એહરામ મે કોઈ ફર્ક નહી આતા, ગુસ્લ કર લેં ઓર એહરામ કી યાદર યા કપળે બદલ લેં.
- (૭) અગર એહરામ કી હાલત મેં બદન પર કોઈ ઝખમ આજાએ તો ઈસસે એહરામ મેં કોઈ ફર્ક નહી પળતા, ઓર ન કોઈ સઝા વાજિબ હોતી હે.
- (૮) એહરામ કી હાલત મેં ગલે મેં ફૂલ કા હાર ડાલના મકરૂહ હે, ઈસી તરહ ખૂશૂદાર તંબાકુ યા ઈલાયચી વાલા પાન ખાના ભી મકરૂહ હે. ન ખાના બેહતર હે.

- (૯) એહરામ બાંધને સે પેહલે અગર ઈતર લગાયા હો ઓર એહરામ મેં દાખિલ હોને કે બાદ ભી ઈસ્કી ખૂશૂ બાકી રહે તો કોઈ હર્જ નહી હે. ઈતર ઈસ તરહ લગાએં કે એહરામ કી યાદર પર ઈતર કા ધબ્બા ન પળે.
- (૧૦) ઈસી તરહ ઓરતોં ને એહરામ સે પેહલે મેંહદી લગાઈ હો ઓર એહરામ કે બાદ હાથોં મે રંગ બાકી રહે તો કોઈ હર્જ નહી.
- (૧૧) એહરામ મેં ટીકા યા ઈન્જેક્શન લગા સકતે હેં.

ઓરતોં કા એહરામ બાંધને, ઉસમે દાખિલ હોને ઓર ઉસકે આદાબ કે મુતઆલ્લિક હિદાયાત

ઓરતોં કા એહરામ ઈનકે પેહને હુએ સિલે હુએ કપળે હી હેં, ઓરતેં સર કો ઢાંક સકતી હેં, લેકીન પેશાની સમેત ચેહરા હર વક્ત ખુલા રખના હોગા, બુરખે મેં ભી ચેહરા ખુલા રખના પળેગા. પરદા કરના હો તો પંખે યા કિસી ચીઝસે આળ કર લેની યાહિયે. બહોત સી ઓરતેં ચેહ સમજતી હેં કે હજજ યા ઉમરહકે સફર મે પરદા નહી કરેંગે તો ચલેગા, યહ ઉન્કી ગલતી હે, બે પરદા ઓરતેં ખુદ ભી ગુનહગાર હોતી હેં ઓર મદોં કો ભી ગુનહગાર કરતી હેં.

એહરામ કી હાલતમેં ભી ઓરતોં કો ગેરમહરમ મદોં સે પરદા કરના ફર્ક હે. ઓરતો કો બગેર પદા કિયે હરમ શરીફ મેં આના હરામ હે. ઈસી તરહ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝાએ અકદસ કે સામને ભી બેપરદહ જાના હરામ હે. એસી બે પરદા ઓરતોં કી તરફ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ તવજજુહ નહી ફરમાતે.

પેહલે એહરામ કી નિયત સે ગુસ્લ કર લેં યા વુઝૂ કર લેં, ફિર દો રક્આત નફલ નમાઝ એહરામ કી નિયત સે પીછે બતાએ હુએ તરીકે સે પળહેં. સલામ ફેર કર નિયત કરેં, (નિયત પીછે આ ચુકી હે.) ફિર તીન મરતબા આહિસ્તા સે તલબિયહ (લબ્બૈક...) તીન મરતબા દુરૂદ શરીફ પળહેં ઓર દુઆ કરેં. આખિર મેં પીછે બતાઈ હૂઈ મૂસ્તહબ દુઆ માંગે.

માહવારી કી હાલત મેં ઓરતેં એહરામ કી નિયત સે ગુસ્લ યા વુઝૂ કરલેં, એહરામ કે કપળે પેહન કર મુસલ્લે પર બેઠજાએં., વહ નમાઝ ન પળહેં, બલ્કે સિફ ઉમરહ કી નિયત કરેં ફીર તીન મરતબહ તલબિયહ ઓર, તીન મરતબહ દુરૂદ શરીફ પળહેં ઓર દુઆ કરેં. આખિર મેં પીછે બતાઈ હૂઈ મુસ્તહબ દુઆ માંગે.

અબ વહ ભી એહરામ મે દાખિલ હો ગઈ. ઓર ઉન્હેં ભી પીછે બતાઈ નવ (૯) બાતોં સે પરહેઝ કરના હોગા, અબ હર વક્ત ઝુબાન પર તલબિયાહ (લબ્બૈક...) હોના ચાહિયે.

ઓરતેં યા મર્દ જબ ભી એહરામ કી હાલત મેં હોં, ઉન્કા સબસે મકબૂલ ઝિક્ક લબ્બૈક... હે, ઈસસે અફઝલ ઓર કોઈ ઝિક્ક નહિં હે. ઉઠતે-બેઠતે, ચલતે-ફિરતે હર વક્ત તલબિયહ પળહતે રહેં.

તલબિયહ કો ચાર હિસ્સોં મેં તકસીમ કરકે હર હિસ્સે કે બાદ થોળાસા રૂકના ચાહિયે.

- (૧) લબ્બૈક, અલ્લાહુમ્મ લબ્બૈક لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ط
- (૨) લબ્બૈક લા શરીક લક લબ્બૈક لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ ط
- (૩) ઈન્નલ્-હદ્દ વન્નિઅમત إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ ط
- લક વલ મુલ્ક,
- (૪) લા શરીક લક لَا شَرِيكَ لَكَ ☆

ઓરતેં ધીમી આવાઝસે ઓર મર્દ ઝરા ઊંચી આવાઝસે પળહેં, લેકિન ઈત્ની ઊંચી આવાઝસે નહી, કે નમાઝ પળહનેવાલોં કો યા કિસી કો ખલલ હો.

અગર ઓરત ઈત્ની ઊંચી આવાઝસે તલબિયહ પળહે કે કોઈ ગેર મહરમ સુનલે, તો મકરૂહ હે. ઓર જબ ભી તલબિયહ પળહના શુરૂઅ કરેં, તો કમ અઝ કમ તીન મરતબા ઝરૂર પળહેં, હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ભી તીન મરતબા પળહેં.

અપની લબ્બૈક ખુદ પળહે, એક શખ્સ પળહાએ ઓર દૂસરે લોગ સાથ મિલકર પળહે, યહ સુન્નત કે ખિલાફ હે.

તલબિયહ કે દરમિયાન બાત ન કરની ચાહિયે, જો શખ્સ તલબિયહ પળહ રહા હો, ઉસ્કો સલામ કરના મકરૂહ હે, અગર કિસી ને સલામ કર દિયા તો તલબિયહ ખત્મ કર કે સલામ કા જવાબ દેના ચાહિયે.

ઝરૂરી બાતેં

આપ હવાઈ જહાઝસે કરીબન ૪.૩૦ ઘંટે મેં મુંબઈ સે જિદદહ અરપોર્ટ પહોંચ જાએંગે.

એક બાત કા ખાસ ખ્યાલ રખેં કે આપકે હર સામાન પર આપકા નામ, આપ કે મુઅલ્લિમ કા નામ, મુઅલ્લિમ કા પૂરા પતા (ટુર ઓપરેટર કા નામ ઓર ફોન નંબર), અપને મુલ્ક કા પતા ઓર નિશાન બરાબર લિખ્ખા હોના ચાહિયે, તાકે હવાઈ જહાઝસે સારા સામાન કસ્ટમ હાઉસ મેં કુલિયોં કે ઝરિએ લાયા જાયે, તો ઉન સામાન કે ઢેર મેં સે આપ અપના સામાન નિશાની દેખ કર ફીરન પહેચાન લેં ઓર અપના સારા સામાન એક

જગહ જમાં કર લેં, દૂસરે કા સામાન હરગિઝ અપને સાથ ન લેં.

કસ્ટમ હાઉસમેં આપ કો અપને સામાન કા કસ્ટમ કરવાના હોગા. અરબી લિબાસમેં કસ્ટમ ઈન્સ્પેક્ટર હોંગે. અપને સારે સામાન કા કષ્ટમ કરા લેં. હર સામાન પર કષ્ટમ ઈન્સ્પેક્ટર કે દસ્તખત (સહી) કરવાલેં. બલ્કે આપ કે હાથ મેં જો છોટા સામાન હો ઉસ પર ભી સહી ઝરૂર કરવાલેં, તાકે બાહિર નિકલનેમેં પરેશાની ન હો. યહાં કસ્ટમ બહોત સખ્ત હોતી હે.

સારે સામાન કો વાપસ બરાબર પેક કર લેં. ઓર કસ્ટમ હાઉસ સે અપને સાથીયોં કે સાથ બાહિર આજાએ, બાહિર ટેબલ પર આપકે પાસપોર્ટ મેં પૂરે સફર કી હર ચીઝ કી એન્ટ્રી હોગી. અબ આપ અપના સારા સામાન ફી લારી મેં કુલી સે રખવાદે ઓર આપ ભી સાથ હોલેં. વહ આપકો હજજ ટર્મિનલ મે ઈન્ડિયા કે એરિયામેં લે જાએગા. વહાં સુકૂનવાલી જગહ દેખ કર સામાન જમા કરકે મક્કહમુકર્મહ જાને કા ઈન્તિઝાર કરેં.

અગર આપકા કોઈ સામાન ગુમ હો ગયા હો તો અપને મુઅલ્લિમ કી ઓફિસ મેં ખબર કર દેં.

બેન્ક ભી યહી હે, અપને સાથ લાએ હુએ ડ્રાફ્ટ, લાઈનમેં ખળે હો કર બેન્કસે કેશ (નકદ) કરવા લેં, ઓર જિતની રકમકા ડ્રાફ્ટ હો ઉતને રિયાલ કે નોટ બરાબર ગિન લેં.

યહાં હોટલેં ભી હેં, ખાને કા વક્ત હો તો હોટલ મેં ખાના ખાલેં, ફિર મુઅલ્લિમ યા ઉસ્કે આદમીસે મિલકર મક્કએમુઅઝઝમહ જાનેકે લિયે વક્ત પૂછ લેં ઓર જો મોટર વહ બતાએ ઉસ્મેં કુલી કે ઝરીયહ અપના સામાન રખવાલેં, ઓર ઉસી મોટર મેં ખુદભી બેઠા જાએ. કુલીકો પૈસે દેને નહી હે.

જિદદહસે મક્કહમુકર્મહ કરીબ ૧૦૦ કિ.મી. કે ફાસલે પર હે. ઓર કરીબન દો ઘંટે કે સફર કે બાદ આપ મક્કહમુકર્મહ પહોંચ જાએંગે.

યહાં અપની ઘળી ૨-૩૦ (ઢાઈ) ઘંટે પીછે કર દેં.

મક્કહમુકર્મહ કે ચારો તરફ એક હદ મુકર્રર કી હે, યહાં નિશાનીયાં લગી હૂઈ હેં. જિસે હુદૂદે હરમ કેહતે હેં, યેહ નિશાનીયાં હઝરત જિબ્રઈલ (અ.સ.)ને અલ્લાહ કે હુકમ સે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) કો બતાઈથી. હુદૂદે હરમ કી હિફાઝત ફરિશતોં કે ઝરીયહ કી જાતી હે. દજજાલ ઈન હુદૂદમેં દાખિલ ન હોસકેગા ઓર ગેર મુસ્લિમ કો ભી દાખિલ હોને કી ઈજાઝત નહી હે.

મક્કહમુકર્મહ પહોંચ કર જિસ મકાન મેં આપકો કમરા દિયા ગયા હો ઉસ્મે સારા સામાન રખવાલેં.

સામાન વગેરહ સે ફારિગ હોકર મુઅલ્લિમ સે વક્ત તૈ કરલેં, વુઝૂ કરલેં, મુઅલ્લિમ કા આદમી આપકો ઉમરહ કરને કે સારે અરકાન અદા કરવાને હરમ શરીફ લે જાએગા.

લેકિન મુઅલ્લિમ કે આદમી કા બહોત ભરોસા ન કરેં, હો સકે તો આપ ખુદહી ઉમરહ કે તમામ અરકાન આગે બતાએ હુએ તરીકે સે સીખ કર ખુદસે કરકે એહરામ ઉતાર લેં યા કિસી જાનને વાલે સાથી કે સાથ જાકર તમામ અરકાન અદા કરકે એહરામસે બાહર નિકલ આએ.

માહવારીવાલી ઓરતેં અપને મકાન પર હી ઠહરેં, વહ નમાઝ ઓર કુર્આન મજ્હદ કી તિલાવાત, દેખ કર યા મુંહ ઝબાની ભી ન કરેં, બલ્કે તસ્બીહાત, દુરૂદ શરીફ યા વઝીફા પળહેં, ઉન્કે લિયે યહી મુસ્તહબ હે.

જબ નમાઝ કા વક્ત હો જાએ તો ઘર હી મેં વુઝૂ કરકે મુસલ્લે પર બેઠ જાએં ઓર જિતના વક્ત નમાઝમેં લગતા હે ઉત્ના વક્ત તસ્બીહાત મેં ગુઝારેં. ઓર જબ પાક હો જાએં તબ શોહર યા મેહરમ કે સાથ આગે લિખ્મે હુએ તરીકે સે ઉમરહ કરકે એહરામ ઉતારલેં.

પાકી કા ગુસ્લ કરતે વક્ત સાબૂન ન લગાએં ઓર બદન ભી ન મલેં, બદન કા મેલ ન નિકલને પાએ ઓર બાલ ભી તુટને ન પાએ.

લબ્બૈક પળહતે હુએ આપ હરમ શરીફકી તરફ રાસ્તેકા ધ્યાન રખ્તે હુએ, ઓર આઝુબાઝુ કી નિશાનિયાં નોટ કરતે હુએ જાએં, તાકે વાપસીમેં અપને મકાન આને મેં આપકો તકલીફ ન હો.

મુઅલ્લિમકા કાર્ડ અપને સાથ રખ્મેં, ઓર જો બેલ્ટ આપકો દિયા હે, ઉસે કલાઈમે પહન રખ્મેં. હરમ શરીફ પહોંચ કર ગેટ નં. ૨૪ બાબુસ્સલામ સે યા કિસી ભી દરવાઝે સે આપ હરમ શરીફ મેં દાખિલ હોં, પેહલે દાયાં (સીધા) પેર અંદર રખ્મે ઓર યહ દુઆ પળહેં.

હરમ શરીફમેં દાખિલ હોને કી દુઆ

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ
اللَّهِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَ
اِفْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ. ☆

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૩૪

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

બિસ્મિલ્લાહે વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ
રબ્બિગ્ફિરલી ઝૂનૂબી વફતહલી અબ્વાબ રહમતિક.

તર્જુમા : “અલ્લાહ કા નામ લે કર દાખિલ હોતા હું. દુરૂદ ઓર સલામ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર નાઝિલ હોં. અય અલ્લાહ ! મેરે ગુનાફ મુઆફ ફર્મા ઓર મેરે લિયે અપની રહમત કે દરવાઝે ખોલ દે.”

જબ ભી આપ હરમ શરીફ યા કિસી ભી મસ્જિદમેં દાખિલ હોંતો યહ દુઆ ઝરૂર પળહેં ઓર સાથ મેં નફલ એઅતિકાફ કી નિયત ભી કરેં.

એઅતિકાફ કી નિયત

نَوَيْتُ الْاِعْتِكَافَ مَا دُمْتُ فِيْ هَذَا
الْمَسْجِدِ ط

નવયતુલ એઅતિકાફ મા દુમતુ ફી હાઝલ મસ્જિદ
તર્જુમા : “જબ તક મેં ઈસ મસ્જિદમેં રહું, એઅતિકાફ કી નિયત કરતાહું”
ઓર જબ આપકી પેહલી નઝર બયતુલ્લાહ પર પળે તો તકબીર પળહેં.

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ
أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ ط

અલ્લાહુ અકબર ! અલ્લાહુ અકબર ! લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ
વલ્લાહુ અકબર ! અલ્લાહુ અકબર ! વ લિલ્લાહિલ હમ્દ

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૩૫

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

તર્જુમા : અલ્લાહ સબસે બળા હે, અલ્લાહ સબસે બળા હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબૂદ નહી હે, અલ્લાહ સબસે બળા હે ઓર તમામ તઅરીફ અલ્લાહ કે લિએ.

દુરૂદ શરીફ પઠ્ઠ કર દુઆ માંગે

અય અલ્લાહ ! જબતક ભી મેરા યહાં કિયામ રહે, મેં જો ભી દુઆએ માંગુ વહ તમામ અપને ફઝલો કરમસે કબૂલ ફરમાં.

હદીષ શરીફમેં હે કે જબ આપકી પેહલી નઝર બયતુલ્લાહ પર પળે તબ જો ભી દુઆએ માંગોગે વહ ઈન્શાઅલ્લાહ ઝરૂર કબૂલ હોગી.

સબસે અહમ દુઆ યહ કરની યાહિયે કે અલ્લાહ તઆલા બગેર હિસાબ - કિતાબ કે જન્મતમેં દાખીલ હોના નસીબ ફરમાદેં.

ઈસ વક્ત યહ દુઆ ભી મુસ્તહબ હે

أَعُوذُ بِرَبِّ الْبَيْتِ مِنَ الدَّيْنِ وَالْفَقْرِ وَ مِنَ
ضَيْقِ الصَّدْرِ وَ عَذَابِ الْقَبْرِ

અઉઝુ બિરબ્બિલ બયતિ મિનદ દયનિ વલ ફકરિ વ મિન
દિકિસ્સદરિ વ અઝાબિલ કબરિ.

તર્જુમા : “મેં ઈસ ઘર કે રબ કી પનાહ લેતાહું, કર્ઝ, મુહતાજી, તંગદિલી ઓર અઝાબે કબ્ર સે.”

બાદમેં ગિળગિળા કર રો રો કર ખૂબ દિલસે દુઆએ માંગે, જબભી

આપ દુઆ માંગે તો આબિર મેં આમીન ઝરૂર કહેં.

દુઆ કબૂલ હોને કે લિયે સબસે પેહલી શર્ત યહ હે કે આદમી ખાને-પીને ઓર પહેનને મેં હરામ ચીઝોસે બચે.

દુઆ કરને કે બાદ આપ લબ્બયક.....પઠ્ઠતે પઠ્ઠતે હજરે અસ્વદ કી તરફ આગે બઠ્ઠેં.

આપ એહરામ મેં હેં ઓર તમત્તુઅ કે ઉમરહ કી નિયત સે એહરામ બાંધા હે, ઈસ લિયે ઉમરહ કયસે કિયા જાતા હે વહ બરાબર સમજ લેં, તાકે જબ ભી આપ અકેલે ઉમરહ કરે તો આપકો પરેશાની ન હો.

રમઝાનુલ મુબારકમેં ઉમરહ કરને કા સવાબ હજજ કરને કે બરાબર હે. એક હદીષ કે મુતાબિક આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે સાથ હજજ કરને કે બરાબર હે.

મસ્અલા : હનફી મઝહબ મેં રમઝાનુલ મુબારક કે બાદ ઈદકા યાંદ દેખને કે બાદ મકકહમુકરમહ મેં કિયામ કરનેવાલોં પર, હજજ તક નફલ ઉમરહ કરના જાઈઝ નહી હે. હજજ કે બાદ કરેં. લેકિન બઅઝ ઉલમા કે નઝદીક તમત્તુઅ કરને વાલા, તમત્તુઅ કે ઉમરહ સે ફારિગ હોને કે બાદ, ૮, ઝિલ્હજજ સે પેહલે અગર ઉમરહ કરના યાહે તો ઈસ્કે લિયે ગુંજાઈશ હે. યેહ ગુંજાઈશ ઈફરાદ ઓર કીરાન કરને વાલોં કે લિયે નહી હે.

નફલ ઉમરહ જિસ નિયત સે કરેં, સવાબ મિલતા હે, યાહે ઝિન્દા કે લિયે કરેં યા મર્દૂમો કો ષવાબ પહોંચાને કે લિયે કરેં.

આપ ઈન દિનોમેં ઝિયાદા સે ઝિયાદા તવાફ કરેં.

એહરામ મેં તીન ચીઝોં સે બચના

- (૧) શહવત કી હરકતોં સે, એહરામ કી હાલતમેં કોઈ મદ્ અપની બીવી કો શહવત સે બોસા દે યા શહવત સે હાથ લગાએ યા પકળે, ઉસ પર દમ વાજિબ હોગા.
- (૨) અલ્લાહ ઓર ઉસ્કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે હુકમોં કી નાફરમાની સે.
- (૩) લખાઈ ઝગળોં સે.

અગર કિસીને વહાં નાફરમાની કી તો ઉસ કે બદનમેં ઐસી બેઠ જાયેગી કે સારી ઉમ્મ નાફરમાનિયાં કરતા રહેગા, જબતક દોબારહ હજજ કો ન જાએ ઓર સચ્ચે દિલસે અપને ગુનાહોંકી તૌબહ ન કરે.

મક્કહ મુર્કરમહ મેં રેહ કર ઉમરહ કરને કા તરીકા

ઉમરહ કો હજજે અસગર ભી કેહતે હેં, ઉમરહ કરને કે લિયે ચાર કામ કરને હેં :

- (૧) ઉમરહ કા એહરામ
 - (૨) તવાફ રમલ કે સાથ
 - (૩) સફા-મરવાહ કી સઈ
 - (૪) પૂરે સર કી હજામત
- (નંબર ૧ + ૨ ફર્જ હેં, ૩ + ૪ વાજિબ હે.)
- (૧) ઉમરહ કા એહરામ :

બગેર સિલી દો ચાદરેં લેં, એક કી લુંગી બાંધે ઓર એક બદન પર ઓળહ લેં. સિલે કપડે ઉતાર લેં. વુઝૂ કર લેં ઓર મકાન સે બાહિર આજાએં,

હરમ શરીફ કે પાસ બસવાલે ઉમરહ-ઉમરહ કી આવાઝ લગાતે હોંગે, એક હાજી સે કરીબન દો રિયાલ લેતે હેં. મોટર મેં બેઠ જાએં, વહ આપકો હરમ શરીફ કી હદ સે બાહિર કરીબન તીન મીલ દૂર એક જગહ હે જિસે તનઈમ ઓર મસ્જિદે આઈશહ ભી કેહતે હેં, ઉતાર દેગા, યહાં ગુસ્લખાને, વુઝૂખાને ઓર બયતુલખલા (સંડાસ) કા પૂરા ઈન્તિઝામ હે. (ઓરતોં કે લિયે ભી અલાહિદા ઈન્તિઝામ હે.)

મસ્જિદ મેં દાખિલ હોકર અગર મકરૂહ વક્ત ન હો તો સરકો ઢાંક કર પેહલે દો રકઅત નફલ નમાઝ તલિય્યતુલ મસ્જિદ ઓર બાદમે દો રકઅત નફલ ઉમરહ કી નિયત સે પળેં, પેહલી રકઅતમેં અલ્હમ્દુ.... કે બાદ કુલ યા અય્યુહલ કાફિરૂન.... ઓર દૂસરી રકઅતમેં કુલ હુવલ્લાહ અહદ.... પળેં. સલામ ફેર કર સર સે ચાદર હટાલેં ઓર નિયત કરેં.

નિયત : **اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ الْعُمْرَةَ فَيَسِّرْهَا لِي وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي** ☆

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઉરીદુલ ઉમરત ફયસિરહા લી વ તકબ્બલહા મિન્ની.
તર્જુમા : “અય અલ્લાહ ! મેં ઉમરહ કી નિયત કરતા હું ઈસે મેરે લિયે આસાન ફરમાં ઓર કબૂલ ફરમા.”

અરબી મેં ન આએ તો ઉર્દૂ મેં નિયત કરેં, દિલમેં નિયત કરના ફર્જ હે, લેકિન ઝબાન સે કેહના અફઝલ હે.

નિયત કે બાદ તીન મરતરબા તલબિયહ (લબ્બૈક) ઓર તીન મરતબા દુરૂદ શરીફ પળેં ઓર દુઆ કરેં.

દુઆ :

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ وَاعْوَدُ
بِكَ مِنْ غَضَبِكَ وَالنَّارَ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક રિદાક વલ
જન્નત વ અગીઝુ બિક મિન ગદબિક વ ન્નાર

ઓરતેં ભી ઈસી તરહ નમાઝ, નિચ્ચત, લબ્બૈક... દુરુદ શરીફ ઓર દુઆ કરેં. અબ આપ એહરામ મે દાખિલ હો ગએ અબ આપકો પીછે બતાઈ (૯) નવ બાતોં સે પરહેઝ કરના હય.

લબ્બૈક... પળહતે પળહતે આપ મોટર મેં બેઠ જાએ, મોટર આપકો હરમ શરીફ કે પાસ ઉતાર દેગી.

હરમ શરીફ મેં બાબુલ ઉમરહ (દરવાઝે કા નામ હે) સે યા કિસી ભી દરવાઝે સે દાખિલ હોં. પેહલે દાયાં પેર દાખિલ કરેં ઓર યહ દુઆ પળેં :

دुआ : بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ
اللَّهِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ
لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.

બિસ્મિલ્લાહિ વ સ્સલાતુ વ સ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ
રબ્બિગ્ફિરલી ઝુનૂબી વફતહલિ અબ્વાબ રહમતિક
ઓર નફલ એઅતિકાફ કી ભી નિચ્ચત (જો આગે બતાઈ હે) કરેં, તલબિયહ
પળહતે પળહતે બયતુલ્લાહ કી જાનિબ તવાફ કરને કે લિયે ચલ દેં.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૪૦

તવાફ

તવાફ કે મઅના કિસી ચીઝકે ગિદ ઘુમને કે હેં, બયતુલ્લાહ કે સિવા કિસી ચીઝકા તવાફ કરના જાઈઝ નહી હે.

બયતુલ્લાહ કે સાત ચક્કર પૂરે કરને કો એક તવાફ કરના કેહતે હેં. સન હિજરી ૮, ફત્હે મક્કહમુકર્રમહ સે લેકર આજ તક એક સેકન્ડ ભી એસા નહી ગુઝરા કે મતાફ ખાલી હો, ઓર તવાફ કરનેવાલા એક ભી ન હો. બયતુલ્લાહ કે ઉપર બરાબર સીધ મેં સાતવેં આસ્માન પર “બયતુલ મઅમૂર” હે, જિસ્કા તવાફ ફરિશ્તે રાત દિન કરતે હેં, બયતુલ્લાહ કે તવાફ મેં ઉન્સે મુશાબહત હોતી હે.

મસ્અલા :

બયતુલ્લાહ સે જિત્ના ઝિયાદા કરીબ હો કર તવાફ કિયા જાએ ઈત્ના અફઝલ હે, બશર્તે કે હુજૂમ ન હો ઓર કિસી કો તકલીફ ન પહોંચે.

તવાફ કે લિયે નિચ્ચત કરના ફર્ઝ હે, બગેર નિચ્ચત કે કિતને હી ચક્કર લગાએ, તવાફ નહી હોગા. તવાફ કરતે વક્ત હતીમ કે અંદર સે ન જાએ, ઓરતેં તવાફ દોળ કર ભી ન કરેં.

તવાફ મેં સલામ કરના, સલામ કા જવાબ દેના, ઈક આને પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના, મસ્અલા પૂછના યા બતાના જાઈઝ હે.

હજરે અસ્વદ કે સામને આને સે પેહલે જો ચાદર આપને ઓળહ રખી હે, ઉસ્કા એક સિરા (છેળા) સીધે હાથ કી બગલ કે નીચે સે નિકાલ કર બાંએ હાથ કે કંધે પર ડાલ લેં, તાકે સીધે હાથ કા કંધા ખુલા રહે. ઈસે ઈજતિબાઅ કેહતે હેં.

૪૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

ઈજતિબાઅ સીફ એહરામ કી હલાતમેં ઉસ તવાફ કે સાતોં ચક્કરો મેં ક્રિયા જાતાહે. જિસ્કે બાદ સઈ કરની હો. યહ સુન્નત હે. તવાફ ખત્મ કરકે કંધે કો ફવરન ઢાંક દેના ચાહિયે. બાઅઝ લોગ તવાફ કે બાદભી કંધા ખુલા રખતે હેં, યહ મુનાસિબ નહી હે.

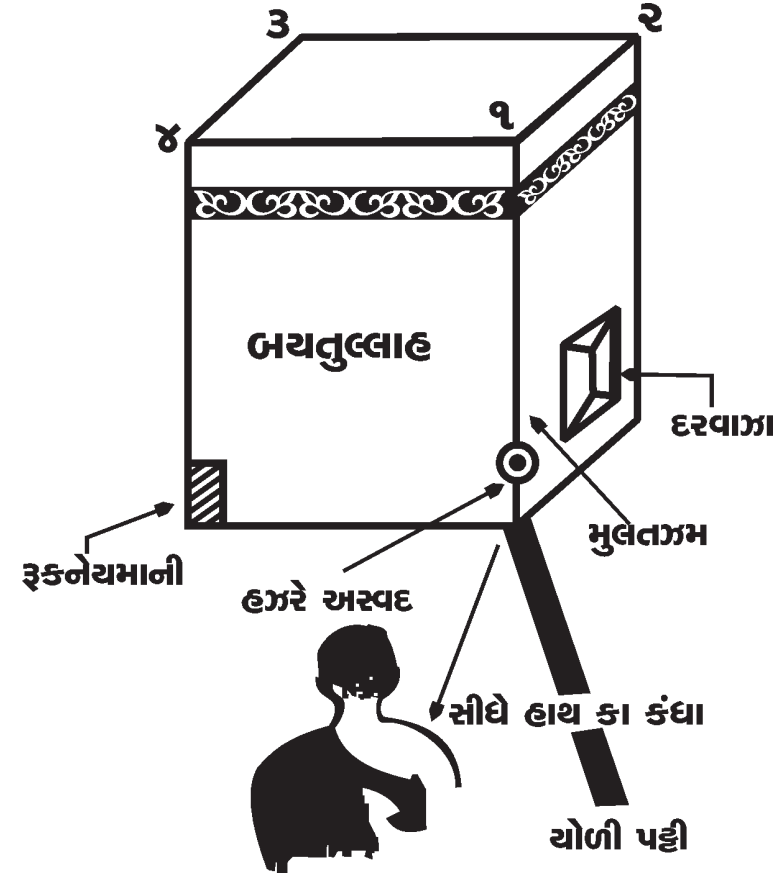
અભી તક આપ તલબિયહ પળહતે થે, લેકિન હજરે અસ્વદ પર નિગાહ પળતે હી પળહના બંધ કરદેં, ઓર હજરે અસ્વદ કે સામને ઈસ તરહ ખળે રહેં કે આપકે સીધે હાથ કા કંધા હજરે અસ્વદ કી જાનિબ ઓર પૂરા ધળ રૂકને યમાની કિ તરફ રહે, ઓરતેં ભી ઈસી તરહ ખળી રહેં, યહાં એક કાલે રંગ કી ચોળી પટ્ટી બની હુઈ હે, ઈસ્સે ઝરા બાઈ તરફ હટકર ખળે રહેં, (સામને તસ્વીર દેખિયે) નફલ તવાફ ભી ઈસી તરહ શુરૂ કરેં.

બાઅઝ મુઅલ્લિમ હજરે અસ્વદ ઓર રૂકને યમાની કે બીચ મેં ખળા રખકર તવાફ કી નિયત કરવાતે હેં, યહ મકરૂહ હે. નિયત કરતે વક્ત દોનો હાથોં કો નીચે હી રખના ચાહીયે.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૪૨

- (૧) રૂકને અસ્વદ (૨) રૂકને ધરાની
(૩) રૂકને શામી (૪) રૂકને યમાની

૪૩

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

મુખ્તલિફ તવાફ કી નિયત

ઉમરાહ કે તવાફ કી નિયત :

اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ طَوَافَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ
فَيْسِرَهُ لِي وَتَقَبَّلَهُ مِنِّي سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ
طَوَافَ الْعُمْرَةِ لِلَّهِ تَعَالَى
عَزَّوَجَلَّ. ☆

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઉરીદુ તવાફ બયતિકલ હરામિ
ફયસિરહૂ લી વ તકબ્બલહૂ મિન્ની સબઅત અશવાતિન
તવાફલ ઉમરતિ લિલ્લાહિ તઆલા અઝઝ વ જલ્લ.

તર્જુમા : ‘અય અલ્લાહ ! મે બયતુલ્લાહ કા તવાફે ઉમરહ કરને કી નિયત
કરતા હું, ઈસે મુજ પર આસાન ફરમાં ઓર કબૂલ ફરમા.’

(નિયત ઉદ્દૂ મેં ભી કરેં તો કોઈ હર્જ નહી, ઉપર ઉમરહ કે તવાફ કી નિયત
બતાઈ હે, લેકિન રોઝાના નફલ તવાફ કરેં તો નિયત ઈસ તરહ કરેં.)

નફલ તવાફ કી નિયત :

اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ طَوَافَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ
فَيْسِرَهُ لِي وَتَقَبَّلَهُ مِنِّي ☆

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઉરીદુ તવાફ બયતિકલ હરામિ
ફયસિરહૂ લી વ તકબ્બલહૂ મિન્ની.

હજ્જ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૪૪

તવાફ કરને કા તરીકા

નિયત કર કે ઝરાસા દાહની તરફ હટ કર બિલકુલ હજરે અસ્વદ કે

સીધ મેં બની પટ્ટી કે ઉપર ખળે હો જાએ, ઓર જિસ તરહ નમાઝમેં તકબીર
કે લિયે હાથ ઉઠાતે હેં ઈસી તરહ દોનો હાથોં કો કાનો તક ઉઠાએ, ઓરતેં
કંધો તક ઉઠાએ, ઓર યહ દુઆ પઠ્ઠે.

દુઆ : بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ لِلَّهِ
الْحَمْدُ ط الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ
اللَّهِ ط اللَّهُمَّ إِيْمَانًا بِكَ وَتَصْدِيقًا بِكِتَابِكَ
وَفَاءً بِعَهْدِكَ وَاتِّبَاعًا لِسُنَّةِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ط

બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વલિલ્લાહિલ હમ્દ.

અસ્સલાતુ વ સ્સલામુ અલા રસુલિલ્લાહિ

અલ્લાહુમ્મ ઈમાનમ બિક વ તસ્દીકમ બિ કિતાબિક વ વફાઅમ

બિઅહદિક વત્તિબાઅલ લિસુન્નતિ નબિય્યિક મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ

અલયહિ વસલ્લમ.

તર્જુમા :

- શુરૂઅ કરતા હું અલ્લાહ કે નામસે, અલ્લાહી સબસે બળા હે, ઈસ્કે
સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહી ઓર સબ તઅરીકેં અલ્લાહી કે
લિયે હેં.

૪૫

હજ્જ - ઉમરાહ ઓર સલામ

- અલ્લાહ કે રસુલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ઓર સલામ નાઝિલ હોં.
- અય અલ્લાહ ! તુઝ પર ઈમાન લાયા, ઓર તેરી કિતાબ કી તસ્દીક કરતે હુએ ઓર તેરે વાઅ્દે પૂરે કરને કે લિયે ઓર તેરે પ્યારે નબી હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી સુન્નત કી તાઅબેદારી કે લિયે યહ અમલ કર રહા હું.

દુઆ પળ કર કાનો તક ઉઠાએ હુએ હાથ ઘોળ દેં ઓર આગે બળ કર “બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર વ લિલ્લાહિલ હમ્દ” પળ કર હજરે અસ્વદ કો બોસા દેં. હજરે અસ્વદ બયતુલ્લાહ કે કોન પર તકરીબન ઝમીન સે ચાર ફૂટ કી ઊંચાઈ પર લગા હુવા હે.

બોસા ઈસ તરહસે દેં કે મુંહ સે આવાઝ ન આને પાએ, ઓર ઝમીન પર પેર ભી બરાબર જમે રહેં, ઉઠને ન પાએ. ઓર જયસે નમાઝોંમેં સિજદહ કરતે હેં ઈસી તરહ દોનો હાથો કો હજરે અસ્વદ કે દોનો તરફ જમાં દેં. હજરે અસ્વદ કે ગિર્દ જો ચાંદી કા હલ્કા બના હે ઉસ પર હાથ ન રખેં.

અગર ભીળ ઝિયાદા હો ઓર પૂરી દુઆ ન પળ સકેં તો સિર્ફ નિયત કરલેં ઓર વહીં બળે રેહકર દોનો હાથોં કી હથેલીયાં મિલાલેં ઓર હજરે અસ્વદ કી જાનિબ ઉઠાએં ઓર બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર વ લિલ્લાહિલ હમ્દ પળ કર દોનો હથેલીયાં ચૂમ લેં ઓર ઈસી પટટી પર બળે બળે દાહની (જમણી) તરફ મુળ જાએં ઓર તવાફ શુરૂઅ કરદેં, દોનો હાથો કો કાનો તક ઉઠાના ઓર પૂરી દુઆ પળના, તવાફ શુરૂ કરતે વક્ત હી કરેં, બાદ કે ચકકરો મે નહી.

અગર આપ એહરામમે હેં તો હજરે અસ્વદ કો બોસા ન દેં ક્યોંકિ લોગોંને હજરે અસ્વદ પર ઈતર લગાયા હોગા ઈસ લિયે હજરે અસ્વદ કી તરફ હથેલીયાં ઉઠા કર ઉનકો ચૂમ લેં, ઈસે હજરે અસ્વદ કા “ઈસ્તિલામ”

કરના કેહતે હેં.

હજરે અસ્વદ કો બોસા દેના સુન્નત હે, લેકિન બોસા દેને કે લિયે ધક્કા મુક્કી કરના ઓર દુસરોં કો તકલીફ પહોંચાના હરામ હે, ઓર યહ મુમકિન હે કે તકલીફ પહોંચાને કી વજહ સે ઈસ્કે તવાફ કા ધવાબ કમ હો જાએ, યા પૂરે તોર પર મહરૂમ કર દિયે જાઓ.

મસ્અલા :

અગર એહરામ કી હાલત મેં હજરે અસ્વદ કો બોસા દિયા, યા હાથ સે ધૂઆ ઓર મુંહ યા હાથ મેં ખૂશૂ લગ ગઈ તો અગર બહોત લગી હે તો દમ ઓર થોળી લગી હે તો સદકા લાઝિમ હોગા. લેકિન રોઝાના અપને પેહને હુવે કપળોં મે આપને નફલ તવાફ કિયા ઓર ખૂશૂ લગી તો કોઈ હર્જ નહી.

હજરે અસ્વદ જન્નતકા પથ્થર હે, જિસે દુન્યામે ઉતારા ગયા હે, પેહલે યહ દૂધ સેભી ઝિયાદા સુફેદ થા લેકિન ઈન્સાનોં કે ગુનાહોંને ઈસે કાલા બના દિયા.

પેહલે યહ સાલિમ થા, લેકિન અબ ઈસ કે પાંચ ટુકળે અંડે કે બરાબર બાકી રેહ ગએ હેં ઓર લાખ કે ઝરિયે જોળ કર ચાંદીકે ફેમ કે અંદર લગે હુએ હેં.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા હય કે હજરે અસ્વદ કી દો આંખે હે, જિસસે વહ તવાફ કરનેવાલોં કો દેખતા હે, ઓર ઝબાન હે, જિસસે કયામત કે રોઝ બોસા દેનેવાલોં કી ગવાહી દેગા, ઈસ લિયે નફલ તવાફમેં હો સકે તો ઝિયાદા સે ઝિયાદા બોસા દેને કી કોશિશ કરેં.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જિસને હજરે અસ્વદ કો બોસા દિયા. ગોયા ઉસ્ને અલ્લાહ તઆલા કે હાથ કો બોસા દિયા, ઓર

જિસને ઈસ્કો છૂઆ, વહ ગુનાહો સે અયસા પાક હુઆ જયસા કે પેદાઈશ કે દિન થા.

અગર આપ ઉમરહ કા તવાફ કર રહે હેં, તો મર્દો કો ચાહિયે કે તવાફ કે પેહલે ત્રીન ચક્કર પહેલવાનો કી તરહ અકળ કર કંધે હિલાતે હૂવે તેજીસે ચલકર કરેં, દોળો નહીં, જિસે 'રમલ' કેહતે હેં, ઓરતેં અપની હી ચાલ ચલેં. સાતો ચક્કરોં મે રમલ કરના મકરૂહ હે.

મસાઈલ :

- (૧) ઈજતિબાઅ ઓર રમલ મર્દો કે લિયે સુન્નત હે, ઓર સિઈ એહરામ કી હાલત કે તવાફ મે ક્રિયા જાતા હે ઓર જીસકે બાદ સઈ ભી કરની હોતી હે. (ઓરતો કે લિયે નહી હે.)
- (૨) બુળહાપે યા કમઝોરી કી હાલતમેં અગર રમલ ન કર સકો તો કોઈ હર્જ નહીં.
- (૩) રમલ કરના ભૂલ ગએ ઓર દૂસરે ચક્કર મેં યાદ આએ તો દૂસરે ઓર ત્રીસરે ચક્કરોમેં કરલેં, ત્રીન ચક્કર કે બાદ યાદ આએ તો અબ ન કરેં, ક્યું કે જિસ તરહ પેહલે ત્રીન ચક્કરોં મેં રમલ કરના સુન્નત હે, ઈસી તરહ ત્રીન ચક્કર કે બાદ રમલ ન કરના સુન્નત હે. તવાફ કે ચક્કરો કી લંબી લંબી દુઆએ ક્રિયાઓં મેં સે બગેર સમજે પળને કી બજાએ તવાફમેં ત્રીસરા કલિમહ પળના ઝિયાદાહ અફઝલ હે.

ત્રીસરા કલિમા : **سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ط**

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૪૮

સુબ્હાનલ્લાહિ વલહમ્દુ લિલ્લાહિ વલા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર, વલા હવલ વલા કુવ્વત ઈલ્લાબિલ્લાહિલ અલિયિલ અઝિમ.

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ શખ્સને બયતુલ્લાહ કા સાત ચક્કરોં સે સાથ તવાફ ક્રિયા ઓર “સુબ્હાનલ્લાહિ..... અલિયિલ અઝીમ” (ત્રીસરા કલિમા) કે અલાવા કોઈ બાત ન કી તો ઉસ્કે દસ ગુનાહ નામએ આઅમાલ સે મિટા દિયે જાએંગે, દસ નેક્રિયાં લિખ દી જાયેગી ઓર ઉસ્કે દસ દરજાત બુલન્દ કર દિયે જાએંગે.

અગર કુછ ભી પળના ન આએ તો પૂરે તવાફમેં ‘દુરૂદ શરીફ’ પળેં, યા “સુબ્હાલનલ્લાહ” “સુબ્હાનલ્લાહ” પળતે ચલેં, તવાફ હો જાએગા.

કલિમા પળતે પળતે બયતુલ્લાહ કે ત્રીસરે કોને (રૂકને શામી) સે આગે બળેં તો યહ દુઆ પળના શુરૂઅ કરદેં.

દુઆ : **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الرَّاحَةَ عِنْدَ الْمَوْتِ
وَالْعَفْوَ عِنْدَ الْحِسَابِ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ غَضَبِكَ وَالنَّارِ**

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુકર રાહત ઈન્દલ મવતિ
વલ અફવ ઈન્દલ હિસાબ !

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુક રિદાક વલ જન્નત વ અઊઝુ
બિક મિન ગદબિક વન્નાર.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૪૮

તર્જુમા : “અય અલ્લાહ ! મેં તુજસે મોત કે વક્ત કી રાહત ઓર હિસાબ કે વક્ત દરગુઝર કરને કા સવાલ કરતા હૂં, અય અલ્લાહ ! મે જન્મત કા તલબગાર હૂં ઓર જહન્નમ સે તેરી પનાહ માંગતા હૂં.”

જબ ચોથા કોના “રૂકને યમાની” આ જાએ, ઓર ભીળ કમ હો ઓર મોકા મિલ જાએ તો રૂકને યમાની પર અપના દાયાં (સીધા) હાથ “બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર વ લિલ્લાહિલ હમ્દ” પઠ્ઠ કર ફેરે, યહ સુન્નત હે, હાથ કો ચૂમના નહી ઓર યહ ખ્યાલ રહે કે હાથ ફેરતે વક્ત આપકા સીના બયતુલ્લાહ કી તરફ ન હોને પાએ. રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : હજરે અસ્વદ ઓર રૂકને યમાની કો ધૂના (મસ કરના) ગુનાહોં કે લિયે કફારા હે, અગર ભીળ ઝિયાદા હો તો હાથ ન ફેરે, બલકે ઈશારા ભીન કરે ઓર બિસ્મિલ્લાહી.....હમ્દ, પઠ્ઠ કર આગે બળ્હ જાએ ઓર યહ દુઆ પઠ્ઠના શુરૂ કર દે.

રૂકને યમાની પર ૭૦ ફરિશ્તે મુકરર હે, જો આપ કી દુઆ પર આમીન કહેતે હે.

દુઆ : رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ وَادْخِلْنَا الْجَنَّةَ مَعَ الْأَبْرَارِ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ط

રબ્બના આતિના ફીદુન્યા હસનતંવ વ ફીલ આખિરતિ હસનતંવ વ કિના અઝાબનારિ વ અદખિલ્નલ જન્મત મઅલ અબરાર યા અઝીઝુ યા ગફ્ફારુ યા રબ્બલ આલમીન.

તર્જુમા : “અય હમારે પરવરદિગાર ! હમેં દુન્યામેં ભી ભલાઈ અતા ફરમા ઓર આખિરત મેં ભી, ઓર હમકો દોઝખ કી આગસે બચા, ઓર નેક લોગોં કે સાથ હમેં જન્મતમે દાખિલ ફરમા. અય બળી ઈઝ્ઝતવાલે ઓર બળી બખ્શિશવાલે, અય તમામ જહાનો કે પાલનેવાલે !”

આપ દોબારહ હજરે અસ્વદ કે પાસ આ જાએ. તો અબ હજરે અસ્વદ કે સીધ મેં નીચે બની ચોળી પટ્ટી પર તવાફ શુરૂઅ કરતે વક્ત જિસ તરહ બળે રહે થે, ઈસી તરહ બળે રહે કે આપકા ચેહરા ઓર સીના હજરે અસ્વદ કે બરાબર સામને આ જાએ, અગર મોકા મિલે તો આગે બળ્હકર બોસા દે, વરનહ દૂરસે હી હાથો કો ઉઠા કર “બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર વલિલ્લાહિલ હમ્દ” પઠ્ઠકર હથેલીયાં ચૂમ લે. (ઈસ્તિલામ કર લે)

હર ચક્કર કે ખત્મ હોને પર જબ ભી આપ હજરે અસ્વદ કે સામને ચોળી પટ્ટી પર આએ તો ઈસ તરહ બળે હો કર ઈસ્તિલામ કરે, લેકિન ઈસ ખાત કા ખાસ ખ્યાલ રહે કે એક કદમભી આપકા બયતુલ્લાહ કી તરફ સીના કિએ હુએ પટ્ટી સે આગે ન બળ્હે, ઈસ તરહ તવાફ કરના હરામ હે.

અગર બયતુલ્લાહ કી તરફ સીના કીયે હુએ આપને જિતને ભી કદમ ચલે હોંગે, તવાફ કા ઉત્ના હિસ્સા આપ કો ઉલ્ટે પેર ચલકર દોહરાના વાજિબ હોગા. અગર ન દોહરાયા તો જઝા લાઝિમ હોગી, સદકા દેના પળેગા.

અગર ભીળ ઝિયાદા હો ઓર ઉલ્ટે પેર ઈત્ના હિસ્સા ન દોહરા સકો તો એક પૂરા ચક્કર હી આખીર મેં દોહરા લેના બેહતર હે. ઈસ લિયે જિસ પટ્ટી પર આપ બળે હો, ઉસી પર ફોરન મુળ જાએ, ઓર તવાફ કા દૂસરા

ચક્કર, તીસરા કલિમા પળડતે હુએ શુરૂઅ કર દે. (દેખિયે તસ્વીર મેં)

૧. હજરે અસ્વદ કે સીધમે બની ચોળી પટ્ટી.
૨. હજરે અસ્વદ કા ઈસ્તિલામ કરતે વક્ત.
૩. તવાફ શુરૂ કરતે વક્ત.

ઝિયાદા ભીળ કી વજહ સે લોગોં કે ધક્કે લગતે હોં, ઓર ઈસ તરહ ઈસ્તિલામ ન કર સકો તો ચલતે ચલતે હી પટ્ટી પર હજરે અસ્વદ કી તરફ થોળાસા હાથોં ઓર ચેહરે કો મોળ કર ઈસ્તિલામ કર કે હથેલીયાં ચૂમ લેં ઓર આગે બળહ જાએ.

મદ તીન ચક્કર મેં રમલ કરેં ઓર બાકી કે ચાર ચક્કર અપની હી ચાલમેં કરેં.

ઉમરહ કે તવાફ મેં એહરામ કી હાલતમેં સાતો ચક્કર મેં મદોં કે સીધે હાથ કા કંધા ખૂલા રહે.

તવાફ કે સાત ચક્કર ખત્મ કરકે આઠવીં મરતબા હજરે અસ્વદ કો બોસા દે કર યા હથેલીયાં ચૂમ કર 'મકામે ઈબ્રાહીમ' જો બયતુલ્લાહ કે દરવાઝે કે સામને કાંચ કે પિજરે કી શકલ કા બના હે, ઓર ઉસ્કે અંદર જો પત્થર રખા હે, ઉસ પત્થર પર હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) કે પૈર કે નિશાન

અબભી મોજૂદ હેં, વહાં આ જાએ, યેહ ભી જન્મતી પત્થર હે, ઓર જિસ પર ખળે હો કર હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) ને બયતુલ્લાહ કી તઅમીર ફરમાઈથી.

મકામે ઈબ્રાહીમ કો હાથ લગાના યા ચૂમના જાઈઝ નહીં હે. ઈસી તરહ કઅબતુલ્લાહ કે પત્થરોં કો યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી કબ્ર મુબારક કી જાલી ચૂમના ભી નાજાઈઝ હે.

મસઅલા :

તવાફમેં ભૂલ સે આઠ ચક્કર હો જાએ તો તવાફ હો જાએગા, લેકિન છે (દ) ચક્કર હૂએ તો તવાફ નહિ હોગા, ઈસલિયે જેબ મેં સાત દાનોં કી તસ્બીહ, કંકર યા સિક્કે રખલેં, તાકે ભૂલ ન હોને પાએ.

બગેર વુઝૂ નમાઝ નહીં હોતી, ઈસી તરહ બગેર વુઝૂ તવાફભી નહીં હોતા, અગર તીન ચક્કર કે બાદ વુઝૂ તૂટ જાએ તો વુઝૂ બનાકર બાકી કે ચક્કર પૂરે કરેં, ઓર તીન ચક્કર સે પહેલે વુઝૂ તૂટ ગયા તો વુઝૂ કર કે પેહલે ચક્કર સે તવાફ શુરૂઅ કરેં.

મસઅલા :

અગર તવાફ કરતે વક્ત ઓરતોં કો હૈઝ (માહવારી) આ જાએ તો, ફોરન હરમ શરીફ કે બાહર નિકલ જાએ. હૈઝ આને પર ભી તવાફ જારી રખા તો બુદના (ગિંટ) દેના પળેગા, લેકિન પાક હોને પર તવાફ કો લોટા લિયા તો દમ સાકિત હો જાએગા, દમ દેના નહીં પળેગા.

મકામે ઈબ્રાહીમ મેં જગહ મિલ જાએ તો ઠીક હે. વરના હરમ શરીફ મેં કહીં ભી દો રકઆત નમાઝ તવાફ કી વાજિબ કી નિયત સે ઈસ તરહ પળે કે પેહલી રકઆત મેં અલહમ્દુ.... કે બાદ કુલ યા અય્યુહલ કાફિરૂન....

ओर दूसरी में कुल हुवलाओ अहद....की सूरह पण्डें.

नमाज भूले सर ही पण्डें, लेकिन कंधे ढांक कर पण्डें, कंधा भूला रभ कर नमाज पण्डना मकड़ह डे. सफ़ा-मरवह की सँ ल्मी कंधा ढांक कर ही करें.

सलाम डेर कर भूभ दुआ मांगें, यह दुआ कभूल होने का पास मकाम डे, ओर उजरत आदम (अ.स.) की दुआ ल्मी यहां कभूल हुँथी.

दुआ करके मुस्तजम (उजरे अस्वद ओर भयतुल्लाह डे दरवाजे डे भीय की जगह को डेहते डें) डे पास आँथे ओर दोनो डार्थों को उपर डैलाकर सीना ओर पैर डीवार से थिपका कर कल्मी डंया, कल्मी बायां गाल लगाकर भूभ डिलसे रो-रोकर दुआओं मांगे. यह ल्मी दुआ की मकभुलियत की पास जगह डे. मुस्तजम डे मअना यिमटने डे डें.

आज-कल मुस्तजम पर भूशू लगी डोती डे, डस लिये ओडराम की डालत में न थिमटें.

उजरत डँभने अब्बास (रडि.) हुजूर सल्लल्लहु अलयडि व सल्लम से नकल करते डें डे मुस्तजम औसी जगह डे. जहां डिसी भन्देने दुआ की डो अवर वो कभुल न हुँ डो औसा नडी, वहां मांगी हुँ दुआ उजर कभूल डोती डय.

दुआ डे बाद जमजम डे कुवे पर ज्ञओं ओर भिस्मिल्लाह पण्डकर तीन सांस से भूभ सेर डो कर भयतुल्लाहकी तरङ्ग मुँड करके आभे जमजम पीओं, ओर सर पर ल्मी डालें. भणे डो कर यह पानी पीना सुन्नत डे. जमजम का पानी दुन्या डे तमाम पानीयों से अङ्गल डे. डस पानी से लूके को गिजा ओर भीमार को शिफ़ा भिलती डे. (आभे जमजम वल पानी डे जिसेसे शभे मेअराज में रसूलुल्लाह सल्लल्लहु अलयडि व सल्लम का

सीना मुभारक उजरत जिब्रडल (अ.स.)ने थिर कर, डिल निकाल कर धोया था.) पानी पी कर दुआ करें. अङ्गल दुआ यह डे :

आभे जमजम पीकर पण्डने की दुआ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَ رِزْقًا
وَأَسِعًا وَ عَمَلًا صَالِحًا وَ شِفَاءً مِّنْ
كُلِّ دَاءٍ ☆

अल्लाहुम्म डशी अस्अलुक डल्मन नाङ्गिअंव व रिजकंव वासिअंव व
अमलन सालिडंव व शिफ़ाअम भिन कुल्लि डार्धन

तर्हुमा: “अय अल्लाह ! में तुजसे नङ्गा डेनेवाला डल्म. वसीअ रोजी, नेक अमल, ओर डर भीमारी से शिफ़ा मांगता डुं.

ओर थूं ल्मी कडे, अय अल्लाह ! में यह पानी कयामत डे रोज लगनेवाली प्यास से मेरी डिङ्गाजत रडे डस लिये पी रडा डुं.”

डर तवाङ् डे सात यककरों डे बाद मुस्तजम पर दुआ मांगना ओर जमजम का पानी पीना मुस्तलभ डे. अगर ल्मीणकी वजह से मुस्तजम पर न ज्ञा सको तो तवाङ् में कोँ भराभी न डोगी. ओर न कोँ जजा लाजिम डोगी. जमजम का पानी पीने डे बाद ल्मी मुस्तजम पर दुआ कर सकते डें.

जमजम का पानी पी कर **सफ़ा-मरवह** की सँ करने यलडें, कंधे याडरसे ढांक डें, सफ़ा मरवह डे सात यककर पूरे करने को सँ डेहते डें. सँ डे मअना डोणनेके डें, आप रोजाना नङ्गल तवाङ् करेंगे डस्मे सँ नडी करनी डे.

સફા-મરવહ કી સઘ કરને કા તરીકા

સફા-મરવહ કી તરફ જાતે વકત દૂરસે આપકા ગુઝર હજરે અસ્વદ કે સામને સે હોગા, આપ અપની દોનો હથેલિયાં ઉઠા કર “બિસ્મિલ્લાહિ....હમ્દ” પઢકર ચૂમલે. (જિસ તરહ તવાફ, હજરે અસ્વદ કા ઈસ્તિલામ કરકે શુરૂઆ ક્રિયા થા, ઈસી તરહ સઈ કી શુરૂઆત ભી હજરે અસ્વદ કા ઈસ્તિલામ કરકે કરના સુન્નત હે.) ઓર બાબુસફા (દરવાઝે કા નામ હે.) સે પેહલે બાયાં (ડાબા) પૈર બાહર નિકાલે ફિર દાયાં (જમણા), ઓર યહ દુઆ પઠે.

દુઆ : بِسْمِ اللّٰهِ وَ الصَّلٰوةِ وَ السَّلَامِ عَلٰی رَسُوْلِ اللّٰهِ رَبِّ اَغْفِرْ لِيْ ذُنُوْبِيْ وَ افْتَحْ لِيْ اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ. ☆

બિસ્મિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલાહિ,
રબ્બિગ્ફિર લી ઝૂનૂબી વફતહ લી અબવાબ રહમતિક.

સફા પહાળી કી તરફ ચલતે ચલતે યહ દુઆ પઠે

દુઆ : اِنِّيْ اَبْدَاُ بِمَا بَدَاُ اللّٰهُ بِهٖ
اِنَّ الصَّافَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ

ઈન્ની અબદઉ બિમા બદઅલ્લાહુ બિહી
“ઈન્નસફા વલ મરવત મિન શઆઈરિલ્લાહ.”

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૫૭

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

તર્જૂમા : “મેં ઉસસે શુરૂઆ કરતા હું, જિસ્સે અલ્લાહને શુરૂઆ ક્રિયા હે, બેશક સફા ઓર મરવહ અલ્લાહ કી નિશાનીયોં મેં સે હે.”

સઈ કી શુરૂઆત સફા હી સે હોની ચાહિયે.

મસાઈલ :

- (૧) બુળહાપે યા કમઝોરી કી વજહ સે તવાફ કે બાદ થોળી દેર આરામ કરને કે બાદ સઈ કરને જાએ તો કોઈ હર્જ નહીં.
- (૨) સઈ ચલકર કરના વાજિબ હે, લેકિન કમઝોરી યા બુળહાપે કી વજહ સે ચલ ન સકો તો પહીયેવાલી કુરસી મેં બેઠ કર કરના જાઈઝ હે અગર ઉઝર કે બગેર સવારી પર સઈ કી તો દમ દેના વાજિબ હોગા.
- (૩) અગર કીસી ઓરતને હજજ યા ઉમરહ કા પૂરા તવાફ બાવુઝુ સહિહ હાલતમેં ખત્મ કીયા ઓર ઈસકે બાદ માહવારી શુરૂઆ હો ગઈ ઓર ઈસી હાલતમેં સફા-મરવહ કી સઈ કર લી, તો અદા હો જાએગી ઓર કોઈ જઝા લાઝિમ ન હોગી.

સફા કી ઊંચાઈ પર ઈત્ના ચળે કે બયતુલ્લાહ નઝર આજાએ,
બિલકુલ ઉપર ન ચળે ઓર નિચ્ચત કરે, નિચ્ચત કરના સુન્નત હે.

એક બાત યાદ રખે સફા પહાળી કે એકદમ ઉપર સઝિદી હુકૂમતને એક ઓફિસ બનાઈ હે, વહાં મઝૂર, કમઝોર ઓર ઝઈફ લોગ જો ચલકર સઈ નહીં કર સકતે ઉન્કે લિયે ચેર (કુરસી) કા ઈન્તિઝામ કર રખ્યા હે. અગર આપ અપના પાસપોર્ટ વહાં જમા કરાદે તો આપકો ચેર ફી મિલેગી, ઓર સઈ ખત્મ હોને પર ચેર વાપસ જમા કરા દેને પર આપકા પાસપોર્ટ વાપસ કર દિયા જાએગા.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૫૭

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

સર્થ કી નિચ્ચત

“અય અલ્લાહ ! મેં ઉમરહ કી (યા હજજ કી) સફામરવાહ કી સર્થ કરતા હું, સાત ચક્કરોં કે સાથ, ઈસે મુઝ પર આસાન ફરમાં ઓર કબૂલ ફરમા.”

બયતુલ્લાહ કી તરફ મુંહ કર કે દુઆમેં જિસ તરહ હાથ ઉઠાતે હેં, ઈસી તરહ ઉઠાએં ઓર તીન મરતબા “અલ્લાહુ અકબર, અલ્લાહુ અકબર, વ લિલ્લાહિલિલ હમ્દ” ઓર તીન મરતબા ચોથા કલિમા પળેં, યહ સુન્નત હે.

ચોથા કલિમા : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَ يُمِيتُ بِيَدِهِ
الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

લાઈલાહ ઈલ્લાહુ વહદહૂ લા શરીક લહૂ લહૂલ મુલ્કુ વલહૂલ હમ્દુ યુહયિ વ યુમીતુ બિયદિહિલ બયર વ હુવ અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.

બાદમે દુરૂદ શરીફ પળ કર જો ભી દુઆએં માંગની હો માંગે, ઓર આબિર મેં હર હર મોકે પર દુઆ માંગ લેને કે બાદ યહ દુઆ ઝરૂર માંગે :

એક જામેઅ દુઆ

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ કી તમામ દુઆઓ કા નિચોળ:

હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) ને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ સે અર્ઝ કિયા કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ ને દુઆએં

हज्ज - उमराह और सलाम

૫૮

તો બહોતસી બતાદી હેં, લેકિન વહ હમેં યાદ નહી રેહતી, કોઈ અયસી મુખ્તસર દુઆ બતા દીજીયે જો સબ દુઆઓં કો શામિલ કરનેવાલી હો. ઈસ પર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ ને યહ દુઆ તા'લીમ ફરમાઈ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلْتُكَ مِنْهُ نَبِيَّكَ
مُحَمَّدًا ﷺ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا سَأَلْتُكَ مِنْهُ
نَبِيَّكَ مُحَمَّدًا ﷺ وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْكَ
الْبَلَاغُ وَالْأَحْوَالُ وَالْأَقْوَةُ إِلَّا بِاللَّهِ.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક મિન ખયરિ મા સઅલક મિન્હુ નબિયુક મુહમ્મદુન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ વ અઉઝૂ બિક મિન શરિ મસ્તઆઝક મિન્હુ નબિયુક મુહમ્મદુન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ વ અન્તલ મુસ્તઆનુ વ અલયકલ બલાગુ વલા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિ.

તર્જુમા : “અય અલ્લાહ ! મેં તુઝસે ઉસ ભલાઈ કા હિસ્સા માંગતા હું, જો તેરે નબી હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ ને તુઝસે માંગા થા, ઓર ઉસ બુરાઈ સે તેરી પનાહ યાહતા હું, જિસસે તેરે નબી હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્મ ને તુઝસે પનાહ યાહીથી. ઓર મદદ માંગને કે લાયક ફક્ત તેરી હી ઝાત હે ઓર હમારી ફરિયાદોં કો પૂરા કરના તુઝ પર ઝરૂરી હે, ઓર ગુનાહો સે બચને ઓર નેકી કરને કી તાકત તેરે હી લીયે હે.”

આપ દેખેંગે કે લોગ ઈધર ઉધર હાથોં કો ઊંચા નીચા કરેંગે,

૫૮

हज्ज - उमराह और सलाम

ઈસ્તિલામ કરેંગે, કાનો તક લેજાએંગે, લેકિન હમં એસા નહીં કરના હે. યહ સુન્નત કે ખિલાફ હે. લોગો કા દેખા દેખી હમં કોઈ કામ નહીં કરના હે. બલ્કે જો હમને સીખા હે. યા કિતાબ મેં પળહા હે ઉસી પર અમલ કરના હે. અબ દુઆ કે લીએ ઉઠાએ હૂએ હાથ છોડ દેં ઓર મરવહ કી તરહ ચલદેં.

યહ સમજ લેં કે સફા સે મરવહ એક ચકકર, ઓર મરવહ સે સફા દૂસરા ચકકર હોતા હે. ઈસી તરહ સાતે વેં ચકકર મેં આપ મરવહ પર આ જાએગે. કઈ લોગ સફાસે મરવહ હોતે હૂએ સફા પર વાપસ લોટને કો એક ચકકર સમજતે હેં. યેહ ગલત હે.

મરઅલા : તવાફ બગેર વુઝૂ નહી હોતા લેકિન સફા-મરવહ પર વુઝૂ તૂટ જાએ તો કોઈ હર્જ નહી, બગેર વુઝૂ સઈ હો જાએગી.

સફાસે ઉતર કર મરવહ કી જાનિબ તીસરા યા ચોથા કલિમા જો ભી યાદ હો પળહતે હુએ યલે આગે હરે રંગ કે (લિલે રંગ કે) દો સુતૂન (ખંભે) આએંગે, દોનો હરે સુતૂન કો “મિલૈન અખ્દરૈન” કેહતે હે, યહાં દોનો જાનિબ હરે રંગ કી ટયુબ લાઈટ હર વક્ત જલતી રહેતી હે, તો મર્દો કો ચાહિયે એક સુતૂન સે દૂસરે સુતૂન તક દોળ કર પહોંચે ઓર ઓરતેં અપની હી ચાલ યલેં ઓર યહ દુઆ પળહેં, બુળહે ઓર કમઝોર લોગ અગર દોળ ન સકે તો કોઈ હર્જ નહીં.

દોનો હરે સુતૂન કે દરમિયાન પળહને કી દુઆ :

رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ أَنْتَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ ☆

રબ્બિગફિર વરહમ અન્તલ અઅઝઝુલ અકરમ.

તર્જુમા : “અય અલ્લાહ મુઝે મુઆફ ફરમા, ઓર મુઝ પર રહમ ફરમા, તુ

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૬૦

બળા તાકતવર ઓર કરીમ હે.”

દૂસરે સુતૂન તક દોળને કે બાદ મર્દ આહિસ્તા યલેં ઓર પીછે આતી હુઈ ઓરતોં કો સાથ લે લેં, ઓર કલિમા પળહતે પળહતે મરવહકી ઢલાન ચળહ જાએ. કિબ્લા રૂખ હો કર પીછે બતાએ હૂએ તરીકે સે તકબીર, ચોથા કલિમા ઓર દુઆ કરેં, આખિર મેં નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ વાલી દુઆ માંગે.

દુઆ માંગ કર સફા કી તરફ યલ દેં, ફીર હરે સુતૂનો કે દરમિયાન દોળેં, મર્દો કો સાતો ચકકરો મેં દોળના હોગા, ઓરતેં અપની હી ચાલ યલેં, બઅઝ ઓરતેં યહાં દોળતી હેં, વહ બુરા કરતી હેં.

ઈસી તરહ સાત ચકકર ખત્મ કરેં. સઈ કે સાત ચકકર ગિનને કે લિયે જૈબ મેં સિક્કે યા તસ્બીહ રખેં. સાતવાં ચકકર પૂરા હોને પર આપ મરવહ પર આ જાએંગે. સઈ કે દોરાન અગર ફર્જ નમાઝકી જમાત શુરૂઅ હો જાએ તો સઈ ઘોળકર નમાઝમેં શામિલ હો જાએ, ઓર બાકી કે ચકકર બાદ મેં પૂરે કરલેં. સફા-મરવહ પર નફલ નમાઝ ન પળહેં, યહાં નફલ નમાઝ પળહના મકરૂહ ઓર બિદઅત હે.

પૂરે સર કી હજમત બનાવો

દુઆ કરકે મરવહ કે દરવાઝે સે બાહર આજાએ, યહાં બોહત સી હજમકી દુકાને હેં. અપને સર કો મૂંડવાલે, સર મૂંડવાતે વક્ત ભી દુઆ માંગતે રહેં. અબ આપ એહરામ સે નિકલ આએ.

બળે બાલ હોં તો મશીનસે કતરવા સકતે હેં, લેકિન સર મૂંડવાના સુન્નત હે ઓર ઝિયાદા સવાબ મિલતા હે.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને બાલ મુંડવાને વાલોં કે

૬૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

લિયે તીન તીન મરતબા દુઆ ફરમાઈથી, કે “યા અલ્લાહ ! તુ બાલ મુંડવાને વાલોં પર રહમ ફરમા” ઓર કતરવાને વાલોં કે લિયે એક મરતબા દુઆ ફરમાઈ હે.

અગર કિસી કે સર પર બાલ નહોં ઓર ટાલ હો તબ ભી સર પર અસ્તરા ફિરવાલોં.

મસ્અલા : એક દિનમે એકસે ઝિયાદા ઉમરહ કિયે તો હર મરતબા સર કો મુંડવાના હોગા, ચાહે બાલ હો યા નહો.

બહોતસે લોગોં કો આપ દેખોગે કે વોહ બાલોકી સિફ એક હી લટ કટવાતે હોંગે, હમે ઐસા નહી કરના હે. અગર ઐસા કરોગે તો એહરામસે નહી નિકલોગે.

અગર વુઝૂ બાકી હે તો બયતુલ્લાહ કે કરીબ હતીમ (નાલકી શકલ કી દીવાર હે જો કિસી ઝમાને મેં બયતુલ્લાહ મેં શામિલ થી) મેં દો રકઆત નફલ અદા કરેં, યહ સુન્નત હે, અગર હતીમ મેં જગહ ન હોતો કહી ભી પળહ લેં. ઓર સર કો ચાદર સે ઢાંક કર પળહેં. અગર વુઝૂ નહી હે તો ન પળહે ઓર અપને મકામ પર ચલે જાએ.

હઝરત આઈશહ (રદિ.) ફરમાતી હેં કે મેરા દિલ ચાહતા થા કે મેં કઅબહ શરીફ કે અંદર જાઉ ઓર નમાઝ પળહું, હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને મેરા હાથ પકળકર હતીમ મેં દાખિલ કર દિયા ઓર યેહ ફરમાયા યહાં હતીમ મેં નમાઝ પળહ લો, યહ કઅબહ હી કા હિસ્સાહ હે. ઓર કિસી ઝમાને મેં કઅબહ હી કે અંદર થા.

ઓરતેં ઘર જા કર અપને હાથ સે ચોટી કે સિરે (છેળે) કે બાલોં કો જમા કરકે ઉંગલી કે એક પોર (કાપે), કરીબન એક ઈચ કે બરાબર કેચી સે કાટ લેં, ઓરતોં કે બાલ સતર મે દાખિલ હેં, ઈસ લિયે કાટે હૂએ બાલ ઈધર ઉધર ન ડાલેં, બલકે દફન કર દેં.

મસ્અલા : અગર ઓરત યા મર્દને એહરામ કે તમામ અરકાન અદા કર લિયે ઓર સિફ બાલ કટવાને યા મુંડવાને કે બાકી રહ ગયે હોં, તો હલાલ હોને કે લિયે ખૂદ કે બાલ ખૂદ હી કાટ સકતે હેં, ઓર દૂસરે કે ભી કાટ સકતે હેં. કોઈ જઝા વાજિબ ન હોગી.

ઘર જા કર આમ દિનોં કી તરહ નહાલેં. ઓર સિલે હૂએ કપળે પહેન લેં. એહરામ કી તમામ પાબંદિયાં ખતમ હો ગઈ. હો સકે તો સદકા કરદે, પોને દો કીલો ઘઉં યા ઈન્તે ઘઉં કી કીમત, તાકે એહરામ કી હાલત મેં બાલ તૂટ ગએ હોંયા ગલતી હો ગઈ હો તો મુઆફ હો જાએ.

જબ તક ભી આપકા મકકહમુકર્રમહ મેં કિયામ રહે, ખૂબ નફલ તવાફ કરેં. યહાં નફલ નમાઝસે નફલ તવાફ કા ઝિયાદા સવાબ હે. ક્યું કે હરમશરીફ મેં તવાફ હી સબસે બળી ઈબાદત હે.

અલ્લાહ તઆલા જિસ ફરિશ્તે કો કિસી કામ કે લિયે આસ્માન સે ઝમીન પર નાઝિલ ફરમાતે હેં, તો વહ ફરિશ્તા પેહલે એહરામ બાંધ કર બયતુલ્લાહ કા તવાફ કરતા હે, વાજિબ નમાઝ અદા કરતા હે ઓર બાદ મેં જિસ કામ કે લિયે ભેજા ગયા હો, ઉસે અંજામ દેતા હે. રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ફરમાન હે કે જિસને કઅબતુલ્લાહ કા પચાસ બાર તવાફ કર લિયા વહ ઐસા પાક

હો ગયા જેસે આજ હી પૈદા હુવા હો.

યહ ખ્યાલ રહે કે યહાં કી હાઝરી આપ સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્વમ કે સદકે ઓર તુફેલ સે હૂઈ હે, તો આપ કો ચાહિયે કે પહેલા નફલ તવાફ આપ સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્વમ કે લિયે કરે, ઓર પૂરે તવાફ મેં કોઈ ભી દુઆ પળેને કે બદલે સીફ દુરૂદ શરીફ પળે, ઈસ્કે અલાવહ આપ અપને માં-બાપ, રિશ્તેદારો, ઝિંદા યા મહૂમો કે ઈસાલે સવાબ કે લિયે ભી તવાફ કર સકતે હેં.

મસ્અલા : ઓરતોં કો ઝિયાદા ભીળ કી વજહ સે મદોં કે ધક્કે લગતે હોં તો તવાફ કરના હરામ હે, ન કરના ચાહિયે. બલ્કે જિસ વક્ત ભીળ કમ હો તબ કરેં.

જબ ફર્જ નમાઝ કે લિયે તકબીર હો રહી હો યા જબ ઈમામ સાહબ જુમ્હલ કા ખુત્બા દેને ખળે હોં ઉસ વક્ત તવાફ કરના મકરૂહ હે. વરનહ દિન રાત મેં કભી ભી કર સકતે હેં.

હર તવાફ કે બાદ ફોરન મકામે ઈબ્રાહીમ મેં યા કહીં ભી દો રકઆત નમાઝ તવાફ કી વાજિબ પળે. તવાફ કે ફોરન બાદ પળહના સુન્નત હે, દેર સે પળહના મકરૂહ હે. ઓર નમાઝ પળે બગેર દૂસરા તવાફ કરના ભી મકરૂહ હે.

અગર તવાફ કે બાદ મકરૂહ વક્ત હો, જેસે સુબહ કી નમાઝ બાદ યા ઝવાલ કા વક્ત યા અસર કી નમાઝ બાદ, તો આપને ઈન વક્તોં મેં જિતને તવાફ કિયે હોં, ઉન તવાફ કી વાજિબ નમાઝોં સૂરજ નિકલને કે બાદ યા ઝવાલ બાદ યા મગરિબ કી ફર્જ નમાઝ કે ફોરન બાદ અદા કરે. મગરીબ કી સુન્નત, નફલ બાદમેં પળે.

તવાફ કે આદાબ

(૧) તવાફ કરતે વક્ત આપકા સીના યા પીઠ બયતુલ્લાહ કી તરફ હરગીઝ ન હોને પાએ, ઈસ તરહ તવાફ કરના હરામ હે, અગર થોળા તવાફ ભી ઈસ તરહ કિયા તો ઈત્ના હિસ્સા ઉલ્ટે પેર ચલકર વાપસ દોહરા લેં, વરનહ જઝા લાઝિમ હોગી.

(૨) તવાફ કરતે વક્ત સર ઉઠા કર બયતુલ્લાહ કી ઊંચાઈ વગેરહ ન દેખની ચાહિયે.

મદોં કો ચાહિયે હર નમાઝ બા જમાઅત હરમશરીફ મેં અદા કરેં. હરમશરીફ મેં એક નમાઝ કા સવાબ એક લાખ નમાઝોં કે બરાબર મિલતા હે. હરમશરીફ કે અલાવા દૂસરી મસ્જિદ મેં યહ સવાબ નહીં મિલેગા ઓર એક ખત્મે કુર્આન કા સવાબ એક લાખ ખત્મ કે બરાબર હે, ઈસ લિયે હરમ શરીફ મેં બેઠ કર કમસે કમ એક કુર્આન શરીફ કા ખત્મ ઝરૂર કરેં.

વુઝૂ કરતે વક્ત આપ મિસ્વાક ઝરૂર કર લિયા કરેં.

હદીષ શરીફ મેં હે કે જો નમાઝ મિસ્વાક કરકે પળહી જાએ, ઉસ્કા પવાબ, બગેર મિસ્વાક કે પળહી જાનેવાલી નમાઝસે ૭૦ ગુના ઝિયાદા હે ઓર હરમશરીફ મેં તો ઈસ્કા સવાબ ૭૦ લાખ ગુના હો જાતા હે, ઈસ લિયે હંમેશા મિસ્વાક કરકે નમાઝ પળહને કી આદત ડાલેં.

મિસ્વાક કરને કા સબ સે બળા ફાયદા યહ હે કે મરતે વક્ત કલિમા નસીબ હોતા હે.

યહ દેખા ગયા હે કે ઓરતેં મદોં કે સાથ ફર્જ નમાઝોં કી સફ મેં ખળી હો જાતી હેં, જિસ્કી વજહ સે ઓરત કા જિસ્મ મદે કે જિસ્મ કે સાથ લગતા

રહેતા હે, યહ હરામ હે, યાહે બાપ, ભાઈ યા ખાવિન્દ હી ક્યું ન હો. ઈસ્કી વજહ સે તીન આદમીયોં કી નમાઝ ફાસિદ હો જાતી હે. એક ઓરત કે દાએં બાઝૂ વાલે કી, દૂસરી બાએં બાઝૂ વાલે કી ઓર તીસરી ઓરત કે પીછે કી સફ મેં સીધ મેં ખળે હોનેવાલે કી. ઈસસે ઓરતોં કો બચના યાહિયે.

મસાઈલ :

- (૧) અગર ઓરતોં કી સફ આગે ઓર મદોં કી સફ ઓરતોં કી સફ કે પીછે હો તો મદોં કી નમાઝ હી ન હોગી.
- (૨) અગર હરમ શરીફ કે ઈમામ ને ઓરતોં કી ઈમામત કી નિચ્યત નહીં કી તો ઓરતોં કી નમાઝહી સહીહ ન હોગી, મદોં કી નમાઝ સહીહ હો જાએગી.
- (૩) ઝિયાદા ભીળ કી વજહ સે ઓરતેં હરમ શરીફ કે અંદર નમાઝ પળહને ન જા સકેં તો વહ અપને મકામ પર હી (જહાં ઠેહરી હે) નમાઝ પળહ લેં વહાં ભી ઉન્હેં એક લાખ નમાઝોં કા હી સવાબ મિલેગા.
અગર હરમ શરીફ મેં નમાઝ પળહની હો તો જહાં ઓરતોં કી નમાઝ પળહને કી જગહ હે વહાં પળહેં, મદોં સે દૂર રહેં.
- (૪) કોઈ તવાફ કરનેવાલા અગર નમાઝી કે સામને સે તવાફ કી હાલત મેં ગુઝરે તો જાઈઝ હે. લેકિન દૂસરે આદમી કો યાહિયે કે નમાઝી જહાં ખળા હય ઉસ જગહ સે દો સફ (લગભગ નવ ૮ ફીટ) આગે સે ગૂઝરે. બહોત ઝિયાદા ભીળ કી સૂરત મેં નમાઝી કે સિજદે કી જગહ કે આગે સે ગુઝરને કી ગુંજાઈશ હય.

હદીષ શરીફ મેં આયા હે કે રોઝાના બયતુલ્લાહ પર ૧૨૦ (એક સો બીસ)

રેહમતેં નાઝિલ હોતી હે, જીનમેસે ૬૦ તવાફ કરને વાલોં પર, ૪૦ નમાઝ પળહને વાલોં પર, ઓર ૨૦ બયતુલ્લાહ કો દેખને વાલોં પર નાઝિલ હોતી હય.

ઈસ હદીષ કા યહ મતલબ હુવા કે જો બયતુલ્લાહ કા તવાફ કરતા હે ઓર મસ્જિદે હરમ મેં નમાઝભી પળહતા હે ઓર બયતુલ્લાહ કો દેખતાભી હે તો વહ સબ્હી ૧૨૦ રેહમતો કા હકદાર હોતા હે.

અગર કિસી વજહ સે તવાફ ન કર સકો તો ઈમાન ઓર તસ્દીક કે સાથ બયતુલ્લાહ કો બેઠે બેઠે દેખા કરો, ઓર તસ્બીહાત પળહતે રહો.

યહ તસ્બીહ ભી પળહેં

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વબિહમ્દિહી સુબ્હાનલ્લાહિલ અઝીમ

અબૂ સઈદ મદની (રહ.) કેહતે હેં કે જો ઈમાન ઓર તસ્દીક કે સાથ કઅબતુલ્લાહ કો દેખે, ઉસ્કે ગુનાહ એસે ઝળતે હેં, જૈસે દરખ્ત કે પત્તે ઝળતે હેં.

હઝરત અતા (રહ.) સે નકલ ક્રિયા ગયા હે કે એક મરતબા બયતુલ્લાહ કો દેખના એક સાલ કી નફલ ઈબાદત કે બરાબર હે. લેકિન તવાફ કરને કી તાકત હો તો તવાફ કરના હી બેહતર હે, ક્યું કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ હે કે બયતુલ્લાહ કા તવાફ બહોત કસરત સે ક્રિયા કરો, દો મરતબા યહ તૂટ ચુકા હે, ઓર તીસરી બાર જબ બિલકુલ તૂટ જાએગા તો ઉઠા લિયા જાએગા.

હક તઆલા શાનુહુ જબ દુન્યા કો બર્બાદ કરને કા ઈરાદા ફરમાએંગે

તો સબસે પેહલે બયતુલ્લાહ કો મુનહદીમ (તોળ) કર દિયા જાએગા, ફિર દુન્યા બર્બાદ કી જાએગી.

હાજી સાહિબાન કો ચાહિયે કે હર નમાઝ કે બાદ યા પેહલે, ઝિંદગી કી જો નમાઝે બગેર પળે ચલી ગઈ, ઉન્કી કઝા કર લેં, કઝા સિફ ફઝ નમાઝ ઓર ઈશા કી વિત્ર કી કરેં.

અગર કિસી કો કોઈ મસ્અલા પુછને કી ઝરૂરત પેશ આ જાએ તો આલિમ હનફી હે કે નહીં વહ પેહલે જાન લે.

જબ તક ભી આપકા મકકહએમુઅઝઝમહ મેં કિયામ રહે, નમાઝ, તવાફ, તિલાવત, ઝિક્ક વગેરહ મેં ઝિયાદા વક્ત સફ કરેં, યહાં તક કે હજજ કે દિન આજાએ.

ગરીબોં કો ખાના ખિલાના, નરમીસે બાતચીત કરના, કસરતસે સલામ કરના હજજ કી કબૂલિયત કા બાઈષ હે.

હસન બસરી (રહ.) ને જો ખત મકકહવાલોં કો લીખ્યા થા, ઉસ્મે તહરીર ફરમાયા થા કે, યહાં ૧૫ જગહ દુઆ કબૂલ હોતી હે.

(૧) તવાફ કરતે વક્ત (૨) મુલ્તઝમ પર (૩) મીઝાબે રેહમત કે નીચે (૪) કઅબા શરીફ કે અંદર યા હતીમ મેં (૫) રૂકને યમની ઓર હજરે અસ્વદ કે દરમિયાન (૬) મકામે ઈબ્રાહિમકે પાસ (૭) સફા પર (૮) મરવહ પર (૯) મિલેન અખ્દરેન કે દરમિયાન દોળતે હુએ (૧૦) ઝમઝમ કે કુંએ કે પાસ (૧૧) મિના મેં (૧૨) અરફાત મેં (૧૩) મુઝદલિફહ મેં (૧૪-૧૫) પહેલે દોનો જમરાત કોં કંકરીયા મારને કે બાદ ઝરા હટ કર.

અગર આપકો અપને વતન ટેલીફોન કરના હે, તો ઈન વક્તો મેં કરેં. રાતકો ઈશાકી નમાઝ બાદ સે રાત કે ૧૨ બજે તક ૫૦% ચાઈ (આધા) લગતા હે, ઓર બારહ બજે સે સુબહ તક ૨૫% (પાઉ) ચાઈ રહેતા હે.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૬૮

ઓરતોં કા એક અહમ મસ્અલા

મસ્અલા :

કિસી ઓરત ને તમતુઅ કે ઈરાદેસે ઉમરહ કા એહરામ બાંધા ઓર મકકહમુકરમહ પહોંચને સે પહેલે યા વહાં પહોંચ કર ફોરન હયઝ આ ગયા, ઓર હયઝકી વજહ સે ઉમરહ ન કર સકી યહાં તક કે આઠ ૮, ઝિલ્હજજ (મીના જાને) કા દિન આ ગયા તો યહ ઓરત એહરામ ખોલને કી નિચ્યત સે સર કે બાલ ખોલ કર, તેલ લગા કર, કંઘી કરલે, ઓર ઉમરહ કા એહરામ ખોલ દે, ઉસ્કે બાદ હજજ કી નિચ્યત સે લબ્બૈક... પળહ કર હજજકા એહરામ બાંધ લે, ઓર મિના ચલી જાએ ઓર હજજ કે તમામ અરકાન અદા કરેં. ઉસ્કા યહ હજજ “હજજે ઈફરાદ” હો જાએગા.

ફિર હજજસે ફારિગ હોને કે બાદ અપને ઉસ છોળે હુએ ઉમરહ કી કઝા કી નિચ્યતસે એક ઉમરહ કરલે ઓર એક દમ ભી દે દે, યહ દમ પેહલે ઉમરહ કા એહરામ ખોલને કી વજહ સે વાજિબ હુવા હય.

ઈસ ઓરત પર તમતુઅ વાલા શુકાને કા દમ વાજિબ નહીં હય, ઈસ લિયે કે ઈસ કા હજજ “ઈફરાદ” હુવા હય ઓર ઈફરાદ પર કુર્બાની વાજિબ નહી હે.

(બયરૂલ ફતાવા ૪-૨૨૩ અયની શર્હ બુખારી ૧૦૫૧૨૩, મિસ્કાત ૫-૩૦૬, ૩૦૭)

નોટ : જિસ હેઝવાલી ઓરતકો અચ્યામે હજજ (૮, ઝિલ્હજજ) શુરૂઅ હોનેસે પહેલે અપની અગલી આદત કે મુતાબિક ઈસ બાતકી ઉમ્મીદ નહો કે વહ પાક હોકર ૮, ઝિલ્હજજ સે પેહલે તમતુઅકા ઉમરહ કર સકેગી, તો બેહતર યેહ હે કે એસી ઓરત પેહલે સેહી હજજે ઈફરાદ કા એહરામ બાંધે, તાકે ઉસ્કો ઉમરહ કા એહરામ ખોલને કા દમ ન દેના પળે.

૬૮

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

જિદદહ જાને-આને કા મસ્અલા

મકકહમુકરમહ મેં રેહનેવાલે હઝરાત સે તહકીક કરનેસે પતા ચલા કે જિદદહ કી દુરી મકકહમુકરમહ સે શરઈ મસાફતે સફર (યઅની ૪૮ મીલ) સે કમ હય, ઈસ લિયે જિસ હાજી કે કિયામ કો ૮, ઝિલ્હજજ તક મકકહમુકરમહ મેં ૧૫ દિન પૂરે હોતે હોં ઓર શુરૂઅ સે યેહી નિચ્ચત હો, દરમિયાન મે જિદદહ જાનેકા પેહલેસે કોઈ ઈરાદા ભી નહી હો., તો યહ હાજી મકકહમુકરમહ મેં મુકીમ બન ગયા યા બન ગઈ, અબ વહ ફર્જ નમાઝોં મે કસર નહી કરે, બલકે પૂરી નમાઝોં અદા કરેં, અગર ઉસ્કો કોઈ ખાસ ઝરૂરત પેશ અજાને કી વજહ સે જિદદહ જાના પળે તો વહાં ભી પૂરી નમાઝોં પળે, કસર ન કરે. ફિર જબ જિદદહ સે મકકહમુકરમહ વાપસ આએ તો મકકહમુકરમહ મેં ઓર સબ જગહ પૂરી નમાઝોં પળે, વોહ મુકીમ હી રહેગા.

જિદદહ સે મકકહમુકરમહ વાપસી મે અગર ઉસ્કા ઉમરહ કરનેકા ઈરાદા હય તો એહરામ બાંધ કર આએ, ઓર ઉમરાહ કા ઈરાદા નહી હય તો એહરામ બાંધના ઝરૂરી નહી હે, બગેર એહરામ કે મકકહમુકરમહ આ સકતા યા સકતી હય.

લેકીન અગર હાજી કે ૮ ઝિલ્હજજ તક ૧૫ રોઝ યા ઉસ્સે ભી ઝિયાદા રોઝ પુરે હોતે હોં, લેકીન પેહેલે સે હી ઉસ્કા ઈરાદા બીચ મેં જિદદહ જાને કા થા તો વહ મુકીમ ન હોગા, બલકે મુસાફીર હી કેહલાએગા. ઈસ લિયે મકકહમુકરમહ જિદદહ, મિના, અરફાત યા મુઝદલિફહ જહાં ભી જાએ, મુસાફિર કી હેષિયત સે વહ જબભી અકેલે ફર્જ નમાઝોં પળે, ઉસે કસર હી પળહની હોગી. લેકીન જમાઅત કી નમાઝ મુકીમ ઈમામ સાહબ કે પીછે પળે તો પૂરી પળે. ઓરતો કો ભી ઈસી તરહ પળહની હોગી. મકકહમુકરમહ વાપસી પર ઉન્હે એહરામ બાંધને કી ઝરૂરત નહી હે.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૭૦

હજજ

હજજ કે ફરાઈઝ

હજજ કે ત્રીન ફરાઈઝ હેં

- (૧) હજજ કી નિચ્ચત સે એહરામ બાંધના,
- (૨) મયદાને અરફાત મેં વુકૂફ કરના,
- (૩) તવાફે ઝિયારત કરના.

ત્રીનો ફર્જો મેસે એક ભી ફર્જ છૂટ જાને સે હજજ અદા નહીં હોગા, ઓર ત્રીનો ફર્જો કા તરતીબ સે કરના ઝરૂરી હે.

હજજ કે વાજિબાત

હજજ કે વાજિબાત છે (૬) હેં :

- (૧) વુકૂફે મુઝદલિફહ.
- (૨) ૧૦-૧૧-૧૨ તારીખ કી રમી કરના.
- (૩) કુર્બાની કરના
- (૪) હલક યઅની પૂરે સર કી હજમત કરવાના.
- (૫) હજજ કી સઈ
- (૬) તવાફે વદાઅ

ઈન વાજિબાત મેં સે બિલા શરઈ ઉઝર કોઈ વાજિબ છોળનેસે હજજ અદા હો જાએગા લેકીન ઉસ્કી જઝા લાઝિમ હોગી. (દમ દેના પળેગા)

હજજ કરને કા તરીકા

હજજ કે પાંચ દિન ઓર એક રાત હે, અગર છે રોઝ ગુઝારે તો બેહતર હે. યહ પાંચ દિન આપ કે સફર કી રૂહ ઓર જાન હેં. અગર હજજ કે દિનો કી લોગ કદર કર લે તો ઈન પાંચ દિનો મેં લાખો બરસ કી નેકી કી કમાઈ હો સકતી હે.

૭૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

હજજ કે પાંચ દિન

(ઝિલ્હજજા કી ૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨ ઓર ઠહર સકો તો ૧૩ તારીખ.)

૧૦ તારીખ કી રાત જો મુઝદલિફહ મેં ગુઝારી જાતી હે વહ ઈબાદત કી રાત હે, જો શબેકદ્ર સે ભી ઝિયાદા અફઝલ હે.

ઝિલ્હજજા કી ૮ તારીખ કા બયાન

૮, તારીખ કી ફજર કી નમાઝસે પેહલે યા રાત મેં હી હજજ કે એહરામ કી નિયત સે ગુસ્લ કર લે, મોકા ન હો તો વુઝૂ કરલેં ઓર એહરામ કી ચાદરેં ઘર સે હી પેહન કર હરમશરીફ મેં ચલે જાએ, અગર વક્ત હો તો એક નફલ તવાફ તહિયતુલ મસ્જિદ કા કરે. દો રકઆત નમાઝ તવાફ કી વાજિબ પળહે, બાદ મેં સર ઢાંક કર દો રકઆત નફલ નમાઝ હજજ કે એહરામ કી નિયત સે પળહે. સલામ ફેર કર સર ખોલ દેં ઓર નિયત કરે. મદ-ઓરતોં દોનો કે લિયે મસ્જિદેહરામ મે જા કર એહરામ મેં દાખિલ હોના મુસ્તહબ હે, અગર ઈત્ના વક્ત ન હો તો ઘર પર હી નમાઝ પળહકર એહરામ મેં દાખિલ હો જાએ.

હજજ કી નિયત : **اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ الْحَجَّ فَيَسِّرْهُ لِيْ وَ تَقَبَّلْهُ مِنِّي ط**

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઉરીદુલ હજજ ફયસિરહૂ લી વ તકબ્બલહૂ મિન્ની.
તર્જૂમા : “અય અલ્લાહ ! મેં હજજ કી નિયત કરતા હું, ઈસે મેરે લિયે આસાન ફરમા ઓર કબૂલ ફરમાં.”

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૭૨

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

તીન મરતબા તલબિયહ, તીન મરતબા દુરૂદ શરીફ પળહે ઓર દુઆ કરે. નિયત ઉદૂ મેં ભી કરે તો કોઈ હર્જ નહી. અબ આપ એહરામ મેં દાખિલ હો ગએ ઓ એહરામ કી પીછે બતાઈ હૂઈ તમામ પાબંદીયા ભી લાઝિમ હો ગઈ.

ઓરતેં એહરામ કે કપળે પહન કર ઘર (મસ્જિદેહરામ મેં મુસ્તહબ હય) મેં દો રકઆત નફલ નમાઝ એહરામ કી નિયત સે પળહે, નિયત કરે, તલબિયહ ઓર દુરૂદ શરીફ પળહે ઓર દુઆ કરે. અબ વહ ભી એહરામ મેં દાખિલ હો ગઈ, ઓર તમામ પાબંદીયા ભી લાઝિમ હો ગઈ.

અચ્યામ વાલી ઓરતેં હજજ કી નિયત સે ગુસ્લ યા વુઝૂ કરે, એહરામ કે કપળે પહન કર મુસલ્લે પર બેઠ જાએ, વહ નમાઝ ન પળહે, હજજ કી નિયત કરે, તીન મરતબા લબ્બૈક..., તીન મરતબા દુરૂદ શરીફ પળહે, ઓર દુઆ કરે, અબ વહ ભી એહરામ મેં દાખિલ હો ગઈ, ઓર ઉન્હેં ભી એહરામ કી તમામ પાબંદીયાં લાઝિમ હો ગઈ.

અગર હજજ કે એહરામ બાંધને કે બાદ કભી ભી માહવારી શુરૂઅ હો જાએ તો ગભરાને કી ઝરૂરત નહી હે. વહ નમાઝ ઓર તિલાવત ન કરે, હજજ કે બાકી કે તમામ અરકાન અદા કરે.

એક દો રોઝ પેહલે હી મુઅલ્લિમ સે મિલકર કોન્સી મોટર મેં આપ કો મિના જાના હે, વહ મઅલૂમ કરલેં ઓર નંબર ભી લિખ લેં ઓર મિનામેં કહાં ઠેહરના હે વહ ભી જાન લેં. અરફાત મેં જિસ ખેમે (તંબુ) મેં આપકો ઠહરના હે ઉસ્કા નંબર ભી નોટ કર લેં, તાકે

૭૩

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

પરેશાની ન હો.

થોળાસા સામાન જેસે એક જોળ સિલે હૂએ કપળે, હલકા બેડીંગ, ટોપી, થોળે બર્તન, ડોલ, વોટર, બેગ, જામ, બ્રેડ, બિસ્કિટ, તસ્બીહ, મિસ્વાક વગયરહ જિતના સામાન આપ ઉઠા સકો ઉતના લે લે. ઓર બાકી કા સામાન અપને મકામ પર હી મેં રેહને દેં.

સુબહ કી નમાઝ બા જમાઅત ખુલે સર પળેં ઓર સામાન મોટર મેં જમા કર કે બેઠ જાએ.

સૂરજ નિકલ ને કે બાદ આપકા કાફલા લબ્બૈક લબ્બૈક પુકારતા હૂઆ મિના કી જાનિબ રવાના હોગા. મિના મકકહમુકરમહસે તકરીબન પાંચ મીલ દૂર હે.

અગર હિમ્મત ઓર તાકત હો તો પયદલ (ચલકર) મિના, અરફાત, મુઝલિફહ જાના બેહતર હે. હદીસ મેં હે કે જો શખ્સ હજજ કે લિયે ચલકર જાએ ઓર આએ તો ઉસ્કે હર કદમ પર હરમ કી સાતસો નેકીયાં લિખ્ખી જાતી હે. યાઅની હર કદમ પર સાતકરોળ નેકીયાં હૂઈ.

અગર મુઅલ્લિમ આપકો રાત હી સે બસ મેં મિના રવાના કર દે, તો ભી કોઈ હર્જ નહીં, ક્યું કે ૮ તારીખ મગરીબ હીસે શુરૂઅ હો જાતી હે.

આપ મિના પહોંચ કર, અપને મુકામ પર ઠહર જાએ ઓર ઝોહર કા વક્ત હોને પર વહીં કિસી કો ઈમામ બના કર નમાઝ અદા કરેં.

યે યાદ રખેં કે આપ ૮ ઝિલ્બજજ કે ૧૫ રોઝપેહલે હિ સે

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૭૪

મકકહમુકરમહ આ ગએ હેં તો આપ મુકીમ હોગએ, ઓર મિના, અરફાત, મુઝલિફહ મેં આપકો પૂરી નમાઝેં પળહની હોગી, કસર નહીં, ઈસ લિયે કિસી મુકીમ કો ઈમામ બનાલેં.

અગર આપ મકકહમુકરમહ એસે મોકે પર પહોંચે કે ૮ ઝિલ્બજજ તક આપકે ૧૫ રોઝપૂરે ન હોતે હોં તો મુસાફિર હોને કી વજહ સે જબભી અકેલે નમાઝ પળેં, કસર નમાઝ પળેં, યઅની ઝોહર, અસર, ઈશા કી ચાર રકઆત ફર્જ કે બજાએ દો રકઆત પળેં. ઓરતેં ભી કસર હી પળેં.

કસર નમાઝકા મરઅલા :

બહોત સોં કો, ખાસ કરકે ઓરતોં મેં યહ દેખા ગયા હે કે, મુસાફિર હોને કે બાવજૂદ ઘર પર વહ ફર્જ નમાઝેં પૂરી પળહતી હેં. મુસાફિર કે લિયે કસર ઝરૂરી ઓર વાજિબ હય. કસર હી મેં ઉન્કો પૂરા ધવાબ મિલેગા, ઉન્કે લિયે દો રકઆત હી અસલ હય. જિસ તરહ કોઈ આદમી ફજર કી દો રકઆત કે બજાએ ચાર રકઆત પળે તો ગલત હય, ઈસી તરહ મુસાફિર કે લિયે ઝોહર, અસર, ઓર ઈશા કી દો રકઆત કસર કે બજાએ જાનબુઝકર ચાર રકઆત પળહના મકરૂહે તહરિમી અવર ગુનાહ કા બાઈષ હય. એસી નમાઝ ફિર સે દોહરાના ઝરૂરી હય. સજદએ સહવ ભી કાફી નહીં હોગા, લેકિન સુન્નત, નવાફિલ પૂરી પળેં.

મિના મેં આપ કો ઝોહર, અસર, મગરીબ, ઈશા ઓર ૮, તારીખ કી સુબહ કી નમાઝ પળહની હોગી, અદાએગીએ નમાઝ કે અલાવહ, દૂસરે વક્ત મેં ઝિક્ર ઓર તિલાવત કરતે રહેં. યહ પાંચ

૭૫

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

દિન બહોત હી કીમતી હે. હો સકતા હે ઝિંદગી મેં દૂસરા મોકા ન આએ. ઈસ લિયે ઘૂમને, ફિરને મેં વક્ત બરબાદ ન કરે. હજજ કે દિનો મેં મિના મેં જુમ્હાહ પળના જાઈજ હે. અરફાતમેં જુમ્હાહ નહીં પળા જાતા.

૮ તારીખ કી સુબહ કી નમાઝસે લેકર ૧૩ તારીખ કી અસર તક હર ફર્જ નમાઝ કે બાદ સલામ ફેર કર તકબીર પળે, મદ ઊંચી આવાઝસે ઓર ઓરતેં ધીમી આવાઝસે.

તકબીર : **اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ
أكبرُ اللهُ أكبرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ ط**

અલ્લાહુ અકબર, અલ્લાહુ અકબર, લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર, અલ્લાહુ અકબર, વ લિલ્લાહિલ હમ્દ.

ઓર બાદ મેં તીન મરતબા તલબિયહ પળે. અગર સલામ ફેર કર પેહલે તલબિયહ પળ લિયા તો તકબીર સાકિત હો ગઈ, અબ ન પળે.

ઝિલ્હજ કી ૯, તારીખ કા બયાન

આજ કા દિન બળા અઝીમુશ્શાન દિન હે. આજ આપકો હજજ કા સબસે અહમ રૂકન અદા કરના હે. આજ ખુદા કે દરબારે આમ મેં બન્દોં કી હાઝરી હે. આજ ખુદા કે બન્દે રહમત ઓર મગફિરત સે અપની ઝોલિયાં ભરને કે લિયે મેદાને અરફાત મે જમા હોનેવાલે હે.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૭૬

૮ તારીખ કી સુબહ કી નમાઝ બાદ થોળાસા ખાનેકા સામાન, શતરંજી, મુસલ્લા, તસ્બીહ, પંજસૂરહ, બેટરી, ડોલ, વોટર બેગ, કંકરીયાં રખને કે લિયે છોટી થેલી વગેરહ લે લે, ઓર અપની મોટર મેં બેઠ જાએ, બાકી કા સામાન મિના હી મેં અપને તંબુ મેં છોળ દે.

અરફાત મિના સે કરીબન ૮ મીલ કે ફાસલે પર હે.

અરફાત વહ મેદાન હે, જહાં હઝરત આદમ (અ.સ.) ઓર હઝરત હવ્વા (અ.સ.) કી જન્મ સે દુન્યા મેં આને કે બાદ બાહમ મુલાકાત હૂઈ થી.

સૂરજ નિકલને કે બાદ આપકા કાફલા અરફાત કે લિયે રવાના હોગા, સૂરજ નિકલને સે પહેલે મિના સે નિકલના સુન્નત કે ખિલાફ હે, રાસ્તે મેં મદ ઊંચી આવાઝસે ઓર ઓરતેં આહિસ્તા આવાઝમેં તલબિયહ પળે. આપકી લબ્બૈક.... કે સાથ આસ્માન, ઝમીન, દરખ્ત પહાળ ઓર સામને કી હર ચીઝબી લબ્બૈક.... પળતી હે ઓર યહ સિલસિલા ઝમીન કે આખરી હિસ્સે તક ચલતા હે.

કરીબન ઝોહરસે પેહલે આપ અરફાત કે મેદાન મેં પહોંચ જાએંગે. અપને ખેમે મેં સામાન રખકર થોળાસા આરામ કરલે, હો સકે તો સાદે પાનીસે ગુસ્લ કર લે, ગુસ્લ કરના મુસ્તહબ હે.

અપના તંબુ છોળ કર કહી ભી ઈધર ઉધર ઘૂમને ન જાએ, વહાં લાખો ખેમે હોંગે, ઈસલિયે રાસ્તા ભૂલ જાનેકા અંદેશા હે. વુકૂફે અરફાત યાઅની અરફાત કે મેદાનમેં ઠહરના, હજજ કા બળા રૂકન હે, ઓર હર હાજી કે લિયે ફર્જ હે, બલકે અસલ હજજ હે.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૭૭

જુમ્હાહ કે રોઝ અગર વુકૂફે અરફા (હજજ) હો તો ઉસ્કી ફઝીલત ઓર દીનોકે વુકૂફ સે ૭૦ દરજા ઝિયાદા હો જાતી હે.

વુકૂફે અરફાત કા વક્ત ૯ વીં ઝિલ્હજજહ કે ઝવાલ સે શુરૂઅ હોતા હે ઓર ૧૦ વીં કી સુબ્હ સાદિક તક રેહતા હે.

ઈસ દરમિયાન થોળે વક્ત કે લિયે ભી કોઈ અરફાત પહોંચ ગયા તો હજજ અદા હો જાએગા, વરના ન હોગા.

ઝવાલ સે ગુરૂબે આફતાબ તક યહાં ઠહરના વાજિબ હે, અગર વાજિબ તર્ક હોગા તો દમ દેના પળેગા.

દોપહર કા ખાના મુઅલ્લિમ કી જાનિબ સે હોગા, ખાને સે ફારિગ હોકર ખેમે (તંબૂ) હીમેં ઝોહર કા વક્ત હોને પર અઝાન કહેં ઓર જમાઅત બનાકર વહી નમાઝ અદા કરેં. સલામ ફેર કર તકબીર ઓર તલિબયહ પળેં ઓર દુઆ કરેં, અગર અરફે કે રોઝ જુમ્હાહ હો તો ભી અરફાત કા મેદાન શહર ન હોનેકી વજહસે જુમ્હાહ કી નમાઝ મુઆફ હે, ઝોહર કી નમાઝ અદા કરેં.

ઝોહર કી નમાઝસે ફારિગ હોકર હર એક મર્દ - ઓરત અપના અપના મુસલ્લા, તસ્બીહ, ઓર પંજસૂરહ લે લેં, કિબ્લારૂખ હોકર અલાહિદા અલાહિદા બેઠ જાએ, કિસીસે ખાતચીત ન કરેં ઓર ઝિકે ઈલાહી મેં મશ્ગૂલ હોજાએ. એક પલ ભી ન ગવાએ, યહ બળા કિમતી વક્ત હે.

માહવારીવાલી ઓરતેં ભી વુઝૂ કરકે મુસલ્લે પર બેઠ જાએ ઓર ઝિક શુરૂઅ કર દેં. વહ કુઆન કી તિલાવત ન કરેં.

ઝિક કરને કા તરીકા

(૧) ૧૦૦ મરતબા ચોથા કલિમા, વહ યે હે :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ
هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ☆

લા ઈલાહ ઈલ્લાલાહુ વહદહૂ લા શરીક લહૂ લહુલ મુલ્કુ વ લહુલ હમ્દુ યુહયી વ યુમીતુ બિયદિહિલ ખયર વ હુવા અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.

(૨) ૧૦૦ મરતબા દુરૂદે ઈબ્રાહીમ જો નમાઝમેં પળહતે હેં, લેકિન ઈસ તરહ પળેં :

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ وَ
عَلَيْنَا مَعَهُمْ ∴

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિવ વ અલા આલિ મુહમ્મદિન કમ સલ્લયત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ

ઈન્નક હમીદુમ મજીદ, વઅલયના મઅહૂમ (ઈત્ના ઝિયાદા પળેં)

(૩) ૧૦૦ મરતબા કુલ હુવલ્લાહુ અહદ.... કી પૂરી સૂરહ પળેં. માહવારી વાલી ઓર તેં યેહ સૂરહ ન પળેં.

ઈસ ઝિક્ક સે વુકુફે અરફાત શુરુઅ કરને સે અય્યા સવાબ મિલ્તા હે જય્સે આપને હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) હઝરત ઈસ્માઈલ (અ.સ.) ઓર હઝરત હાજિરા (રદિ.) કે સાથ હજજ અદા કિયા.

ઓર યહ ઝિક્ક ભી કરે

(૧) ૧૦૦ મરતબા દુરુદ શરીફ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ط

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ બારિક વ સલ્લિમ.

(૨) ૧૦૦ મરતબા કલિમા તૈય્યબ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ ☆

લાઈલાહ ઈલ્લાહુ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ

(૩) ૧૦૦ મરતબા ઈસ્તિગ્ફાર :

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ

الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ ط

અસ્તગ્ફિરુલ્લા હલ્લઝી લાઈલ્લાહ ઈલ્લા હુવલ

હય્યુલ કય્યૂમુ વ અતૂબુ ઈલયહિ.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૮૦

યા જોભી ઈસ્તિગ્ફાર યાદ હો.

ઈતના ઝિક્ક કરને કે બાદ ખૂબ ગિળગિળા કર રો રો કર દુઆએ માંગે, અપને લિયે, રિશ્તેદારોં કે લિયે, મહુમીન કી મગફિરત કે લિયે, ગુનાહો સે તોબા વગેરહ દુઆએ માંગે કે કોઈ ભી કસર બાકી ન રહે. ઈન્શાઅલ્લાહ તમામ દુઆએ કબૂલ હોગી. અલ્લાહ તઆલાને આપકો યહાં ઈસી લિયે તો બુલ્વાયા હે. અરફે કે રોઝ ઈસ કદર લોગ બખ્શે જાતે હેં કે ઈત્ને કિસી દિન ભી નહી બખ્શે જાતે. દુઆ કે બાદ થોળી દેર તિલાવત કુઆંન કરે ઓર દુઆએ માંગે.

ઈસી તરહ તોબાહ ઈસ્તિગ્ફાર ઓર દુઆઓં મેં અપના વક્ત ગુઝારે, યહાં તક કે અસર કી નમાઝકા વક્ત હો જાએ. અસર કે વક્ત ખેમે કે પાસ હી યા ખેમે મેં અગર આપ મુકીમ હેં તો જમાઅત બના કર પૂરી ચાર રકઆત ફર્જ અદા કરે ઓર મુસાફિર હોં તો કસર પળહેં. તકબીર ઓર લબ્બૈક.... કે બાદ ધૂપ મેં કિબ્લા રૂખ ખળે હોજાએ ઓર ગુરૂબે આફતાબ તક ખૂબ રો રો કર દુઆએ માંગતે રહેં. દુઆ માંગને કી પેહલે હી સે તૈયારી કરકે આએ તાકે કોઈ કસર બાકી ન રહે. (સાથમેં ૪૦ રબ્બના કી દુઆ કી કિતાબ રખ્ખેં.) દુઆ કે બાદ અબ અરફાત સે રૂખ્સત હોને કી તૈયારી કરે. સામાન સમેટ લેં ઓર જિસ મોટર મેં આયે થે ઉસીમેં બેઠ જાએ. ગુરૂબે આફતાબ કે બાદ આપ કા કાફલા મુઝદલિફહ કે લિયે રવાના હોગા.

અરફાત સે મુઝદલિફહ કરીબન તીન મીલ દૂર હે.

મસ્અલા :

ગુરૂબે આફતાબ સે પહેલે અરફાત કે મેદાન સે નિકલ ગએ તો દમ વાજિબ હોગા.

૮૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

અરફાત મેં મગરિબ કી નમાઝ પઠાને કા હુકમ નહી હે, મગરિબ કી નમાઝ આપકો મુઝદલિફહ મેં જબભી આપ પહોંચે યાહે આધી રાત ક્યું ન હો જાએ, વહીં પઠાની હોગી ઓર મગરિબ કી નમાઝ કઝા ભી નહી હોગી, ઈસ લિયે કઝા કી નિચ્ચત ન કરે. મુઝદલિફહ પહોંચકર કોઈ અચ્છી જગહ પસંદ કરલેં યહાં તંબૂ નહી હોંગે. બેટરી સાથ રખેં ઓર સામાન ઉતાર કર અપને પાસ રખલેં.

મુઝદલિફહ કે કામ

- (૧) મગરિબ ઓર ઈશા કી નમાઝેં એક સાથ પઠાની.
 - (૨) અલ્લાહ કા ઝિક કરના.
 - (૩) કંકરીયાં યુનના.
 - (૪) દુઆ માંગના, ઓર હુકૂલ ઈબાદ વાલી દુઆ માંગ કર થોળી દેર આરામ કરના.
 - (૫) ફજર કી નમાઝ અવ્વલ વક્ત મેં પઠા કર તુલૂએ આફતાબ તક વુકૂફ કરના.
- સામાન વગયરહ સે મુતમઈન હોને કે બાદ પહેલા કામ આપકો નમાઝેં અદા કરના હે. ઈસ લિયે વુઝૂ કર લેં ઓર ઈશા કા વક્ત હો જાને પર અઝાન દે. ઈશા કા વક્ત હોને સે પેહલે ન પઠે, કિસીકો ઈમામ બના કર એકહી તકબીર કેહ કર પેહલે મગરિબ કી ફર્જ નમાઝ પઠે, સલામ ફેર કર ફોરન બળે હો જાએ ઓર બગેર તકબીર કહે ઈશા કી ફર્જ અદા કરે, સલામ ફેર કર ઊંચી આવાઝ મેં તકબીર ઓર તશરીક કહે ઓર ત્રીન મતરબા તલબિયહ પઠે.

અગર કોઈ અકેલે નમાઝ પઠે તો ભી દોનો નમાઝેં મિલા કર પઠે. મુઝદલિફહ મેં દોનો નમાઝેં કો ઈખટટા કરના વાજિબ હે.

અગર કિસીને મગરીબ કે વક્ત મગરીબ ઓર ઈશા કે વક્ત ઈશા કી નમાઝ પઠાલી તો ઈશા કા વક્ત હોને પર નમાઝેં કો દોહરાલે યઅની દોનો કો ઈખટટા કરકે પઠા લેં.

ઓરતેં ભી મગરીબ ઓર ઈશા કી નમાઝેં ઈસી તરહ મિલાકર પઠે, અગર મુકીમ હોં તો ચાર રકઆત ઈશા કી ઓર મુસાફિર હોં તો દો રકઆત કસર પઠે. સલામ ફેર કર તકબીર ઓર ત્રીન મતરબા તલબિયહ પઠે.

ફર્જ નમાઝેં પઠાને કે બાદ પેહલે મગરિબ કી સુન્નત, નફલ પઠે બાદ મેં ઈશા કી સુન્નત, નફલ ઓર વિત્ર પઠે ઓર ખૂબ દુઆએ માંગે.

- નમાઝેં સે ફારિગ હો કર ખાના ખાલેં, બાદ મેં ઝિક ઈસ્તિગફાર મેં થોળા વક્ત ગુઝારે.
- બેટરી કે ઉજાલે મેં કંકરીયાં યુન લેં, પેહલે દિનકી સીફ સાત કંકરીયાં યુનના મુસ્તહબ હે, ઓર દૂસરે દિનો કી કંકરીયાં ભી યહાં સે લે જાના જઈઝ હે. કંકરીયા બળે ચને કે બરાબર હોં, બહોત બળી યા બહોત છોટી ન હોં. બળે પત્થર કો તોળ કર છોટી કંકરીયાં બનાના મકરૂહ હે, કુલ ૭૦ કંકરીયાં કી ઝરૂરત પળેગી, લેકીન પાંચ, સાત ઝિયાદા યુન લેના અચ્છાહે.

તારીખ	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	ઝિલ્હજજહ
કંકરીયા	૭	૨૧	૨૧	૨૧	કુલ-૭૦

- કંકરીયોં કો ખૂબ ધો લેં, ક્યું કે અંધેરે મે લોગ ઈધર ઉધર પેશાબ, પાખાના કરતે હેં, ઈસ લિયે હો સકતા હે, આપને યુની હુઈ કંકરીયાં નાપાક હોં, ધો કર એક કપળે યા છોટી થેલી મેં રખલેં.
- કંકરીયાં અપને લિયે ઓર દૂસરોં કે લિયે ભી આપ યુન સકતેં હેં.
- કંકરીયાં યુનકર દોબારા અલ્લાહ કા ઝિક કરેં, નમાઝ પળેં, તિલાવત કરેં, આજ કી રાત બળી બરકત વાલી રાત હે, ઈસ રાત કો અપની ઝિંદગી કી તમામ રાતોં સે અફઝલ સમઝેં, ઓર ખૂબ દુઆ કરેં. મુઝદલિફહ કી રાત મેં જાગના ઓર ઈબાદત મેં મશ્ગુલ રેહના મુસ્તહબ હે. ઈસ રાત મેં સુબ્હ સાદિક તક યહાં ઠહેરના સુન્નતે મુઅકકદહ હે. આજ કી રાત શબેકદ્ર સે ભી ઝિયાદા અફઝલ હે.
- સુબ્હ સાદિક સે સૂરજ નિકલને તક મુઝદલિફહ મેં ઠહેરના વાજિબ હે, બિમારી યા ઉઝર કે બગેર ન ઠહેરને પર દમ વાજિબ હોગા. ઈસ વક્ત મેં થોળી દેર ભી ઠહેરોગે તબ ભી વાજિબ અદા હો જાએગી ઓર દમ વાજિબ ન હોગા. આખિર મેં હુકૂકુલ ઈબાદ વાલી દુઆ માંગ કર થોળી દેર આરામ કરેં.

હુકૂકુલ ઈબાદ વાલી દુઆ

“અય અલ્લાહ ! તેરી ઝાત પાક હે, તુ સબ કુઈ કર સકતા હે, હમ ઈન્સાન હેં, હઝારોં ઈન્સાનોં કે હમારે ઉપર હક હેં, હમને કિસીકો મારા હે, કિસીકે હક્ક ઈને હેં, કિસી કો ગાલી દી હે, કિસી કા દિલ દુખાયા હે, કિસી પર ઝુલ્મ કિયા હે, અય અલ્લાહ ! ઝાલિમ કી

ખતાઓં કો મુઆફ કરદે ઓર મઝલૂમ કો ઉસ્કા બદલા અતા ફરમાદે ઓર ઈસ દુઆ કે બારે મેં અય અલ્લાહ ! તુ હમ સબકે લિયે કફીલ બનજા.”

હુઝૂરેઅકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી યહ દુઆ અરફાત મેં ભી કબૂલ નહી હૂઈ થી લેકીન મુઝદલિફહ મેં સુબ્હ કી નમાઝકે બાદ કબૂલ હૂઈ.

અગર કોઈ જાનબૂઝકર કિસી કા હક્ક ઈને ઓર યહ સમઝે કે દુઆ માંગ લેને સે મુઆફ હો જાએગા, તો યહ ગલત હે, હર હાલ મેં હક્ક અદા કરના પળેગા.

સુબ્હ કી નમાઝ સુબ્હા સાદિક હોને કે બાદ, ઉજાલા હોને સે પેહલે અંધેરે મેં પળહલેં, તોપ કી આવાઝ આએ તો સમઝના કે નમાઝકા વક્ત હો ગયા, વહી જમાઅત બના કર નમાઝ પળહ લેં. સલામ ફેર કર તકબીર, ઓર લબ્બૈક..... કે બાદ ખળે હોકર દુઆએ માંગે.

આપકી મોટર આપ કે પાસ હી ખળી હોગી, માલ સામાન રખલેં ઓર મિના જાને કી તૈયારી કરેં.

જબ સૂરજ નીકલને કા વક્ત હો જાએ તો મિના કી તરફ રવાના હો જાએ.

ઝિલ્હજ્જ કી ૧૦, તારીખ કા ભયાન

૧૦, તારીખ કે કામ.

- (૧) જમરએ અકબા (બળે શયતાન) કો સાત કંકરીયા મારના.
- (૨) કુર્બાની કરના
- (૩) પૂરે સર કે બાલ કટવાના.
- (૪) તવાફે ઝિયારત કરના.

આજ હજ્જ કે અહમ કામ કરને હૈં ઈસ લિયે ઈદ કી નમાઝ મુઆફ કી ગઈ હે.

ઝોહર તક આપ મિના પહોંચ જાએગે, સામાન અપને ઠિકાને રખલેં. ઝોહર કા વક્ત હો તો પેહલે નમાઝ પહલેં વરના કંકરીયાં મારને ચલે જાએ.

મસ્અલા :

“૧૦, વીં તારીખ કી રમી કા વક્ત તુલૂએ આફતાબ સે ઝવાલ તક કા મુસ્તહબ હે. ઝવાલ સે ગુરૂબ તક જાઈઝહે. ઓર ગુરૂબે આફતાબ સે ૧૧વી તારીખ કી સુબહ સાદિક તક મકરૂહ હો જાતા હે.”

હાજી કો ચાહિયે કે હર કામ તરતીબ સે કરે, અગર ૧-૨-૩ મેં બતાઈ તરતીબ બદલ દી તો દમ વાજિબ હોગા.

- વુઝૂ કરલેં ઓર ચુની હૂઈ કંકરીયોંમેં સે ૭ કંકરીયાં લેં, એક દો ઝિયાદા રખલેં, રૂમાલ મે બાંધ લેં, યા થેલી મેં રખલેં ઓર સબ સાથી જમરએ ઉકબા (બળે શયતાન) કી તરફ ચલ દેં, અપને ખેમે મે વાપસ લોટને કે લિયે રાસ્તે કી નિશાનીયાં નોટ કરલેં, તાકે રાસ્તા ભૂલ ન જાએ, ચપ્પલ પેહની હો તો થેલીમેં રખ લેં, ક્યું કે ભીળ કી વજહ સે નીકલ ગઈ તો ઉઠાના મુશ્કિલ હોગા.

હજ્જ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૮૬

- શયતાન કો કંકરીયાં મારને કો “રમી” કેહતે હેં. અથ્યામવાલી ઓરતેં ભી વુઝૂ કર કે કંકરીયાં મારને સાથ જાએ, બગેર વુઝૂ ભી કંકરીયાં માર સકતે હેં. લેકિન વુઝૂ હો તો ઝિયાદા બેહતર હે.
- આપ એહરામમે હેં ઓર અભી તક તલબિયહ પહલે થે લેકિન કંકરીયાં મારના શુરૂઅ કરતે હી પહલના બંધ કર દે.

કંકરીયાં મારને કા તરીકા

આજ કી જમરએ ઉકબા કી રમી કા વક્ત તુલૂએ આફતાબ સે ગુરૂબે આફતાબ તક કા હે, ઈસ કે બાદ મકરૂહ વક્ત હો જાતા હે, અલબત્તા ઓરતોં ઓર બુળહો કે લિયે મગરિબ બાદ ભી રમી કરના મકરૂહ નહી હે.

મકરૂહ વક્ત મેં રમી કરને સે કોઈ જઝા લાઝિમ નહી હોગી. રમી કા મસ્નૂન તરીકા યહ હે કે જમરએઉકબા યાઅની બળે શયતાન જિસ્કે પાસ હોઝ બના હે, ઉસ્કી દીવાર સે કમ અઝ કમ પાંચ ગઝ યા ઉસસે દૂર ખળે હોં, (પાંચ ગઝ (વાર) સે કમ ફાસલે સે ખળે હોકર મારના મકરૂહ હે.)

કંકરીયાં બાંએ (ડાબે) હાથ મેં પકળ લેં ઓર ઉનમેં સે એક કંકરીલેં ઓર સીધે હાથકી શહાદત કી ઉંગલી ઓર અંગૂઠે સે પકળેં ઓર હાથ ઈતના ઉઠાએ કે બગલ ખુલ જાએ ઓર યહ દુઆ પહલેં.

કંકરીયાં મારને કી દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ اللّٰهُ اَكْبَرُ رَغْمًا لِّشَيْطٰنٍ وَرَضٰى
لِّلرَّحْمٰنِ اللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ حَجًّا مَّبْرُوْرًا وَسَعِيًّا
مَّشْكُوْرًا وَدَتْبًا مَّغْفُوْرًا ☆

૮૭

હજ્જ – ઉમરાહ ઓર સલામ

બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર,
રગમલ લિશયતાન વ રિદલ લિર્હમાન, અલ્લાહુમ્મજ
અલ્હુ હજમ મબરૂરં વ સઅયમ મશકૂરં વ ઝબ્મ મગફૂરા.

તર્જુમા : “શુરૂઅ કરતા હું અલ્લાહ કે નામસે જો સબસે બળા હે, કંકરીયા મારતા હું શયતાન કો ઝલીલ કરને કે લિયે ઓર અલ્લાહ કો રાઝી કરને કે લિયે, અય અલ્લાહ ! મેરી ઈસ હજજ કો મબરૂર ફરમા ઓર ઈસ કોશિશ કો કબૂલ ફરમા, ઓર મેરે ગુનાહોં કો મુઆફ ફરમા.”

પહેલી કંકરી પૂરી દુઆ પળહ કર મારેં, બાદ કી હર કંકરી “બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર” પળહ કર મારેં.

૧૧-૧૨-૧૩, તારીખ કી રમી ભી ઇસી તરીકે સે કરેં.

અગર પૂરી દુઆ ન આએ તો ઈતના કેહલેં : “શયતાન કો કંકરીયા મારતા હું, અલ્લાહ કો રાઝી કરને કે લિયે.” ‘ફિર બિસ્મિલ્લાહે અલ્લાહુ અકબર’ કેહ કર કંકરીયાં મારેં.

- શયતાન કે ગિર્દ હોઝ બના હે, ઉસમે કંકરી ગીર જાએ તો ભી ઠીક હે યા અંદર બને સુતૂન કો લગ જાએ તો ભી ઠીક હે, લેકિન કંકરી સુતૂન કો ન લગી યા અંદર ભી નહી ગિરી, બલ્કે હોઝકે ઉપરસે નીકલ કર ઉસ પાર ચલી ગઈ યા બાહર ગિર ગઈ તો બેકાર હો ગઈ ઈસકે બદલે દૂસરી મારની હોગી, ઈસ લિયે કોશિશ કરની ચાહિયે કે હર કંકરી હોઝ હી મે ગિરે.
- કંકરી મારતે વક્ત હાથ સે છૂટ કર નીચે ગિર ગઈ તો ઉસે

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ઉઠાના નહી, ક્યૂં કે વહાં બહોતસી મદૂદ કંકરીયાં પળી હોંગી, આપ કો ભીળમેં કયસે પતા ચલેગા કે આપ કી કોન્સી કંકરી હે.

- હદીષ શરીફ મેં આયા હે કે જો કંકરીયાં મકબૂલ હોતી હેં ઉસે ફરિશતતે ઉઠા લેતે હેં, મદૂદ ઓર નાપાક કંકરીયાં કો ફરિશતે હાથ નહી લગાતે. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : જો કંકરીયાં તુમ મારતે હો વહ જમા હો જાતી હેં, ઓર કિયામત કે રોઝ તુમ ઉન્હે પાઓગે.
- કંકરીયા માર કર બગેર દુઆ કિયે અપને મુકામ પર ચલે જાએ, કઈ લોગ યહાં ભી દુઆ કરતે હેં, યહ સુન્નત કે ખિલાફ હે. ઓરતોં કો ઘર પર છોળ દેં ઓર મદૂદ “દમે તમત્તુઅ” યાઅની હજજ કી કુર્બાની જો વાજિબ હે, કરને કે લિયે કુર્બાનગાહ ચલે જાએ બળે જાનવર યાઅની ઊંટ, ગાય મેં સાત હિસ્સે હોતે હેં, ઓર સાત હાજી હિસ્સા લે સકતે હેં.
- અગર કિસી વજહ સે ૧૦, તારીખ કો કુર્બાની ન કર સકો તો ૧૨, તારીખ તક ભી કર સકતે હેં, લેકિન વહાં તક આપકો એહરામ હી મે રેહના પળેગા, ઓર એહરામ કી તમામ પબંદીયાં ભી લાઝિમ રહેગી, ઈસ લિયે ૧૦ તારીખ કો કરના અફઝલ હે.
- હાજી કો ચાહિયે કે દો કુર્બાની કરેં, એક હજજ કી જિસે “દમેશુકાના” ભી કેહતે હેં, ઓર એક વહ જો બકરી ઈદ કે મોકે પર વાજિબ કુર્બાની આપ અપને શહર મેં કરતે હેં, અગર ઝિયાદા પૈસે પાસ ન હોં તો એક હજજ કી કુર્બાની ઝરૂર કરેં, ઓર દૂસરી કે લિયે અપને શહર મેં રિશતેદારો કો લિખદેં વહ આપ કી તરફ સે કુર્બાની કરવા લેગેં.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

આપ કે સાથ આઈ હૂઈ ઓરતોં કી ભી કુર્બાની ઉન્કી તરફ સે આપ કરવાલેં.

મસ્અલા :

“આપ મકકહમુકર્રમહ મેં મુકીમ નહી મુસાફિર હો, તો મુસાફિર હોને કી વજહ સે માલદારી કી કુર્બાની વાજિબ નહી હે, જો અપને શહરમેં કરતે હેં, આપ દમે શુકાના કી એક હી કુર્બાની કરેં ઓર અગર મુકીમ હેં તો દો કુર્બાની કરેં.”

મસ્અલા :

“એહરામ કી હાલત મેં બકરી - ગાય, ઊંટ, મુરઘી વગેરેહ ઘરેલું જાનવરોં કા ઝુબ્હ કરના ઓર ખાના જાઈઝ હે.”
ઝિયાદા તર લોક કુર્બાની કરકે, વહી છોળ દેતે હે, અગર આપકો થોળાસા ગોશત ખાને કે લિયે લેના હોતો લે લેં.

● કુર્બાની કરકે વાપસ અપને મુકામ પર આજાએ, ઓર પૂરા સર મૂંડવાલેં, હજામત કરાતે વક્ત કિબ્લા રૂપ બેઠેં ઓર દાંઈ તરફસે શરૂઆ કરાએ, ઓરતેં ભી અપને હાથસે ચોટી કે સિરે (કિનારે) કો જમા કરકે ઉંગલી કે એક પોર (કાપે) કે બરાબર કાટલેં, યહ ખાસ ખ્યાલ રખ્ખેં કે કુર્બાની સે પેહલે બાલ ન કાંટે, વરના દમ દેના હોગા. આજ કે કટાએ હૂએ બાલોં કો એક કાગઝમેં જમા કરલેં, ઓર કીસી પાક જગહ દફના દેં. યહ બાલ કયામત કે દિન નૂર બનકર આએંગે, ઓર હાજી કો પુલસિરાત સે બિજલી કી તરહ ઉસ પાર લે જાએંગે.

આપ એહરામ સે નિકલ આએ, એહરામકી તમામ પાબંદિયાં ભી ખત્મ હૂઈ, લેકિન એક પાબંદી અભી બાકી હે, આપ કી બીવી આપકે લિયે અભી હલાલ નહીં હૂઈ.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

એહરામ કે કપળે ઉતારલેં, નહાલેં ઓર સિલે કપળે પહન લેં.
આજ કા દિન બળા મસરૂફિયત કા થા ઈસ લિયે તમામ અરકાન અદા કરને મે કરીબન રાત હો જાએગી.

● ખાના ખાલેં ઓર હજજ કા એક અહમ ફર્ઝ યાઅની “તવાફે ઝિયારત” કરના બાકી હા, તવાફે ઝિયારત અપને પેહને હુએ, સિલે હૂએ કપળોં મેં કરના હે, અગર કિસી વજહ સે ૧૦ તારિખ કો કુર્બાની કરના ઓર સર મુંડવાના બાકી રહ ગયા હો, ઓર આપ એહરામ કી હાલતમેં હેં, તો તવાફે ઝિયારત એહરામ મેં કરના હોગા.

મસ્અલા :

તવાફે ઝિયારત હર હાજી કો ખુદહી કરના હોગા, અગર ઈત્ના બીમાર હો કે ઉઠભી ન સકે તો ડોલીમેં બીઠા કર ભી કરવાલેં, ઉસ્કે બદલે દૂસરા શખ્સ નહી કર સકતાં, યહ કિસી ભી હાલત મેં મુઆફ નહીં હે.

વુઝૂ કરલેં ઓર સબ સાથી કિસી મોટર મેં બેઠ કર તવાફે ઝિયારત કે લિયે મકકહમુકર્રમહ રવાના હોજાએ.

અથ્યામવાલી ઓરતેં તવાફે ઝિયારત કે લિયે ન જાએ, બલકે અપને મુકામ પર હી ઠેહરેં, ૧૧-૧૨ ઓર હો સકે તો ૧૩ તારીખ કી રમી કર કે સબ કે સાથ મકકહમુકર્રમહ જાએ ઓર વહાં ભી અપને મુકામ પર હી ઠહરેં, ઓર પાક હોં જાને પર તવાફે ઝિયારત કરલેં. મજબૂરી કી વજહ સે ઉન્હેં કિસી કિસ્મ કા દમ દેના નહી પળેગા, અગર ૧૨ તારીખ કો પાક હો ગઈ તો મગરિબસે પેહલે કર લેં વરના દમ દેના પળેગા.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

મકકહમુકરમહ પહોંચ કર પહેલે તવાફ કરે, તવાફ ઓર સઈ મેં હજજ કી નિચ્યત કરે, તવાફેં ઝિયારત મેં આપ કો તવાફ કે બાદ સઈ ભી કરની હે, તો તવાફ કે પેહલે તીન ચક્કરોં મેં સિલે કપળે પેહને હોં તબ ભી રમલ કરે, મુલ્તઝમ પર આએ, વહાં દુઆ કરે, ઝમઝમ પર જાએ ઓર તીન સાંસ સે ખળે હો કર પાની પીએ, સર પર ભી ડાલે, દુઆ કરે ઓર સફા-મરવહ કી સઈ કરે, આખિર મેં બાલ કટાને કી ઝરરત નહી હે, વુઝૂ બાકી હો તો હતીમ મેં યા જહાં ભી જગહ મિલે, દો રકઆત નફલ નમાઝ અદા કરે.

મસ્અલા :

કિસી વજહ સે તવાફેં ઝિયારત ૧૦, તારીખ કો ન કર સકો તો ૧૨, વીં તારીખ કી શામ તક ઝરર કરલો, અગર સૂરજ ગુરૂબ હો ગયા તો દમ વાજિબ હોગા.

સબ સાથી હરમ શરીફ કે બાહર તૈ કી હૂઈ જગહ જમા હો જાએ ઓર કિસી ભી મોટર મેં મિના રવાના હો જાએ, યાહે કિતની હી રાત ક્યું ન ગુઝરી હો, આપ કો મકકહમુકરમહ મેં રાત ગુઝાર ને કા હુકમ નહી હે.

૧૦, તારીખ કે તમામ અરકાન પૂરે હૂએ અબ આખિરી પાબંદી ભી ખત્મ હૂઈ, આપ કી બીવી આપ કે લિએ હલાલ હો ગઈ, અગર કિસીને તવાફેં ઝિયારત ન કિયા ઓર અપને મુલ્ક ચલા ગયા તો પૂરી ઉમ્મ યા વાપસ મકકહમુકરમહ જા કર જબ તક તવાફેં ઝિયારત ન કરે તબ તક મઈ કો બીવી ઓર ઓરત કો ખાવિંદ હરામ હે.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૯૨

ઝિલ્હજ કી ૧૧ વીં તારીખ કા બયાન

૧૧, વીં તારીખ કા ખાસ કામ તીનો જમરાત (શયતાન) કો રમી કરના હે. રમી કા વક્ત ઝવાલ સે ગુરૂબે આફતાબ તક કા હે અગર ઝવાલ સે પેહલે કંકરીયાં મારી તો ઝવાલ બાદ વાપસ લોટાલે, વરના દમ દેના પળેગા. ગુરૂબે આફતાબ કે બાદ મકરૂહ વક્ત હે, લેકિન ઓરતોં ઓર બુળહોં કે લિયે નહીં. મકરૂહ વક્ત મેં રમી કરલી તોં અદા હો જાએગી ઓર દમ દેના નહી પળેગા.

વુઝૂ કરલેં ઓર ઝોહર કે બાદ સબ સાથી શયતાન કો કંકરીયાં મારને ચલદેં, અપની ચૂની હૂઈ કંકરીયાં મેં સે ૭ X ૩=૨૧ ઓર દો તીન ઝિયાદા રખલેં.

એક દૂસરે કા હાથ પકળ કર “જમરએ ઊલા” (છોટે શયતાન) કે કરીબ આએ, ઈસ કી દિવાર સે પાંચ, છે ગઝ દૂર ખળે હો કર સાત કંકરીયાં નિકાલ લેં ઓર બાંએ (ડાબા) હાથ મેં પકળ લેં. હર કંકરી સીધે હાથ કી શહાદત કી ઉંગલી ઓર અંગૂઠે સે પકળ કર પેહલી કંકરી પૂરી દુઆ પળહકર ઓર બાકી કી કંકરીયાં એક એક કરકે “બિસ્મિલ્લાહિ અલ્લાહુ અકબર” પળહ કર પીછે બતાએ તરીકે સે સુતૂનોં કો મારેં, તીનો જમરાત પર પૂલ બને હૂએ હેં, પૂલ કે ઉપર સે ભી રમી કર સકતે હેં.

પૂલ કી સળક કે બીચ મેં તીનો જમારત કે ગિઈ પ્યાલે કી શકલ બની હૂઈ હે. જિસ્કે બીચ મેં સુતૂન બને હેં, એક એક કરકે સાત કંકરીયાં સુતૂન કો મારેં, યા અંદર ગિરા દેં રમી હો જાએગી.

૯૩

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

મસ્જલ :

દો કંકરીયાં યા ઉસસે ઝિયાદા એક સાથ મારેં ગે તો એક હી ગિન્ને મેં આએગી, કંકરીયાં મારને કે બાદ ભીળસે હટ કર સુકૂનવાલી જગહ પહોંચ જાએ, ઓર ખૂબ લંબી દુઆ કરેં, યહાં દુઆ કબૂલ હોતી હે.

બહોત સે લોગ પેહલે ઓર દૂસરે શયતાન કો કંકરીયાં માર કર બગેર દુઆ કિયે ચલે જાતે હેં, વહ બળી ખૈર સે મેહરૂમ રેહતે હેં, કયું કે યહ જગહ તો ઉન જગહોં મે સે હે, જહાં દુઆએ કબૂલ હોતી હેં. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ભી યહાં દુઆ કી થી.

દુઆ કે બાદ “જમરએ વુસ્તા” (બીચ કે શયતાન) કે કરીબ આએ, ઈસ સે પાંચ છે ગઝ દૂર કહીં સે ભી ખળે હો કર પીછે બતાએ તરીકે સે રમી કરેં. ઓર ભીળ સે હટ કર દુઆ કરેં, યહાં ભી દુઆ કબૂલ હોતી હે.

આખિર મેં “જમરએ ઉકબા” (બળે શયતાન) કે કરીબ આએ ઓર યહાં ભી સાત કંકરીયા પીછે બતાએ તરીકે સે એક એક કરકે મારેં, ઈસ કે ગિર્દ આધા હોઝ બના હે, દીવાર હી કી તરફસે ખળે હો કર મારેં, પૂલ કે ઉપરસે મારોગે તો બહોત આસાની રહેગી.

જમરએ ઉકબા કો કંકરીયા મારકર અબ બગેર દુઆ કિયે અપને મુકામ પર ચલે જાએ.

મદઈ કો ચાહિયે કે સૂરજ ગુરૂબ હોને સે પહેલે રમી કર લેં, ઓરતેં ઓર કમઝોર આદમી ભીળ કી વજહ સે દિન મે ન કર સકે તો રાત મેં કર સકતે હેં.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

૮૪

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

મસાઇલ :

● રમી હર હાજી કો અપને હાથ સે કરની હોગી. અગર ઈત્ના બીમાર હો કે ઉઠ ભી નહી સકતા તો ઉસ્કે બદલે દૂસરા કર સકતા હે. લેકિન વોહ પેહલે અપની રમી કરલે, બાદ મે બીમાર કી તરફ સે કરે. અગર કિસીને રમી બિલકુલ હી છોળ દી તો દમ વાજિબ હોગા. હુજૂમ (ભીળ) કી વજહ સે દૂસરે કે પાસ રમી કરાના દરૂસ્ત નહી, અગર કરવાએગા યા કરવાએગી તો દમ દેના પળેગા.

● બહોત સે મદ ભીળ કી વજહ સે અપની બીવી કી રમી ભી ખૂદ કર લેતે હેં, એસા કરને સે ઓરત કી રમી નહી હોગી ઓર ઉન્કો દમ લાઝિમ હોગા.

● અગર કિસીને તીનો દિન કી રમી બિલકુલ છોળ દી, યા કિસી એક દિન કી રમી સબ છોળ દી યા પેહલે દિન (૧૦, તારીખ) કી ચાર (૪) કંકરીયાં છોળ દી યા બાકી દિનો કી ગ્યારહ (૧૧) કંકરીયાં છોળ દી, તો ઈન સબ સૂરતોં મેં દમ વાજિબ હોગા.

● અગર દસવીં તારીખ કી રમી સે, તીન યા ઈસસે કમ કંકરીયાં છોળ દી ઓર બાકી દિનોં કી રમી સે દસ (૧૦) યા ઉસસે કમ કંકરીયાં છોળ દી, તો હર કંકરી કે બદલે પૂરા સદકા (યાઅની પોને દો કીલો ગેહું) વાજિબ હોગા.

૧૧, તારીખ કે અરકાન ખત્મ હૂએ.

ઝિલ્હજી કી ૧૨, વીં તારીખ કા બયાન

૧૨, વી તારીખ કો ભી ઝવાલ કે બાદ, ૧૧, વીં તારીખ કી તરહ તીનો શયતાનોં કો સાત સાત કંકરીયાં મારની હે. રમી કરને કે બાદ આપ મકકહમુકરમહ રવાના હો સકતે હેં, લેકિન ગુરૂબે આફતાબ સે પેહલે,

૮૫

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

अगर आइताब गुर्बुन हो गया तो अब जाना मकड़ुड है, लेकिन कोई मगरिब के बाद भी मकड़ुडमुकर्रमड यला गया तो कराडत के साथ जाईज है.

मस्थला :

इनई मजुडभ में १३, वीं तारीख की सुबुड सादिक तक आप भिना में डूक गये तो अब भगेर रमी किये मकड़ुड मुकर्रमड जा नही सकते. अगर कोई यला गया तो दम वाजिब होगा. (हिदायड २३२-१)

१३, वीं तारीख की रमी का मस्तुन वक्त जवाल बाद से गुर्बुने आइताब तक का है, लेकिन अगर कोई आदमी जवाल से पेडले भी रमी करले तो कराडत के साथ जाईज है.

हाज रमी गुर्बुने आइताब से पेडले पेडले करले, अगर, आइताब गुर्बुन हो गया तो रमी का वक्त भत्म हो गया, अब दम वाजिब होगा,

१३, वीं तारीख को डूकना या न डूकना आपके इप्तिवार मे है, लेकिन १३, वीं तारीख को भी रमी करना अइजल है. आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम ने भी रमी की थी.

मकड़ुडमुकर्रमड में वापसी

आप मकड़ुडमुकर्रमड में वापस आ गये, ओर उजुज के तमाम अरकान अदा होगये, लेकिन ओक आपरी डूकन बाकी रेड गया है, ओर वड है “तवाई वदाअ”

मस्थला :

तवाई वदाअ अगर कोई शप्स तर्क कर देगा (छोण देगा) तो इस पर दम वाजिब होगा. तवाई वदाअ वाजिब है, ओर जब आप का अपने

हजुज – उमराह और सलाम

८६

मुल्क वापस लोटने का आपरी वक्त आज्जे तब करना है. जब तक आप का मकड़ुडमुकर्रमड में कियाम रहे, उमरड, तवाई, तिलावत, जिंक में जियादा से जियादा वक्त सई करें, क्युं के यह मोका बार बार नही आनेवाला है.

जब रवानगी का आपरी वक्त आ जाये तो वुजू कर लें, उरम शरीई में जाओं ओर तवाईवदाअ की नियत से आपरी तवाई करें, तवाई के बाद तवाई की वाजिब हो रकआत नमाज अदा करें, मुस्तजम पर दुआ करें, जमजम पीओं ओर उसरत भरी नजरों से भयतुल्लाह को आपरी बार देभते देभते बाहिर आज्जे.

जाडिल लोगों ने यह मशूर कर रभ्या है के तवाई वदाअ के बाद उरम शरीई में जा नही सकते, यह सरासर गलत है, बल्के मौका मिले तो तवाई भी कर सकते हैं ओर नमाजका वक्त हो तो नमाजभी अदा कर सकते हैं, अगर तवाई वदाअ के बाद कुछ वक्त के लिये ठडर गये तो दोबारा तवाई करना मुस्तजब है.

मस्थला :

किसी वजुड से आप तवाई वदाअ न कर सको तो उजुज के बाद जो नइल तवाई आपने आपरी बार किया है, वड तवाई वदाअ के बडले अदा हो जायेगा.

अथ्याम वाली ओरते तवाई वदाअ न करें, उन्हे मुआई है, वड उरम शरीई के बाहिर “बाबुल वदाअ” (दरवाजा) के करीब या किसी भी दरवाजे के बाहिर भणे हो कर आपरी दईभरी दुआ करें.

८७

हजुज – उमराह और सलाम

રવાનગી કે દો ત્રીન રોજ પેહલે હી સે સામાન પેક કરલે. આપ કો જિદદહ એરોપ્લેન ઉઠને કે એક દો રોજ પેહલે હી પહોચા દિયા જાએગા. આપકો એરપોર્ટ પર રાત ગુઝારની હોગી, યહાં સામાન કા કસ્ટમ નહી હોગા.

એરોપ્લેન સે કરીબન ૪-૦૦ ઘટે મેં આપ મુંબઈ યા અહમદાબાદ પહોંચ જાએગે, યહાં અપને સામાન કા કસ્ટમ કરવાલેં,

જબ અપને શહર પહોંચ જાએં તો પેહલે મસ્જિદ મેં જાએં ઓર દો રકઆત નફલ નમાઝ શુકાનેકી અદા કરેં કે આપ ખેરો આફિયત સે વાપસ આ ગએ. બાદ મેં મકાન કો જાએં.

ઘર મેં દાખિલ હોં તો યહ દુઆ પઠહેં.

تَوْبًا تَوْبًا لِرَبِّنَا أَوْبًا لَا يُغَادِرُ عَلَيْنَا
حَزْبًا

તવબન તવબન લિ રબ્બિના અવબન લા યુગાદિરુ અલયના હવબન.

તર્જુમા : “હમ લોટ કર આએ, અલ્લાહ કે સામને તોબા કરતે હેં, વહ હમારે તમામ ગુનાહોં કો મુઆફ ફરમા દેંગે.”

ઘર મેં ભી દો રકઆત નફલ અદા કરેં, ઓર અલ્લાહ કા શુક અદા કરેં કે ઉસ્ને સલામતી કે સાથ આપકે સફર કો પૂરા કરવાયા, હજજ કી સઆદત ઓર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવજાએ મુબારક કી ઝિયારત કી નેઅમત સે નવાઝા ઓર અપને રિશ્તેદારોં સે દોબારા મિલવાયા.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

મકકહમુઅઝઝમહ કી ઝિયારત ગાહેં

(૧) દારે ખદીજતુલ કુબ્રા (રદિ.) :

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ હિજરત તક ઈસ મકાન મેં રહે થે, ઓર હઝરત ફાતિમહ (રદિ.) ભી ઈસી મકાન મેં પૈદા હૂઈ થી.

બાઅઝ ઉલમાને લિખ્બા હે કે મકકહમુકર્મહ મેં મસ્જિદે હરામ કે બાદ યહ મકાન તમામ મકામાત સે અફઝલ હે, જો મરવહ કે બાહિર બાઝાર મેં હે. (અબ ખૂલે સહન મેં આ ગયા હે.)

(૨) મવલદુન્નબી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)

ઈસ મકાનમેં નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પૈદા હુએ થે. જિસમેં આજ-કલ લાયબ્રેરી ઓર મદ્રસા વાકેઅ હે, યહ મકાન મસ્જિદે હરામ કે બાહર બસ સ્ટેન્ડ કે કરીબ હે.

(૩) દારે અરકમ :

સફા કે પેહલે દરવાઝે કે સામને હી યહ મકાન હે, હઝરત ઉમર (રદિ.) ઈસી જગહ ઈસ્લામ મે દાખિલ હૂએ થે. (યહ ભી સહન મેં આ ગયા હે.)

(૪) હજરે મુતકલ્લિમ ઓર હજરે મુત્તકા :

યહ દો પત્થરોં કે નામ હેં, ઓર હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) કે મકાન મેં વાકેઅ હેં, હજરે મુતકલ્લિમને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો સલામ કિયા થા ઓર હજરે મુત્તકા જિસ્કો અંઢેલ કર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ બેઠતે થે.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

(પ) જબલે અબૂ કુબયસ :

યહ પહાળ સફા કે નઝદીક હે શકકુલ કમર યાઅની ઉંગલી કે ઈશારે સે ચાંદ કે દો ટુકળે હોને કા મોઅજિઝહ ઈસી પહાળ પર હુઆ થા. યહ પહાળ મકકહમુકરમહ કે પહાળોં મેં સબસે અફઝલ હે. હઝરત ઈબને અબ્બાસ (રદિ.) ઓર હઝરત મુજાહિદ (રહ.) કા કોલ હે કે યહ દુન્યા કા સબસે પેહલા પહાળ હે જો ઝમીન પર નમુદાર હુવા થા, યહાં દુઆ કબૂલ હોતી હે. (અબ ઈસ પર શાહી મહલ બન ગયા હે.)

(દ) જબલે સૌર :

યહ પહાળ મકકહમુકરમહ સે તકરીબન ચાર મીલ કે ફાસલે પર હે. ઈસ પહાળ પર વહ ગાર (ગુફા) હે જહાં પર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઓર હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) ને હિજરત કે મોકે પર ત્રીન રોઝતક કિયામ ફરમાયા થા, યહ ગાર પહાળ કી ચોટી કે પાસહે, ઓર મીલ દેખ્હ મીલ કી ચળ્હાઈ પર હે.

(૭) જબલે નૂર :

યહ પહાળ મકકહમુકરમહ સે કરીબન પાંચ કીલો મીટર દૂર હે, ઈસ પહાળ પર મશહૂર ‘ગારે હિરા’ હે, જહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ નુબુવ્વત સે પેહલે ઈબાદત ફરમાતે થે, કુર્આન મજીદ કી સબસે પેહલી આયત “ઈકરહ બિસ્મિ” યહાં નાઝિલ હૂઈ થી, ઓર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો નુબુવ્વત ભી ઈસી જગહ મિલી થી. ઈસ્કી ચળ્હાઈ કમ ઓર આસાન હે.

(૮) જન્નતુલ મુઅલ્લા :

મકકહમુકરમહ કા મશહૂર ઓર તારીખી કબ્રસ્તાન હે, જો મદીનહમુનવ્વરહ કે કબ્રસ્તાન “જન્નતુલબકીઅ” કે બાદ સારે કબ્રસ્તાનો સે અફઝલ હે. યહાં કિતને હી સહાબએ કિરામ (રદિ.), તાબઈન, અવલિયાએ કિરામ વગયરહ કી કબરેં હેં, ખદીજતુલ કુબ્રા (રદિ.) કી કબ્ર મુબારક ભી યહીં હે. ઈન તમામ કો સલામ અર્ઝ કરેં.

(૯) મસ્જિદે જિન :

ઈસ મસ્જિદ મેં જિન્નાતોંને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે કુર્આન શરીફ સુના ઓર ઈમાન લાએ થે, જિસ્કા ઝિક કુર્આન શરીફ કી સૂરએજિન મે હે. યહ મસ્જિદ જન્નતુલ મુઅલ્લા કબ્રસ્તાન કે કરીબ હે.

(૧૦) મસ્જિદે શજરહ :

યહ મસ્જિદ ‘મસ્જિદે જિન’ કે સામને હી હે, ઈસ જગહ એક દરખ્ત થા, જિસે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને અપને પાસ બુલાયા તો વહ ઝમી ચીરતા હુવા આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, ઓર જબ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસે વાપસ જાને કો કહા તો વહ અપની જગહ વાપસ ચલા ગયા.

(૧૧) મસ્જિદે તન્ઈમ યા મસ્જિદે આઈશહ (રદિ.) :

ઈસ મસ્જિદ કો ‘મસ્જિદેઉમરહ’ ભી કેહતે હેં, હઝરત આઈશહ (રદિ.) ને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ફરમાને પર યહાં સે ઉમરહ કા એહરામ બાંધા થા. હાજી નફલ ઉમરહ કા એહરામ બાંધને કે લિયે ઈસી મસ્જિદ મેં આતે હેં.

(૧૨) મસ્જિદે કબ્શ :

યહાં હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) ને અપને પ્યારે સાહબઝાદે હઝરત ઈસ્માઈલ (અ.સ.) કો ઝુબ્હ કરને કે લિયે છૂરી ચલાઈથી, ઓર હઝરત ઈસ્માઈલ (અ.સ.) કી જગહ અલ્લાહને દુમ્બા ભેજ દિયા થા, જિસે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ.સ.) ને ઝુબ્હ કિયા થા.

(૧૩) મસ્જિદે ખૈફ :

મિના કી વહ મસ્જિદ હે, જહાં સીતેર (૭૦) પયગમ્બર અલયહિમુસ્સલામ મદફૂન હૈં.

(૧૪) ગારે મુરસલાત :

યહ ગાર મસ્જિદે ખૈફ કે કરીબ હે, ઓર 'સૂરએ મુરસલાત' યહાં નાઝિલ હુઈ થી.

(૧૫) મસ્જિદે ઈન્ના અઅતયના :

યહ મસ્જિદ ભી મિના મેં હે, જહાં સુરએ કવસર (ઈન્ના અઅતયના કલ કવસર) નાઝિલ હુઈ થી, ઈસે 'મસ્જિદે કવસર' ભી કેહતે હૈં. ઈસ્કે અલાવહ 'મસ્જિદે રઅયહ,' 'મસ્જિદે ગનમ,' 'મસ્જિદે તુવા,' 'મસ્જિદે ઉકબહ,' 'મસ્જિદે જઅરાનહ' ઓર વહ જગહ જહાં બયતુલ્લાહ કા ગિલાફ બનતા હે.

તમામ કી ઝિયારત કરેં, અગર મકરૂહ વક્ત ન હો તો તમામ મસાજિદ મેં નફલ નમાઝ પઠેં ઓર દુઆ કરેં, લેકિન યહ યાદ રહે કે મસ્જિદે હરામ કી એક લાખ વાલી જમાઅત કી નમાઝ આપસે છૂટને નપાએ.

નોટ :- અબ ઈનમે સે કઈ મકામાત (જગહે) બાકી નહી હે.

બારગાહે રિસાલત
(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)
મેં હાઝરી ઓર સલામ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

وَاللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લુન અલન્નબીય્યિ,

યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ સલ્લૂ અલયહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા

તર્જુમા : બેશક અલ્લાહતઆલા ઓર ઉસ્કે ફરિશ્તે દુરૂદ ભેજતે હૈં નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર તો અય ઈમાનવાલો તુમ ભી આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર સલાતો સલામ ભેજતે રહા કરો.

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَصَلِّ عَلَىٰ اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

**મસ્જિદે નબવી ઓર રવઝએ અકદસ
સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મેં હાઝરી**

ફઝાઈલ

- (૧) સિવાય મસ્જિદે હરામ કે દુન્યા કી હર મસ્જિદ સે મસ્જિદે નબવી અફઝલ હે.
- (૨) હદીસ શરીફ મેં આયા હે કે જિસને ઈસ મસ્જિદ મેં એક નમાઝ પઢી, ઉસે પચાસ હઝાર નમાઝોં કા ખવાબ મિલેગા.
- (૩) એક હદીસ મેં આયા હે કે જિસને લગાતાર બાજમાઅત ચાલીસ નમાઝોં ઈસ મસ્જિદ મેં પઢી, ઉસ્કે લિયે દોઝખ ઓર નિફાકસે છુટાકારા હુવા.
- (૪) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ હે કે મેરી આરામગાહ ઓર મેરે મિમ્બર કે દરમિયાન કી જગહ જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હે, જિસે “રિયાઝુલ જન્નહ” કેહતે હેં.
- (૫) આગે ઓર ઈર્શાદ ફરમાયા કે મેરા મિમ્બર મેરે હોઝે કવસર પર રખ્યા જાએગા.
- (૬) હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ નકલ કરતે હેં કે જિસને મેરી કબ્ર કી ઝિયારત કી ઉસ્કે લિયે મેરી શફાઅત વાજિબ હો ગઈ.
- (૭) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ હે કે જિસ શખ્સને હજ્જ ક્રિયા ઓર મેરી કબ્ર કી ઝિયારતકી તો એસા હે જયસે મેરી હયાતી મેં ઝિયારત કી.

- (૮) એક ઓર જગહ ઈર્શાદ ફરમાયા, કે જિસને હજ્જ ક્રિયા ઓર મેરી ઝિયારત ન કી ઉસ્ને મુઝ પર ઝુલ્મ ક્રિયા.
- (૯) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈર્શાદ ફરમાયા, કે જો શખ્સ મેરી કબ્ર કે પાસ આ કર મુઝ પર સલામ પઢેં તો મેં ઉસ્કે સલામ કા જવાબ દેતા હું.
- (૧૦) આગે ફરમાયા કે જિસને મેરી ઝિયારત કી વહ કયામત કે રોઝ મેરે પળોસ મેં હોગા.
- (૧૧) ફરમાયા આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને કે જિસ શખ્સને મકકહમુકર્રમહ ઓર મદીનહમુનવ્વરહ કી તકલીફોં પર સબ્ર ક્રિયા, મેં કયામત મેં ઉસ્કે લિયે ગવાહ ઓર સિફારિશી રહુંગા.
- (૧૨) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા કે જિસને હજ્જ ક્રિયા, ફિર મેરી ઝિયારત કા ઈરાદા ક્રિયા, ઓર મેરી મસ્જિદ કા શર્ફ હાસિલ કરને કા ઈરાદા ક્રિયા, ઈસ્કે લિયે દો હજ્જે મબરૂર લિખ્ખે જાતે હેં.
- (૧૩) એક હદીષ કા મફહૂમ કે જો શખ્સ મદીનહમુનવ્વરહ કે સફર મેં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ શરીફ પઢતે હૂએ ઓર સુન્નતોં પર અમલ કરતે હુવે શહર મેં દાખિલ હોતા હે તો રહમત કે ફરિશ્તે તોહફે ઓર સોગાદ લે કર ઉસ્કે ઈસ્તિકબાલ કે લિયે આતે હેં, ઓર તરહ તરહ કી ખૂશખબરિયાં ઉસ્કો સુનાતે હેં, ઓર નૂરાની તશત ઉસ પર નિસાર કરતે હેં.
- (૧૪) જિસ શખ્સ કા હરમૈન શરીફૈન મેં ઈન્તિકાલ હો જાએગા, વહ ક્રિયામત કે દિન અમનવાલોં મેં ઉઠેગા.

મક્કહમુકર્રમહ સે મદીનહમુનવ્વરહ રવાનગી

આપ હજજ કે બહોત પેહલે મક્કહમુકર્રમહ પહોંચે હેં તો કુછ રોઝ મક્કહમુકર્રમહ મેં ક્રિયામ કરકે હજજ સે પેહલે હી આપ કો મદીનહમુનવ્વરહ રવઝએઅકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઝિયારત કે લિયે લે જાયા જાએગા, વરનહ હજજ કે બાદ લે જાએંગે. મક્કહમુકર્રમહ સે મદીનહમુનવ્વરહ કરીબન ૪૮૫ કીલોમીટર દૂર હે ઓર બસસે વહાં પહોંચ ને મેં કરીબન ૮ સે ૧૦ ઘંટે હોતે હેં.

મક્કહમુકર્રમહ મેં મુઅલ્લિમ કી ઓફિસ મેં જા કર, મદીનહમુનવ્વરહ જાને કે લિયે અપને પાસપોર્ટ મેં દાખિલા (એન્ટ્રી) કરવાલેં.

અગર આપ મદીનહમુનવ્વરહ હજજ સે પેહલે જા રહે હેં, તો આપકો નવ યા દસ રોઝમેં વાપસ મક્કહમુકર્રમહ આના હે, ઈસ લિયે તીન જોળ કપળે, એહરામ કી દો યાદરેં, થોળે બર્તન, યાદર વગયરહ ઝરૂરી સામાન લે લેં. દસ ઘંટે કા સફર હે, ઈસ લિયે વોટર બેગ મેં ઝમઝમ ઓર થોળાસા નાશ્તા ભી સાથ રખલેં, બાકી કા સામાન યહીં મક્કહમુકર્રમહ મેં છોળ જાએં.

મદીનહમુનવ્વરહ જાને કે લિયે મુઅલ્લિમ કી તૈ કી હૂઈ બસ મેં સવાર હો જાએં, ઓર પૂરે રાસ્તે મેં કસરત સે દુરૂદ શરીફ પળહતે રહેં, મદીનહમુનવ્વરહ કે ક્રિયામ મેં ભી ઝિયાદા સે ઝિયાદા વક્ત દુરૂદ શરીફ પળહને મેં ખર્ચ કરેં.

જબ કોઈ શખ્સ એક બાર દુરૂદ શરીફ પળહતા હે, તો ઉસે ચાલીસ ફાઈદે હાસિલ હોતે હેં, દસ બુરાઈયાં મિટા દી જાતી હેં, દસ

નેક્રિયાં લિખ્ખી જાતી હેં, દસ રહમતેં ઉસ પર નાઝિલ હોતી હેં, ઓર જન્મતમેં દસ દરજે બુલન્દ હોતે હેં.

હઝરત અમ્માર ઈબ્ને યાસિર (રદિ.) ને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈશાદિ નકલ ક્રિયા હે કે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂને એક ફરિશ્તા મેરી કબ્ર પર મુકર્રર કર રખ્યા હે, જિસ્કો સારી મખ્લૂક કી બાતેં સુન્ને કી કુદરત અતા ફરમા રખ્ખી હે, બસ જો શખ્સ ભી મુઝપર દુરૂદ ભેજતા રહેગા, ક્રિયામત તક વહ ફરિશ્તા મુઝકો ઉસ્કા ઓર ઉસ્કે બાપ કા નામ લે કર દુરૂદ પહોંચાતા રહેગા, કે ફુલાં શખ્સ જો ફુલાં કા બેટા હે, ઉસ્ને આપ પર દુરૂદ ભેજા હે.

રાસ્તે મેં કસર નમાઝેં પળહની હોગી, કરીબન ૮-૧૦ ઘંટમેં આપ મદીનહમુનવ્વરહ પહોંચ જાઓ.

યહ ખાસ ખ્યાલ રખ્ખેં કે મદીનહ જાને સે પેહલે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી કબ્ર મુબારક કી ઝિયારત ઓર મસ્જિદે નબવી મેં નમાઝ પળહને કી નિયત કરેં.

આપ કે પહોંચને પર અગર નમાઝકા વક્ત હો ગયા હો તો મસ્જિદે નબવી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) મેં નમાઝ અદા કરલેં, ઓર વાપસ અપને ઠિકાને ચલે આએં, ગુસ્લ યા વુઝૂ કર કે અચ્છે યા નએ કપળે પહન લેં, કપળે સફેદ હો તો ઝિયાદા બેહતર હે. ક્યું કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો સફેદ કપળે ઝિયાદા પસંદ થે. ખૂશ્બૂ લગાલેં ઓર જયસે ઈદ કે રોઝ તૈયાર હોતે હેં ઈસી તરહ તૈયાર હો જાએં.

બઅઝ ઉલમાને ઈસ વક્ત કુછ સદકા કરના ભી આદાબ મેં

લિખ્યા હે. યાઅની મસ્જિદે નબવી મે દાખિલ હોને સે પેહલે પેહલે કુછ સદકા કર દે, ઓર લગાતાર દુરુદ શરીફ પળહતે પળહતે મસ્જિદમે દાખિલ હો જાએ.

ઓર ખ્યાલ રહે કે હમ ઉસ ઝાતે અકદસ કે દરબાર મે જારહે હે, જો સારી મખલૂકાત મે સબસે અફઝલ હે. અંબિયા કે સરદાર હે, ફરિશ્તો સે અફઝલ હે, ઓર કબ્ર મુબારક કી જગહ સારી જગહો સે અફઝલ હે. જો હિસ્સા આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે બદને મુબારક સે મિલા હુવા હે, વહ બયતુલ્લાહ સે, અર્શ સે, કુર્સી સે, હતા કે આસ્માન ઓર ઝમીન કી હર ચીઝ સે અફઝલ હે.

દુરુદ શરીફ પળહતે હૂએ “બાબે જિબ્રઈલ” (દરવાઝે કા નામ હે જિસ્કા ગેટ નં ૬૦ હે.) સે મસ્જિદે નબવી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) મે દાખીલ હો જાએ. અગર ભીળ કી વજહ સે ઈસ દરવાઝે સે ન જા સકો તો ગેટ નં. ૧ સે દાખીલ હો, યા કિસી ભી દરવાઝે સે દાખીલ હો.

પેહલે દાયાં પેર અંદર રખે ઓર યહ દુઆ પળહે.
મસ્જિદે નબવી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) મે દાખીલ હોને કી

દુઆ : بِسْمِ اللّٰهِ وَ الصَّلٰوةِ وَ السَّلَامِ عَلٰی رَسُوْلِ اللّٰهِ، رَبِّ اغْفِرْ لِيْ ذُنُوْبِيْ وَ افْتَحْ لِيْ
اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ. ☆

બિસ્મિલ્લાહી વ સ્સલાતુ વ સ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ રબ્બિગ
ફિરલી ઝુનૂબી વફતહ લી અબ્વાબ રહમતિક.

ઓર એઅતિકાફ કી નિચ્ચત કરે. :

“નવયતુલ એઅતિકાફ મા દુમતુ ફી હાઝલ મસ્જિદ”

મસ્જિદે નબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મે આપ રિયાઝુલજન્નહ મે આએ, રિયાઝુલજન્નહ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ મુબારક ઓર મિમ્બર કે દરમિયાન કી જગહ કો કેહતે હે.

યહ યાદ રખે કે રિયાઝુલ જન્નહ કે સુતૂન (ખંભે) સંગે મરમર કે સુફેદ બને હે, ઓર હરે (ગ્રીન) રંગ કે ગાલિયે બિછે હૂએ હે, યૂ તો પૂરી મસ્જિદેનબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ખૈરો બરકત કા ખઝાના હે મગર યહ ખાસ ટુકળા ઈસ ખઝાને કા અનમોલ હિસ્સા હે, ઓર બાઅઝ ઉલમાએ કિરામ કે કોલ હે કે યહ જગહ હકીકત મે જન્નહ હી કા એક ટુકડા હે, જિસે હઝરત આદમ (અલ.) જન્નહ સે લાયે થે, જૈસે હજરે અસ્વદ જન્નહ સે લાયે થે.

ઓર કયામત કે દિન વાપસ જન્નહ મે લે જાયા જાએગા, યહાં નમાઝ પળહના ઐસા હે જયસે આપને જન્નહ મે નમાઝ અદા કી, યહાં નમાઝ પળહના જન્નહ મે જાને કા ઝરિયા હે.

અગર મકરૂહ વક્ત હો તો વક્ત ગુઝરને કા ઈન્તિઝાર કરે, બાદ મે દો રકઆત નમાઝ “તહિય્યતુલ મસ્જિદ” અદા કરે, જિસ્મે પેહલી રકઆત મે કુલ યા અય્યુહલ કાફિરન..... ઓર દૂસરી રકઆત મે કુલ હુવલ્લાહુ અહદ.... કી સૂરતે પળહના અફઝલ હે. ઓર દો રકઆત શુકાને કી ભી પળહે કે અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ મુબારક કી ઝિયારત નસીબ

ફરમાઈ. તહિયતુલ મસ્જિદ પળહે બગૈર રવઝએ મુબારક પર ન જાએ, અગર ફર્જ નમાઝ હો રહી હો તો જમાઅત મેં શામિલ હો જાએ, તહિયતુલ મસ્જિદ કા હક્ક અદા હો જાએગા.

નમાઝ, દુઆ સે ફારિગ હો કર દુરૂદ શરીફ પળહતે પળહતે નિહાયત અદબ ઓર એહતિરામ કે સાથ નીચી નઝર કિયે હૂએ રવઝએ મુબારક રી તરફ જાએ.

જબ રવઝએ મુબારક કે સામને આજાએ, તો નઝરેં ઝુકા કર બળે રહેં, ઓર ઐસા ખ્યાલ કરેં કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ચેહરએ મુબારક મેરે સામને હે, ઓર મુઝે દેખ રહે હેં, મેરી હાઝરી કી ઉન્હેં ખબર હેં, મેરે સલાતો સલામ સુન રહે હેં, ઓર ઉસ્કા જવાબ દે રહે હેં.

રવઝએ મુબારક કે સામને ત્રીન જાલીયાં બની હૂઈ હે, પેહલી ઓર ત્રીસરી જાલીયાં ખાલી હે, બીચ કી જાલી મેં ત્રીન સુરાખ બને હૂએ હેં, પેહલે સુરાખ કે સામને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી કબ્ર મુબારક હેં, દૂસરે સુરાખ કે સામને હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) ઓર ત્રીસરે કે સામને હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કી આરામગાહ હે.

જાલી સે કરીબન પાંચ યા છે હાથ દૂર ઓર પેહલે સુરાખ કે સામને જો દુસરે સુરાખોં સે બળા હય, બળે રહેં ઓર ખૂબ આજિઝી ઓર નરમી કે સાથ હલકી આવાઝસે કે આપ કી આવાઝ રવઝએ મુબારક તક પહોંચે, સલાતો સલામ પળહેં.

રવઝએ અકદસ કી જાલી કો હાથ લગાના યા બોસા દેના નાજાઈઝ હે ઓર ઝોર સે સલામ પળહના બળી બેઅદબી હે.

જબ ભી આપ સલામ પળહને જાએ તો નીચે લીખ્ખે હુએ સલામ કે અલ્ફાઝ જબ તક આપ કા દિલ લગે પળહતે રહેં.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَفِيعَ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، الصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

અસ્સલામુ અલયક યા રસૂલલ્લાહ,
અસ્સલામુ અલયક યા હબીબલ્લાહ,
અસ્સલામુ અલયક યા શફીઅલ્લાહ,
અસ્સલામુ અલયક યા ખૈર ખલ્કિલ્લાહ,
અસ્સલામુ અલયક યા અય્યુહન્નબિય્યુ
વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ,
અસ્સલાતુ વ સ્સલાતુ અલયક યા રસૂલલ્લાહ !

ओर यह सलाम भी पेश करे

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَةَ اللَّهِ
مِنْ جَمِيعِ خَلْقِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ وَلَدِ آدَمَ السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ
أِنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّكَ
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَشْهَدُ أَنَّكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ بَلَغْتَ
الرِّسَالَةَ وَأَدَيْتَ الْأَمَانَةَ وَنَصَحْتَ الْأُمَّةَ وَكَشَفْتَ الْغُمَّةَ
فَجَزَاكَ اللَّهُ عَنَّا خَيْرًا جَزَاكَ اللَّهُ عَنَّا أَفْضَلَ وَأَكْمَلَ مَا
جَزَا بِهِ نَبِيًّا عَن أُمَّتِهِ اللَّهُمَّ إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَ
الدَّرَجَةَ الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ الَّذِي وَعَدْتَهُ
أَنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ وَانزِلْهُ الْمَنْزِلَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ
سُبْحَانَكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ☆

हज्ज - उमराह और सलाम

११२

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

अस्सलामु अलयक या रसूलल्लाह, अस्सलामु अलयक या उबीबल्लाह.
अस्सलामु अलयक या जैर भद्रिकल्लाह. अस्सलामु अलयक या
जैरतल्लाही मिन जमीई भद्रिकल्लाह. अस्सलामु अलयक या सैय्यद
वुद्धे आदम. अस्सलामु अलयक या अय्युड न्निबिय्यु व रदमतुल्लाहि
व भरकातुड या रसुलल्लाह ईन्नी अशहदु अल्ला ईलाह ईल्लल्लाहु
वडदहू ला शरीक लहू व अशहदु अन्नक अब्दुहु व रसूलुड व अशहदु
अन्नक या रसुलल्लाहि कद बल्लगूत रिंसावत व अदयतल अमानत
व नसडतल उम्मत, व कशईतल गुम्मत, इ जजकल्लाहु अन्ना
जैरन, जजकल्लाहु अन्ना अइजल व अकमल मा जजा बिडी नबिय्यन
अन उम्मतिही. अल्लाहुम्मा आति सैय्यिदीना व रसूलक मुडम्मदनिल
वसीलत, वल इजीलत वदूरजत रईअत वअस्सुल मकामल
मडमूदल्लजी वअदतहू ईन्नक ला तुज्जिलहुल मिआद व अन्जिलहुल
मन्जिलल मुकर्रब ईन्दक, सुबाहनक जुल इजलील अजीम, या
रसूलल्लाही अस्सलु कशशईअत व अतवस्सलु बिक ईलल्लाहि ई
अन अभूत मुस्लिमन अला मिल्लतिक व सुन्नतिक.

अेक रिवायत में आया हे के रवजअे मुबारक के सामने यह पणहें :

﴿ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا ﴾

हज्ज - उमराह और सलाम

११३

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ઈન્નલાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લૂન અલન નબિય્થી યા
અય્યુહલલ્લાહીન આમનૂ સલ્લૂ અલયહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા.

ઓર બાદ મેં ૭૦ મરતબા.

☆ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

“સલ્લલ્લાહુ અલયક યા રસૂલલ્લાહ” પળહેં,

ઉસ પર એક ફરિશ્તા કેહતા હે, “અય ઈબ્ને આદમ, ખુદા પાક તુજ પર
અપની રેહમતેં નાઝિલ કરેં”, ઓર ઉસ્કી તમામ હાજતેં પૂરી કી જાતી હેં.

બાદમે ખૂબ દિલ સે આજિઝી ઓર એહતિરામ કે સાથ દુઆ કરેં ઓર
આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે શફાઅત કી દરખ્વાસ્ત કરેં.

દુઆ : યા રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મેં આપસે શફાઅત
કી દરખ્વાસ્ત કરતા હૂં ઓર આપકા વસીલા બનાકર અલ્લાહ તઆલા સે
અર્ઝ કરતા હૂં, કે મુઝે મુસલમાન રેહતે હૂવે ઓર આપ કે દીન પર ચલતે હૂવે
ઓર આપ કી સુન્નતોં પર અમલ કરતે હૂએ ખાતિમા નસીબ હો.

અગર આપકો કિસીને સલામ અર્ઝ કરને કા કહા હો તો યૂં કહિયે :

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ
مَحْبُوبِ عَلِيٍّ بْنِ أَمِيرِ عَلِيٍّ يَسْتَشْفَعُ

☆ بِكَ إِلَى رَبِّكَ

“અસ્સલામું અલયક યા રસૂલલ્લાહિ મિન
(ફલાં) બીન (ફલાં) યસતશફિઅુ બિકા ઈલા રબ્બિક.”
(ફલાં) કી જગહ જિસને ભી સલામ કહા હો ઉસ્કા ઓર ઉસ્કે વાલિદ કા

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૧૪

નામ લેં અગર બહોતસે લોગોં ને સલામ અર્ઝ કરને કો કહા હો તો યૂં
કહિયે.

બહોત સે લોગોં કી તરફ સે સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ جَمِيعِ

☆ مَنْ أَوْصَانِي بِالسَّلَامِ عَلَيْكَ

“અસ્સલામુ અલયક યા રસૂલલ્લાહિ મિન જમીઈ
મન અવસાનિ બિસ્સલામે અલયક.”

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી બારગાહ મેં સલામ ઓર
દુઆ કે બાદ દાહની (જમણી) તરફ એક હાથ હટીયે ઓર દૂસરે સુરાખ કે
સામને આઝે, ઓર પેહલે ખલીફહ હઝરત અબૂબક સિદ્દિકે (રદિ.) કો ઈસ
તરહ સલામ પેશ કરેં.

હઝરત અબૂબક સિદ્દિકે (રદિ.) કી ખિદમત મેં સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ رَسُولِ اللَّهِ وَثَانِيَهُ

فِي الْغَارِ وَرَفِيقَهُ فِي الْأَسْفَارِ وَآمِينَهُ عَلَى

الْأَسْرَارِ أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقِ جَزَاكَ اللَّهُ عَنْ

☆ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ خَيْرًا

અસ્સલામુ અલયક યા ખલીફત રસૂલિલ્લાહિ વ સાનિયહૂ ફિલ ગારિ
વ રફીકહૂ ફિલ અસ્ફારિ વ અમીનહૂ અલલ અસરારિ અબાબકિ
નિસ્સિદ્દીક જઝાકલ્લાહુ અન ઉમ્મતિ મુહમ્મદિન ખયરા.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૧૫

તર્જુમા : “અય રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ખલીફહ ! આપ પર સલામ હો, ગાર મે ઉન્કે સાથી, સફરોં મે ઉન્કે રફિક ઓર ઉન્કે રાઝોં કે અમીન, અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) આપ પર સલામ હો, અલ્લાહ ! ઉમ્મતે મુહમ્મદિય્યહ કી જાનીબ સે બેહતરીન જઝા અતા ફરમાવે.”

મુખ્તસર ઓર આસાન સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ رَسُولِ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقِ

અસ્સલામુ અલયક યા ખલિફત રસૂલિલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ, અસ્સલામુ અલયક યા સય્યિદના અબાબકિ નીસ્સિદ્દીક (રદિ.) ઉપર કે અલફાજ જબ તક આપ કા દિલ લગે દોહરાતે રહેં. અબ એક હાથ દાહની તરફ હટ કર તીસરે સુરાખ કે સામને આઝોં ઓર દૂસરે ખલિફહ, હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કી ખિદમત મેં સલામ પેશ કરેં.

હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કી ખિદમત મેં સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عُمَرَ
الْفَارُوقِ الَّذِي أَعَزَّ اللَّهُ بِهِ الْإِسْلَامَ إِمَامَ
الْمُسْلِمِينَ مَرْضِيًّا حَيًّا وَ مَيِّتًا جَزَاكَ اللَّهُ
عَنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ ﷺ خَيْرًا

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૧૬

અસ્સલામુ અલયક યા અમીરલ મુઅ્મિનીન ઉમરલ ફારૂકિલ્લઝી અઅઝ ઝલ્લાહુ બિહિલ ઈસ્લામ, ઈમામલ મુસ્લિમીન મરદિય્યન હય્યંવ વ મય્યિતન જઝાકલ્લાહુ અન ઉમ્મતિ મુહમ્મદિન (સ.અ.વ.) ખયરા.

તર્જુમા : “આપ પર સલામ હો અય અમીરલ મુઅ્મિનીન ઉમર ફારૂક (રદિ.) જિન કે ઝરિયે અલ્લાહ ને ઈસ્લામ કો ઈઝઝત બખશી, આપ કો મુસલમાનોં કા ઈમામ બનાયા, અલ્લાહ કે નઝદીક આપ પસંદીદહ થે, ઝિંદગી મેં ભી ઓર વફાત કે બાદ ભી અલ્લાહ તઆલા આપ કો ઉમ્મતે મુહમ્મદિય્યહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી જાનીબ સે બેહતરીન જઝા અતા ફરમાવે.”

મુખ્તસર ઓર અસાન સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ-السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا عُمَرَ الْفَارُوقِ

અસ્સલામુ અલયક યા અમીરલ મુઅ્મિનીન (રદિ.)
અસ્સલામુ અલયક યા ઉમરલ ફારૂક (રદિ.)

અબ આધા હાથ બાંએ (ડાબી) જાનીબ હટ કર દોનો ખુલફા કે દરમિયાન ખળે હો જાઝોં, ઓર દોનો હઝરાત કો એક સાથ ઈસ તરહ સલામ પેશ કરેં.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૧૭

દોનો ખુલકા કો એક સાથ સલામ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا ضَجِيعِي رَسُولِ اللَّهِ وَ
وَزَيْرِيهِ جَزَاكُمْ اللَّهُ أَحْسَنَ الْجَزَاءِ
جِنَّاكُمْ نَتَوَسَّلُ بِكُمْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ
ﷺ لِيَشْفَعَ لَنَا وَيَدْعُوَ لَنَا رَبَّنَا أَنْ يُحْيِيَنَا
عَلَى مِلَّتِهِ وَسُنَّتِهِ وَيَحْشُرَنَا فِي زُمْرَتِهِ وَ
جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ - آمِينَ ☆

અસ્સલામુ અલયકુમા યા દજીઅય રસુલિલ્લાહી વ વઝીયરહિ જઝાકુમલ્લાહુ અહસનલ જઝાએ જિઅનાકુમા નતવસ્સલુ બિકુમા ઇલા રસુલિલ્લાહે સલ્લલાહુ અલયહિ વસલ્લમ લિયશફઅ લના યા યદઉવ લના રબ્બના અયં યુહયિયના અલા મિલ્લતિહિ વ સુન્નતિહી વ યહશુરના ફી ઝુમરતિહી વ જમીઅલ મુસ્લિમીન, આમીન.

તર્જુમા : “સલામ હો આપ દોનો પર અય રસૂલુલ્લાહ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે સાથ લેટનેવાલે, આપ દોનો રફીકોં ઓર દોનો વઝીરોં કો અલ્લાહ તઆલા બેહતરીન જઝા અતા ફરમાવે. હમ આપ દોનોં કી ખિદમત મેં ઇસ લિયે આએ હેં કે આપ કો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી તરફ ઇસ બાત કે લિયે વસીલા બનાએં કે હુઝૂર સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ હમારી શફાઅત ફરમાએં ઓર અલ્લાહ તઆલાસે હમારે લિયે યહ દુઆ ફરમાએં કે વહ હમકો ઉનકી કે દિન ઓર ઉનકે સુન્નત પર ઝિન્દા રખે

ઓર કયામત કે દિન હમકો ઓર તમામ મુસલમાનોં કો આપ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી જમાઅત મેં ઉઠાએં. આમીન.”

દોનો હઝરાત કો સલામ પેશ કરને કે બાદ વાપસ હુઝૂર સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ મુબારક કે સામને આએં, ઓર દુરૂદ શરીફ પળહ કર અલ્લાહ કી હમ્દો સના કરેં ઓર અલ્લાહ કા શુક્ર અદા કરેં કે અલ્લાહને આપ કો આજ યહ દિન નસીબ ફરમાયા. બાદ મેં આપ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો વસિલા બનાકર દુઆ કરેં, ઓર શફાઅત કી દરખ્વાસ્ત કરેં. અપને લિયે, માં-બાપ, ઉસ્તાદ, તમામ રિશ્તેદાર, દોસ્ત, એહબાબ વગેરહ સબકે લિયે દુઆ કરેં, ઓર અપની દુઆ કો આમીન પર ખત્મ કરેં. અગર આપ રવઝએ મુબારક કે સામને વાલી દિવાર સે લગકર ખળે રેહકર સલામ પેશ કરેંગે તો આસાની રહેગી.

દોનો હઝરત કો સલામ પેશ કરને કે બાદ વાપસ આપ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ મુબારક કે સામને ભીળકી વજહ સે ન આ સકેં તો ગેટ સે બાહિર ચલે જાએં.

મદીનહ મુનવ્વરહ કી હાઝરી કો ગનીમત જાનકર હર નમાઝ બાદ યા જબભી મોકા મિલે, આપ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઓર આપ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે દોનો સાથીયોં પર સલામ પહોંચાતે રહેં. જબ તક ભી આપકા મદીનહ મુનવ્વરહ મેં કિયામ રહે, ઝિયાદા સે ઝિયાદા વક્ત દુરૂદ શરીફ પળહને મેં ખર્ચ કરેં.

હઝરત સહલ બિન અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) સે રિવાયત હે કે ફરમાયા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને કે જો શખ્સ જુમ્આ કે રોઝ અસર કી નમાઝ કે બાદ ૮૦ મરતબા યહ દુરૂદ શરીફ પળહે, ઉસ્કે ૮૦

સાલ કે ગુનાહ મુઆફ હો જાતે હેં ઓર ૮૦ સાલકી ઈબાદતકા સવાબ લિખ્ખા જાતા હે.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَ
عَلَى آلِهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિ નિન્નબિય્યિલ ઉમ્મિય્યિ
વ અલા આલિહિ વ સલ્લમુ તસ્લીમા.

જિસ તરહ કાઅબા શરીફ કા દેખના ઈબાદત હે, ઈસી તરહ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ અન્વર ઓર ગુમ્બદે ખિદરા કી તરફ દેખના ભી ઈબાદત હે. આપ ઈન્કે દીદાર સે અપની આંખો કો મુન્વર કરને મેં કમી ન કરેં.

બાબે જિબ્રઈલ કે સામને ખાતૂને જન્મત હઝરત ફાતિમાં ઝોહરા (રદિ.) કા હુજરહ હે, ઈસ હુજરહ કે દરવાઝે પર હાઝરી દે કર ઈન્કી ખિમદત મેં ભી સલામ અર્ઝ કરેં, કે બાઅઝ ઉલમાં કે નઝદીક ખાતુને જન્મતકા મઝારે પાક ઈસી હુજરહ મેં હે.

મસ્જિદે નબવી મેં એક ચબૂતરા બના હે, જહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ઝમાને મેં જો લોગ ઈલ્મે દીન સીખને કે લિયે આતે થે, વહ યહાં મુકામ કરતે થે, જિસે સુફફહ કેહતે હે, યહાં નફલ નમાઝ અદા કરેં.

મસ્જિદે નબવી મેં રિયાઝુલ જન્મહ મેં નમાઝેં પળહને કી ખાશ કોશિશ કરેં, ઓર મસ્જિદે નબવી મેં કુર્આન શરીફ કા એક ખત્મ કરને કી ભી કોશિશ કરેં.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૨૦

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ઓરતો કે લિયે રિયાઝુલ જન્મહ મેં નફલ નમાઝ પળહને કા વક્ત સુબહ ઈશરાક સે ૧૧ બજે તક ઓર દો પહર કો ૨ બજે સે ૩ બજે તક કા હે.

માહવારી કી વજહ સે ઓરતેં મસ્જિદે નબવી મેં (૪૦) ચાલીસ નમાઝે પૂરી ન કર સકેં તબ બત્મી ઉન્કે લિયે વહી ફઝીલત હે જો મદોં કે લિયે હે.

મસ્જિદે નબવી મેં ખાસ તોર સે રિયાઝુલ જન્મહમે આઠ સુતૂન (ખંભે) ઐસે હેં, જિન્કી બળી ફઝીલત હે. ઈસલિયે હર સુતૂન કે કરીબ નફલ નમાઝ અદા કરેં.

મસ્જિદે નબવી કે આઠ બરકતવાલે સુતૂન

(૧) સુતૂને હન્નાના :

યહ જગહ સબસે અફઝલ હે, યહાં પેહલે ખજુર કા તના (થળ) થા, જિસ પર ટેક લગા કર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ખુત્બા દિયા કરતે થે, લેકિન મ્મિબર બન જાને કે બાદ જબ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ખુત્બા દેને મ્મિબર પર તશરીફ લે ગએ, તો યહ તના આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી જુદાઈ મેં ખૂબ ઝોરસે રોને લગા, જિસ્કી આવાઝ સબ લોગોને સુની જો વહાં મૌજૂદ થે, જબ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને અપના દસ્તે મુબારક ઈસ પર રખ્યા તો ઉસ્ને રોના બંદ કર દિયા. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઉસે ઈસી જગહ દફન કર દિયા.

૧૨૧

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

(૨) સુતૂને આઈશહ :

હઝરત આઈશહ (રદિ.) ને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે નકલ ફરમાયા કે ઈસ મસ્જિદ મેં એક એસી જગહ હે, જહાં કી ફઝીલત લોગોં કો અગર મઅલૂમ હો જાએ. તો ઈત્ની ભીળ હો જાએ કે વહાં નમાઝ પઠાને કે લિયે કુર્આ (ચીઝી) ડાલના પઠે. હઝરત આઈશહ (રદિ.)ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને સુબયર (રદિ.) કે ઈસરાર કરને પર યહ જગહ બતાઈ, હદીસ મેં આયા હે કે યહાં દુઆ કબૂલ હોતી હે.

(૩) સુતૂને અબૂ લુબાબહ :

હઝરત અબૂ લુબાબહ (રદિ.) એક મશહૂર સહાબી થે, ઉન્સે એક ભૂલ હો ગઈ થી, જિસ્કી વજહ સે ઉન્હોને અપને આપ કો ઈસ ખંભે કે સાથ બંધવા દીયા થા, ઓર યહ અહદ કર લિયા થા કે જબ તક અલ્લાહ તઆલા મેરી ખતા મુઆફ નહી ફરમાએંગે, વહાં તક મેં યૂહી બંધા રહૂંગા આખિર અલ્લાહ તઆલાને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર તૌબા કબૂલ હોને કી આયત નાઝિલ ફરમાઈ, તબ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને અપને દસ્તે મુબારક સે ઈન્હે ખોલા થા. યહાં આપ ભી અપની ગલતીયોં કી મુઆફિ કે લિયે દો રકઅત નમાઝ પઠહે, ઓર અલ્લાહ તઆલા સે મગફિરત માંગે.

(૪) સુતૂને સરીર :

યહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ એઅતિકાફ ફરમાયા

કરતે થે, ઓર રાત કો આપ કે લિયે યહી બિસ્તર બિઠા દિયા જાતા થા.

(૫) સુતૂને હર્સ :

જબ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અપને હુજરે મેં તશરીફ લે જાતે, તબ કોઈ સહાબી યહાં પેહરા દેતે થે.

(૬) સુતૂને વુફૂદ :

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ખિદમતમેં બાહિર સે જો જમાઅતેં આતી થી, ઝિયાદાતર ઈન્હે ઈસી મુકામ પર બિઠાયા જાતા થા, ઓર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઉન્સે ગુફૂતગૂ ફરમાયા કરતે થે, દીન કી તઆલીમ દેતે થે, ઓર લોગ આપકે દસ્તે મુબારક પર ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોતે થે.

(૭) સુતૂને તહજજુદ :

રાત કો લોગ ચલે જાતે તો યહાં ચટાઈ બિઠા દી જાતી થી ઓર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ યહાં તહજજુદ કી નમાઝ અદા કરતે થે, યહ સુતૂન ટિખાઈ નહી દેતા, હુજરહ શરીફ કે અંદર આ ગયા હે.

(૮) સુતૂને જિબ્રઈલ :

હઝરત જિબ્રઈલ (અલ.) જબ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર વહી લેકર આતે તો અકસર ઈસી જગહ આતે થે. (યહ દોનો સુતૂન ભી હુજરહ શરીફ કે અંદર હે.)

જાનનુલ બકીઅ કી ઝિયારત

યહ કબ્રસ્તાન દુન્યા કે સારે કબ્રસ્તાનો સે અફઝલ હે. ઈસ્મે બેશુમાર સહાબએ કિરામ, તાબેઈને ઈઝામ, ઓર અવલિયા અલ્લાહ આરામ ફર્મા હે. યહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે સાહિબઝાદે, હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી નેક બીવીયાં ઓર હઝરત દાઈ હલીમા (રદિ.) ઓર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી સાહબઝાદીયાં, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ફૂફીયાં ઓર ખાસ ખાદિમ વગયરહ મદફૂન હે. એક કોલ કે મુતાબિક હઝરત સય્યદહ ફાતિમા (રદિ.) કી કબ્ર ભી યહી હે. હો સકે તો રોઝાના યા ખાસ તોર સે જુમ્અહ કે દિન ઝિયારત કે લિયે જાના મુસ્તહબ હે.

જબ આપ કિસી ભી કબ્રસ્તાન મેં જાએ તો પેહલે “અસ્સલામુ અલયહુમ યા અહલલ કુબુરિ...” કહે ફિર અઉઝૂ....બિસ્મિલ્લાહ..... કે બાદ એક બાર સૂરએ ફાતિહા ઓર તીન બાર કુલ હુવલ્લાહુઅહદ કી પૂરી સૂરત યા ઈસસે ઝયાદા પળહ કર સબ કો ઈસ તરહ સવાબ પહોંચાએ કે “યા અલ્લાહ ! મેને જો કુછ પળહા હે ઈસ કા સવાબ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો ઓર ઈન તમામ કબ્રસ્તાન વાલોં કી રૂહોં કો પહોંચે.” (યા જિસ્કા નામ લેકર બખ્શના ચાહેં બખ્શે.)

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈશાદ ફરમાયા કે જહાં તક મેં બકીઅ કે લોગોં કો સાથ ન લૂંગા, જન્મતમેં દાખિલ ન હૂંગા.

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૨૪

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

જાનનુલ બકીઅ કે મઝારાત ઓર ઉસ્કી તફ્સીલ

નકસે મેં નંબર (૧) સે (૧૩) તક વોહ મઝારાત હે, જીન્કા ઈલ્મ મોઅતબર ઝરાએઅ સે માઅલૂમ હુવા હે. હર એક નંબર કી તફ્સીલ ઈસ તરહ સે હે.

૧. અહલે બયતકે મઝારાત :

હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) બિન અબ્દુલ મુત્તાલિબ (રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ચચા), અવરતો કી સરદાર હઝરત ફાતિમહ ઝોહરા (રદિ.), હસન બિન અલી (રદિ.), અલી બિન હુસૈન (રદિ.), ઝયનુલ આબિદીન (રદિ.), જાફરે સાદિક બિન મુહંમદ બાકર (રદિ.),

૨. રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) કી સાહિબઝાદિયાં : ઉમ્મે કુલસૂમ (રદિ.), રૂકૈયહ (રદિ.), ઝયનબ (રદિ.)

૩. રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) કી પાક બીબીયાં : સય્યિદહ આઈશહ સિદ્દીકહ (રદિ.), ઉમ્મે સવદહ બિન્તે ઝમઅહ, હફ્સહ બિન્તે ફારૂકે આઝમ, ઉમ્મે સલમહ, ઉમ્મે જુવયરિય્યહ, ઉમ્મે હબીબહ, ઉમ્મે ઝયનબ બિન્તે ખુઝયમહ, ઉમ્મે ઝયનબ બિન્તે જહશ (રદિ.)

૪. હઝરત અકીલ બિન અબિ તાલિબ (રદિ.), અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર (રદિ.)

૫. હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ (રદિ.),

૬. હઝરત માલિક બિન અનસ (રદિ.),

૭. હઝરત નાફિઅ મવલા અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.)

૮. હઝરત ઈબ્રાહીમ બિન મુહંમદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ), હઝરત ઉસ્માન (રદિ.) બિન મઝૂનિન, હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન

૧૨૫

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

और (रद्वि.), हजरत अबू उमामह, हजरत अस्मद बिन जुबारह (रद्वि.), हजरत पुनैस बिन हुजाइह (रद्वि.), हजरत इतिमा बिनते असद (रद्वि.) (हजरत अली रद्वि. की वालिदह, रसूलुल्लाह (स.अ.व.) की ययी.)

८. 'उहद' में शहीद होनेवाले सहाबा (रद्वि.)
१०. हजरत उस्मान बिन अफ्फान (रद्वि.)
११. बीबी हलीमह सअदिय्यह (रद्वि.)
१२. हजरत अबू सईद खुदरी (रद्वि.)
१३. सफिय्यह (रद्वि.) बिनते अब्दुल मुत्तलिब (रसूलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की इकी)

कब्रस्तान में टाभिल हो कर दुइद शरीफ पण्ड कर ईस तरह सलाम पण्डें :

सलाम :

اَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ يَا اَهْلَ الْبَيْتِ يَا اَهْلَ الْجَنَابِ الرَّفِيعِ
 اَنْتُمْ السَّابِقُونَ وَنَحْنُ اِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ
 سَسَلُ اللهُ تَنَاوَلَكُمْ الْعَافِيَةَ يَغْفِرُ اللهُ تَنَاوَلَكُمْ
 وَيَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْرِمِينَ مَنَاوَلِ الْمَسْتَخْرِبِينَ اللهُمَّ
 اغْفِرْ لِاهْلِ الْبَيْتِ الْغُرَقَةَ اَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةٌ
 مِنَ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ

“अस्सलामु अलयकुम या अहलल बकीअ या अहलल जनाबिरफ़ीअ, अन्तुमुस्साबिकून व नहनु ईन्शाअल्लाह बिकुम लाहिकून, नस्अलुल्लाह लना व लकुमुल आफियह. यगफ़िरुल्लाह लना व लकुम व यरहमुल्लाहुल मुस्तकदिमीन. मिन्ना वलमुस्तअभिरीन अल्लाहुम्मग़िरलि अहलि बकीअ ईल गरकदि, अस्सलामु अलयकुम व रहमतुल्लाहि व बरकतुह.”

तर्जुमा : अय अहले बकीअ ! अय आली बारगाह वाली ! तुम पर सलाम हो, तुम हम से पेहले चले गये और हम ईन्शाअल्लाह तुम से मिलने वाले हैं, हम अल्लाह तआला से अपने ओर तुम्हारे लिये आफियत मांगते हैं, अल्लाह तआला हमारी ओर तुम्हारी मग़फ़िरत इरमाअे ओर अल्लाह तआला हम से पेहले ओर बाह में जाने वालों पर रहम इरमाअे. अय अल्लाह ! अहले बकीअ गरकद की मग़फ़िरत इरमा, तुम पर सलाम हो ओर अल्लाह तआला की रहमतें ओर बरकतें हों.

जियारते शोहदाओ उहद

(उहद की जियारत जुमेरात को अइजल हे.)

सुब्ह की नमाजबाह जियारत के लिये रवाना हों ताके जोहर तक वापस आ सको. उहद पहाण मदीनह मुनव्वरह से करीबन तीन मील के फासले पर हे.

यह वो मुकद्दस पहाणहे के जिस के बारे में हुजूर सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम ने ईर्शाद इरमाया, उहद वोह पहाण हे जो हम से मुहब्बत करता हे, ओर हम उस्से मुहब्बत करते हैं ओर अेक हदीस मे आया हे के उहद जन्नत के दरवाजों में से अेक दरवाजा होगी.

उहद की लणाई ईसी जगह डूई थी ओर आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम ली यहां जम्मी डूअे थे. यहां ७० शोहदाओ किराम (रद्वि.) आराम इरमा हें. हजरत हमजल (रद्वि.) का मजार मुबारक ली यहीं हे. आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम का पाक ईर्शाद हे के कयामत के रोज सभ शोहदा के सरदार हजरत हमजल (रद्वि.) होंगे, ईन्के मजार की ओर दीगर हजरात के मजारों की ली जियारत करें, जियारत ईस तरह करें के किसी ली वक्त की नमाज मस्जिदे नबवी की छूटने न पाअें.

મદીનહ મુનવ્વરહ કી મસાજિદ

(૧) મસ્જિદે કુબા :

યહ મસ્જિદ મદીનહ મુનવ્વર કી પેહલી મસ્જિદ હે, ઓર આબાદી સે કરીબન તીન મીલ કે ફાસલે પર થી અબ તો આબાદી કે અંદર આ ગઈ હે. યહ મસ્જિદ, મસ્જિદે હરામ, મસ્જિદે નબવી ઓર મસ્જિદે અક્સા કે બાદ દુન્યા કી તમામ મસાજિદ સે અફઝલ હે. જિસ્કા ઝિક કુર્આન પાક મેં મૌજૂદ હે.

ઈસ્કી બુનિયાદ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ખૂદ અપને દસ્તે મુબારક સે રખી થી. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈશાદ ફરમાયા કે ઈસ મેં દો રકઅત નમાઝ પઠને કા સવાબ એક ઉમરહ કરને કે સવાબ કે બરાબર હે.

ઈસ લિયે બન સકે તો રોઝાના મસ્જિદે કુબા જાએ, મોટરવાલે ૧૦ રિયાલ મેં આપ કો વહાં લે જાએંગે. ઓર વાપસ મસ્જિદે નબવી કે કરીબ છોળ ભી દેંગે.

મસ્જિદે કુબા મેં પેહેલે આપ દો રકઅત નમાઝ નફલ તહિય્યતુલ મસ્જિદ પઠે, ઓર બાદ મે દો રકઅત નમાઝ નફલ ઉમરહ કે સવાબ કી નિયત સે પઠે. યહ સસ્તે સોદે કો હાથ સે ન જાને દે. ઓર રોઝાના મસ્જિદે કુબા કી મુલાકાત લે.

(૨) મસ્જિદે જુમઅહ :

યહ વોહ મસ્જિદ હે, જહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસ્લામ કી સબસે પેહલી જુમઅહકી નમાઝ પઠહાઈથી.

(૩) મસ્જિદે ગમામહ :

ઈસ મસ્જિદ કો મસ્જિદે મુસલ્લા ભી કેહતે હે. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને યહાં દોનો ઈદોં કી નમાઝ પઠહાઈથી.

(૪) મસ્જિદે ફતહ :

ખન્દક કી લખાઈ કે મોકે પર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસ જગહ તીન રોઝ યાઅની પીર-મંગલ-ઓર બૂધ કો દુઆ ફરમાઈથી ઓર અલ્લાહ તઆલાને દુઆ કબૂલ કી ઓર ઐસી સપ્ત આંધી ચલી કે ઈસ્લામ કે દુશ્મનોં કો ભાગના પળા ઓર મુસલમાનોં કો ફતહ હાસિલ હો ગઈ. ઈસ મસ્જિદ કે અતરાફ મેં હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.), હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) હઝરત અલી (રદિ.), ઓર હઝરત સલમાન ફારસી (રદિ.) કે નામ સે ભી મસ્જિદે બની હૂઈ હે, હર મસ્જિદ મેં જાકર દો રકઆત નમાઝ નફલ તહિય્યતુલ મસ્જિદ પઠે ઓર દુઆ કરે.

(૫) મસ્જિદે કિબ્લતયન :

યાઅની દો કિબ્લેવાલી મસ્જિદ, ઈસ મસ્જિદ મેં એક મેહરાબ બયતુલમુકદ્દસ કી તરફ ભી હે. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કિબ્લએઅવલ યાઅની બયતુલ મુકદ્દસ કી તરફ મુંહ કરકે જોહર યા અસર કી નમાઝ પઠહા રહે થે, ઓર દો રકઅત નમાઝહી હો ચુકી થી, કે બયતુલ્લહ કી તરફ કિબ્લા બદલને કી આયત નાઝિલ હુઈ તો નમાઝ કી હાલત મેં હી આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને અપના રૂખ બયતુલ મુકદ્દસ સે ખાનએ કઅબહ કી તરફ ફેર લિયા, ઓર તમામ મુકતદી ભી ખાનાએ કઅબહ કી તરફ ઘુમ ગએ.

(દ) મસ્જિદે ફઝીહ :

ઈસે મસ્જિદે શમ્સ ભી કેહતે હેં, ફઝીહ કા મતલબ ખજૂર કી શરાબ હે. હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી (રદિ.) અપની જમાઅત કે સાથ ઈસી જગહ શરાબ પી રહે થે, કે ઈન્હે પતા ચલા કે શરાબ હરામ હોને કી આયત નાઝિલ હૂઈ હે, તો ઉન્હોને શરાબ કે તમામ મટકે બહા દિયે.

ઈસ્કે અલાવહ મસ્જિદે સુક્યા, મસ્જિદે સજદહ, મસ્જિદે ઈજાબહ, મસ્જિદે ઉબય, મસ્જિદે બની હરામ વગયરહ તમામ મસાજિદ કી ઝિયારત કરેં ઓર તહિયતુલ મસ્જિદ કી દો દો રકઆત નફલ નમાઝ પળહ કર દુઆ કરેં.

મદીનહ મુનવ્વરહ કે મુબારક કુંવે

મદીનહ તય્યિબહ કે અતરાફ બહોતસે કુંવે હેં, જિન્કો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે કુછ ન કુછ નિસ્તબ કા શરફ હાસિલ હે. લેકિન ઈન્મેં સાત કુંવે ઝિયાદા મશહૂર હેં. આપ ઈન્કી ઝિયારત કરેં ઓર બરકત કે તોર પર ઉનકા પાની પીએં.

(૧) બીરે અરીસ :

યહ કુંવાં મસ્જિદે કુબા કે નઝદીક હે, એક મરતબા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ યહાં તશરીફ લાએ થે, ઓર કુંવે મેં અપના પેર મુબારક લટકા કર બેઠ ગએ થે. આપને ઈસ કુંવે કા પાની પીયા ઓર વુઝૂ ક્રિયા ઓર અપના લુઆબ (થૂક) મુબારક ભી ઈસ કુંવે મેં ડાલા થા. યહ કુંવા અબ વિરાન પળા હે.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૦

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

(૨) બીરે રૂમહ :

મસ્જિદે કિબ્લયતન સે શિમાલ કી જાનિબ હે, મદીનહ મુનવ્વરહ સે કરીબન તીન મીલ કે ફાસલે પર હે, પેહલે યહ કુંવેકા માલિક એક યહૂદી થા, જો ઈસ કુંવે કા પાની બેચતા થા, ઈસ સબબ મુસલમાનોં કો પાની કી બહોત તકલીફ થી, હઝરત ઉસ્માન (રદિ.) ને ઈસે ખરીદ લિયા ઓર વકફ કર દિયા ઈસ લિયે ઈસે બીરે ઉસ્માન ભી કેહતે હેં.

(૩) બીરે ગર્સ :

યહ કુંવા મસ્જિદે કુબા સે કરીબન આધે મીલ કે ફાસલે પર હે, હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસ કુંવે કે પાની સે વુઝૂ ફરમાયા થા, ઓર બચા હુઆ પાની ઈસ્મેં વાપસ ડાલ દિયા થા. એક મરતબા અપના લુઆબ મુબારક ઓર શહદ (મધ) ભી ઈસ્મેં ડાલા થા.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી વસીયત કે મુતાબિક આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો ગુસ્લ ભી ઈસી કુંવે કે પાની સે દિયા ગયા થા.

(૪) બીરે બુઝઅહ :

શામી દરવાઝે કે કરીબ એક બાગ મેં વાકેઅ હે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસ કુંવે મેં અપના લુઆબ મુબારક ડાલા થા, ઓર બરકત કી દુઆ ફરમાઈથી.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ઝમાને મેં જબ કોઈ બીમાર હોતા તો ઉસ્કો ઈસ કુંવે કે પાની સે નેહલાયા જાતા થા, જિસ્કી બરકત સે ઉસે અલ્લાહતઆલા શિફા અતા ફરમાતે થેં.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૧

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

(પ) બીરે બસસહ :

જન્મતુલ બકીઅ કે કરીબ વાકેઅ હે, ઈસ કુંવે કે પાની સે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને અપના સર મુબારક ધોયા થા, ઓર બચા હૂઆ પાની ઓર વહ પાની જો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે બાલોં સે ટપકા, દોંનો પાની આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસ કુંવે મેં ડાલ દિએ થે.

(દ) બીરે હાઅ :

યહ કુંવા બાબે મજ્દ કે સામને કોટ સે બાહિર હે, યહાં અબૂ તલ્હા (રદિ.) કા બાગ થા, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ યહાં અકસર તશરીફ લાતે થે ઓર પાની પીતે થે. જબ “લન તનાલુલ બિર” કી આયતે કરીમા નાઝિલ હૂઈ, જિસ્કા તર્જુમા યહ હે કે “તુમ નેકી કે દરજે કો હરગિઝ નહી પા સકતે, જબ તક અપને મહબૂબ માલ મેં સે ખુદા કી રાહ મેં ખર્ચ ન કરો” ઈસ પર હઝરત અબૂ તલ્હા (રદિ.) ને હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી હિદાયત કે મુતાબિક અપને રિશ્તેદારોં પર યહ કુંવા ઓર બાગ વકફ કર દિયા. અબ મસ્જિદે નબવી કી નઈ તાઅમીર કે અંદર દોનો આ ગયે હે.

(૭) બીરે અહન :

મસ્જિદે કુબા સે થોળી દૂર મસ્જિદે શમ્સ કે કરીબ વાકેઅ હે, ઈસ્કે પાની સે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને વુઝૂ ફરમાયા થા, ઈસ્મે અપના લુઆબે મુબારક ડાલા થા ઓર બરકત કી દુઆ ફરમાઈથી.

ઈસ્કે અલાવહ બહોત સે કુંવે હેં જિન્કી ઝિયારત કરેં ઓર પાની પીએં. (આજકલ યેહ તમામ કુંવે બંધ કર દિયે ગએ હેં.)

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૨

મદીનહ મુનવ્વરહ સે મકકહ મુકર્રમહ કી તરફ રવાનગી

જબ તક આપકા મદીનહ મુનવ્વરહ મેં કિયામ રહે, હર નમાઝ મસ્જિદે નબવી મેં બા જમાઅત અદા કરેં, ઓર હર નમાઝ બાદ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઓર આપ કે દોનો સાથીયોં પર સલામ અર્ઝ કરેં.

આપ હજજ સે પેહલે મદીનહમુનવ્વરહ આ ગએ હેં, ઓર યહાં કા કિયામ ખત્મ કર કે આપ કા વાપસ મકકહમુકર્રમહ જાને કા વક્ત આ જાએ, તો આખિરી વિદાઈ સલામ અર્ઝ કરને મસ્જિદે નબવી મેં જાએ.

ગુસ્લ ઓર વુઝૂ કર લેં ઓર એહરામ કી યાદરેં પહન લેં, ઓરતેં ભી એહરામ કે કપળે પહનલેં, ઓર રિયાઝુલ જન્મહ મેં યા કહીં ભી દો રકઅત નફલ નમાઝ, ઉમરહ કે એહરામ કી નિયત સે પળહેં, સલામ ફેર કર સર સે યાદર હટા લે ઓર ઉમરહ કી નિયત કરેં.

ઓરતેં ભી ઈસી તરહ એહરામ મેં દાખિલ હો જાએ. એહરામ મેં દાખિલ હોને કી તમામ તરતીબેં પીછે આ ચુકી હેં.

અગર આપ કો યહાં સે એહરામ મેં દાખિલ ન હોના હો, તો બગેર એહરામ કે હી આખિરી વિદાઈ સલામ પળહકર મકકહમુકર્રમહ કે લિયે બસમેં રવાના હો જાએ.

રાસ્તે મેં એક મસ્જિદ આતી હે, જિસ્કા નામ “મસ્જિદે બીર અલી” હે, ઓર સારી બસેં યહાં રૂકતી હેં, યહાં ગુસ્લ, વુઝૂ વગરહ કા પૂરા ઈન્તિઝામ હે. ઝિયાદા તર લોગ યહાં સે હી એહરામ બાંધતે હેં. આપ ભી યહાંસે એહરામ બાંધ લેં ઓર મકકહમુકર્રમહ પહોંચ

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૩

કર, તમામ અરકાન અદા કરકે એહરામ સે નિકલ જાએ.

સબ સાથી આખરી મરતબા હુજૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ અકદસ મેં હાઝરી દેને કે લિયે નિહાયત અદબ ઓર એહતિરામ સે દુરૂદ શરીફ પળહતે હુવે વિદાઈ સલામ કે લિયે હાઝિર હોં.

સલામ બાદ ખૂબ દિલ સે રો રો કર દુઆએ માંગે, ક્યું કે રોના બહરહાલ કબૂલિયત કી અલામત હે, ઓર આખિર મેં યહ દુઆ કરેં.

દુઆ :

“અય અલ્લાહ ! તું અપને નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મેં મેરી ઈસ હાઝરી કો આખરી ન ઠેહરા, બલ્કે મેરે લિયે બાર બાર યહાં આને કા ઝરિયા બના દે.

યા અલ્લાહ ! આપને જિસ કરમ સે અપને હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ અકદસ કી ઝિયારત હમેં દુનિયા મેં નસીબ ફરમાઈ, ઉસી કરમ સે આખિરત મેં ભી અપને હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઝિયારત ઓર ઉન્કા પળોસ હમેં નસીબ ફરમાના. હમારી હજજ ઓર ઝિયારત કો કબૂલ ફરમાં ઓર હમકો અપને ઘરવાલોં કી તરફ સલામતી ઓર અજરો સવાબ કે સાથ પહોંચા.”

હુજૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે રવઝએ મુબારક ઓર ગુંબદે ખિદરા કો હસરત ભરી નઝરોં સે આંખો મેં આંસુ લિયે, દેખતે દેખતે બાહિર આજાએ, ઓર અપની મોટર મેં મકકહમુકરમહ રવાના હોં જાએ, રૂખ્સત કે વક્ત જિસ કદર હો સકે ખેરાત કરેં.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

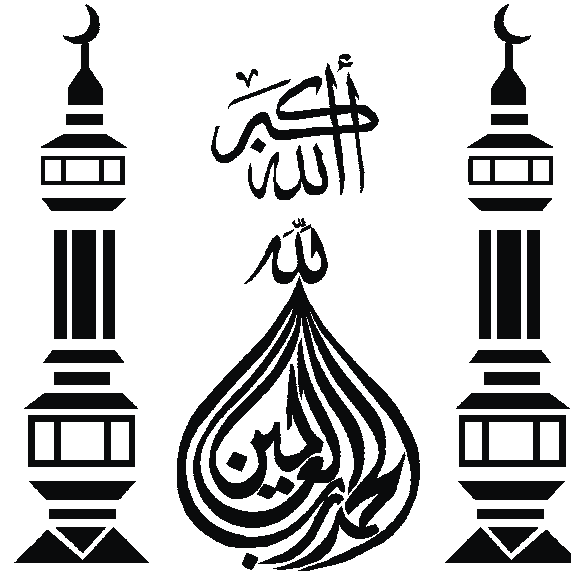
૧૩૪

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

રાસ્તે મેં કસર નમાઝેં પળેં, મકકહમુકરમહ પહોંચ કર તવાફ, સઈ ઓર બાલ કટવાકર એહરામ ઉતાર લેં.

મદીનહમુનવ્વરહ મેં ખજૂર માર્કેટ સે અપની મનપસંદ ખૂજરે લેં, ડિબ્બે ઓર ઝાલન કરનેવાલે વહીં હોતે હેં, ડિબ્બે પેક કરવા કર અપને સાથ મકકહમુકરમહ લે જાએ.

અગર આપકો યહાં સે સીધા જિદદહ હોતે હૂએ અપને મુલ્ક રવાના હોના હે, તો એહરામ કી ઝરૂરત નહીં હે.

૧૩૫

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ખરીદી કા મસ્જલો

મકકહમુકરમહ યા મદીનહમુનવ્વરહ કે કિયામ મેં જો કુછ ભી ખરીદેં, ઈસ્મે યહ નિયત રખેં કે યહાં કે તાજિરોં કી આમ્દની કા ઝરિયા યહી હે, ઓર જિસ પર ઈન્કા ગુઝારા હોતા હે. અગર ઈન્કા કારોબાર અચ્છા યલા તો યહ લોગ ઈસ પાક જગહ મેં ઈત્મિનાન, સુકૂન ઓર રાહત કે સાથ રેહ સકેંગે, ઓર હમ લોગ ઈસ્કા ઝરિયા બને અગર કિસી ચીઝમેં ઝિયાદા પૈસે ભી ખર્ચ હો ગએ તો યેહ ભી એક સદકા હે, બલ્કે કુછ ચીઝેં ઈસી નિયત સે ખરીદ લેં. (ફઝાઈલે હજજ)

મદીનહમુનવ્વરહ કે રેહનેવાલોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરેં ઓર ઉન્કા ઈકરામ કરેં. અગર ઉન્કે અંદર કોઈ બુરાઈ ભી નઝર આએ તો નઝર અંદાઝ કરેં, ઉન્કી બુરાઈ ન કરેં.

એક હદીસ મેં હે કે જો મદીનહ વાલોં કે સાથ બુરાઈ કા ઈરાદા કરેગા, વોહ ઈસ તરહ પિઘલ જાએગા જિસ તરહ પાની મે નમક પિઘલ જાતા હે. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જો મદીનહ વાલોં કો તકલીફ પહોંચાએ, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા કી લઅનત, ફરિશ્તોં કી લઅનત સારી દુન્યા કે આદમિયોં કી લઅનત, ન ઉસ્કા કોઈ ફરીઝા મકબૂલ ન નફલ મકબૂલ. લોગોં કો તોહફા દેને કે લિયે મકકહમુકરમહ સે આબે ઝમઝમ ઓર મદીનહમુનવ્વરહ કી ખજૂર સે બળહ કર દુન્યા મેં ઓર કોઈ ચીઝ નહી હે. બહોત સે લોગ ટેપરેકોર્ડર યા ટી.વી., રેડીયો, વી.સી.આર. વગયરહ ખરીદ કર લાતે હેં ઓર પૂરી ઝિંદગી ઈસે સુનને યા સુનાને કે ગુનાહો મેં મશ્ગૂલ રેહતે હેં. ગએ થે હજજ કરને ઓર મુસ્તકિલ એક ગુનાહ કા હાર ગલે મેં ડાલ કર લે આતે હેં.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૬

નમાઝે જનાઝહ

“કુલ્લુ મન અલયહા ફાન”

જોભી ઈસ દુન્યા મેં હે, વોહ સબ ફના હોનેવાલા હે. (કુઆન કરીમ)

મકકહમુકરમહ ઓર મદીનહમુનવ્વરહ કે કયામ મેં કરીબન હર ફર્ઝ નમાઝકે બાદ નમાઝે જનાઝા કા એઅલાન હોતા હે.

નમાઝે જનાઝા કે લયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા હે, જો કોઈ જનાઝે કી નમાઝ પળહે, ઉસે એક ઉહદ પહાળ કે બરાબર સવાબ મિલતા હે, ઓર જો કબ્રસ્તાન જાએ ઓર દફન તક રહે, ઉસે દો ઉહદ કે પહાળોં કે બરાબર સવાબ મિલતા હે. (અબૂદાઉદ, પેજ ૪૫૧)

જનાઝે કી નમાઝમે દો ફર્ઝ હેં.

- (૧) ચાર તકબીરેં કેહના, અગર એક તકબીર ભી છૂટ ગઈ તો નમાઝ હુઝૂસ્ત ન હોગી.
- (૨) ખળે રેહકર નમાઝ પળહની.

નમાઝે જનાઝહ પળહને કી તરકીબ

સફ મેં ખળે રેહને કે બાદ નિયત ઈસ તરહ સે કરેં કે ઈસ મય્યત કી મગફિરત કે લિયે નમાઝ પળહતા હું, વાસ્તે અલ્લાહ કે, મુંહ મેરા કિબ્લે કી તરફ ઈસ ઈમામ કે પીછે.

ફિર ઈમામ સાહબ ઊંચી આવાઝમેં તકબીર કહેંગે “અલ્લાહુ અકબર” ઓર મુકતદી આહિસ્તા સે કહેં ઓર હાથ બાંધ લેં, ઓર યેહ દુઆ પળહેં.

૧૩૭

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

પેહલી તકબીર કે બાદ પઠાને કી દુઆ :

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ وَ تَبَارَكَ
اسْمُكَ وَ تَعَالَى جَدُّكَ وَ جَلَّ ثَنَاتُكَ وَ لَا
إِلَهَ غَيْرُكَ ☆

“સુબહાન કલ્લાહુમ્મ વ બિહમ્દિક વ તબારકસ્મુક,
વ તઆલા જદ્દુક વ જલ્લ સનાઉક વલા ઈલાલહા ગયરુક”
ફિર ઈમામ સાહબ દૂસરી તકબીર કહેંગે, તો મુકતદી ભી આહિસ્તા
સે તકબીર કહે, ઓર યેહ દુઆ પઠે.

દૂસરી તકબીર કે બાદ પઠાને કી દુઆ :

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مَجِيدٌ ☆

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૮

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

“અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિવ વ અલા આલિ મુહમ્મદિન
કમા સલ્લયત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક
હમીદુમ મજીદ. અલ્લાહુમ્મ બારિક અલા મુહમ્મદિવ વ અલા
આલિ મુહમ્મદિન કમા બારકત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ
ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ મજીદ.”

ફિર ઈમામ સાહબ ઝોરસે તીસરી તકબીર કહેંગે, ઓર મુકતદી
આહિસ્તા સે, અગર બાલિગ મદ યા ઓરત કી મય્યત તો યેહ દુઆ
પઠે.

તીસરી તકબીર કે બાદ પઠાને કી દુઆ :

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَ شَاهِدِنَا وَ
غَائِبِنَا وَ صَغِيرِنَا وَ كَبِيرِنَا وَ ذَكَرْنَا وَ
أُنثَانَا، اللَّهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاحْيِهِ عَلَيَّ
الْإِسْلَامِ وَ مَنْ تَوَقَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَقَّهُ عَلَيَّ
☆ الْإِيمَانَ

અલ્લા હુમ્મફિર લિહય્યેના વ મય્યેતિના વ શાહિદિના વ
ગાઈબિના વ સગિરિના વ કબીરિના વ ઝકરિના વ ઉન્સાના
અલ્લાહુમ્મ મન અહયતહૂ મિના ફઅહયિહી અલલ ઈસ્લામ વ
મન તવફફયતહૂ મિન્ના ફતવફફહૂ અલલ ઈમાન.

તીસરી તકબીર કે બાદ અગર નાબાલિગ લળકે કા જનાઝા હો

हज्ज - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૩૯

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

તો યેહ દુઆ પઠે :

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهُ لَنَا أَجْرًا وَ
ذُخْرًا وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَمُشَفَّعًا ☆

“અલ્લાહુમ્મજઅલ્હુ લના ફરતંવ વજઅલ્હુ લના અજરંવ
વ ઝુખરંવ વજઅલ્હુ લના શાફિઅંવ વ મુશફફઆ.”

અગર નાબાલિગ લળકી હો તો યેહ દુઆ પઠે.

اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا أَجْرًا
وَ ذُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً ☆

“અલ્લાહુમ્મજઅલ્હા લના ફરતંવ વજઅલ્હુલના અજરંવ
વ ઝુખરંવ વજઅલ્હા લના શાફિઅતંવ વ મુશફફઅહ.”

ફિર ચોથી તકબીર કેહ કર ઈમામ સાહબ સલામ ફેરૈંગે તો
મુક્તદી ભી દોનો તરફ સલામ ફેરલેં.

મસ્અલા :

જનાઝહ કી નમાઝ અગર એક ઓરત ભી પઠલે તો ફરે
કિફાયહ અદા હો જાતા હે.

અગર હરમશરીફ મેં ઓરતેં હાઝિર હોં ઓર જનાઝા કી નમાઝ
પઠલેં તો ગુંજાઈશ હેં.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

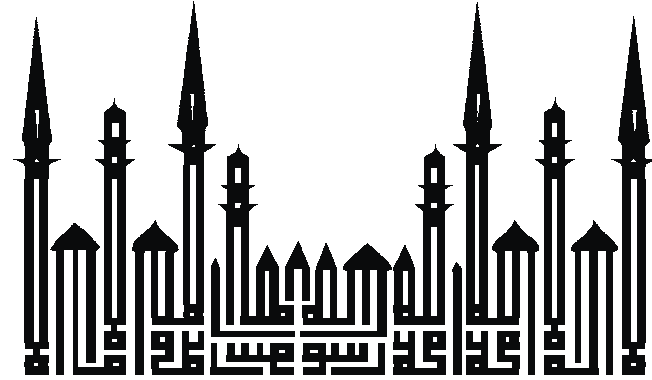
૧૪૦

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

હદીષ :

હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.) બયાન કરતે હેં કે નબીએ
કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જિસને સુબહ કી
નમાઝ જમાઅત સે અદા કી, ફિર સૂરજ નિકલને તક ઝિકે ઇલાહી મેં
મશ્ગુલ રહા, ઓર સૂરજ નિકલ આને કે બાદ દો રકઆત નમાઝ
અદા કી, તો ઉસે પૂરે હજજ ઓર ઉમરહ કા સવાબ અતા કિયા જાતા
હે. (તિરમિઝી શરીફ)

આફતાબ નિકલને કે બાદ ઈસ્મે ચમક આ જાએ, તકરીબન આફતાબ
નિકલને કે ૧૫ મિનીટ કે બાદ દો રકઆત નફલ ઈશરાક કી પઠેં.

૧૪૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

એરોપ્લેન સે જાને વાલે હાજુઓ કે લિયે ઝરૂરી હિદાયત

હાજુઓ કો હજજ કા સફર અબ એરોપ્લેન સે હી કરના હોતા હે, ક્યું કે પાની કે જહાંઝ બંદ હો ગએ હે. દો તરીકે સે આપ હજજ કે સફર કો જા સકતે હે, એક હજજ કમિટી કે ઝરીયે ફોર્મ ભર કર ઓર દૂસરા કિસી ભી ટુરવાલે કે સાથ શામિલ હો કર.

જો હઝરાત હજજ કમિટી સે જા રહે હે. વોહ અપની ટિકટ, પિલગ્રીમ પાસપોર્ટ, ડ્રાફ્ટ વગયરહ ઝરૂરી કાગઝાત હજજ ઓફિસ સે લેકર હિફાઝત સે રખે ઓર સબકી તીન તીન ફોટો કોપી કરવા લે, અસલ કાગઝાત અપને હાથ કે પાકિટ મેં હંમેશા સાથ રખે, ઓર ફોટો કોપી અલાહિદા અલાહિદા રખે, તમામ કાગઝાત મેં અપના નામ વગયરહ બરાબર ચેક કર લે, કહી ભૂલ તો નહી હે, વરના આપ કો પરેશાન હોના પળેગા, મુંબઈ યા અહમદાબાદ જહાં ભી આપ ઠેહરે હે, જબ એરપોર્ટ જાને કા વક્ત આ જાએ તબ એહરામ કી ચાદરેં પહેન લે, ઓર દો રકઆત નફલ પળે લે. (આગે બતાએ તરીકે સે) અભી કોઈ નિયત ન કરેં બલકે જબ આપ કા જહાઝ ઉળાન લે તબ જહાઝ મેં નિયત, તલબિયહ પળહ કર એહરામ મેં દાખિલ હો જાએ.

જબ આપ એરપોર્ટ પહોંચ જાએ તો વહાં પળી કિસી ભી ટ્રોલી મેં અપના સામાન રખ કર વઝન કરવાને કી લાઈન મેં ખળે હો જાએ ઓર અપને અપને સામાન કા વઝન કરવા લે. હર સામાન પર સ્ટીકર લગવાલે, ઓર સામાન જમા કરવા દે, ચેહ ખ્યાલ રખે કે હર એક સામાન પર આપ કા નામ, પતા વગયરહ પુરા લિખ્યા હોના

ચાહિયે ઓર સાફ ઓર આસાની સે નઝર આનેવાલી નિશાની બનાદે યા લગાદે. હાથ કા પાકીટ અપને સાથ રખે ઓર ઉસ પર ભી સ્ટીકર લગવાલે, આપ કો બોર્ડિંગ કાર્ડ દીયા જાએગા વોહ ભી પાકિટ મેં સંભાલ કર રખે.

યહાં બેન્ક હે, જહાં સે આપ કો રિયાલ, જિદદહ ખર્ચ કરને કે લિયે રૂપિયે કે બદલે દિયે જાએગે. આપ લેના ચાહેં તો લે લે વરના ઘોળ દે.

અબ ઈમિગ્રેશન કી લાઈન મેં ખળે હોકર ઈમિગ્રેશન કરવાલે ઓર સિક્યૂરીટી સે ગુઝર કર હવાઈ જહાઝમેં દાખિલ હોને કા ઈન્તિઝાર કરેં. યહાં આપ કો નાશ્તે કા પેકેટ ભી દિયા જાએગા.

અગર આપને એહરામ કી નિયત સે નમાઝ ન પળહી હો તો યહાં પળહ લે, લેકિન નિયત ઓર તલબિયહ જહાઝ ઉળાન લે તબ કરકે એહરામ મેં દાખિલ હો જાએ, જબ હવાઈ જહાઝ મેં દાખિલ હોને કી ઈજાઝત મિલે તો પૂરે સુકૂન કે સાથ લાઈન મેં ખળે હો કર જહાઝમેં જાએ, ઓર અપની સીટ પર બેઠ જાએ.

પ્લેન મેં વુઝૂ કો સંભાલે ઓર ફર્ઝ નમાઝકા અગર વક્ત હો જાએ યા બાકી હો તો જહાઝકે પિછલે હિસ્સે મેં ખળે હો કર નમાઝ અદા કરલે. એરોપ્લેન મેં આપ કો ફેશ હોને કે લિયે ખૂશબૂદાર રૂમાલ કા પેકીટ દિયા જાએગા, હમેં ઈસ્સે મુંહ વગયરહ સાફ નહી કરના ચાહિયે, વરના દમ લાઝિમ હોગા. કરીબન ચાર ઘંટે મેં આપ જિદદહ એરપોર્ટ પર ઉતર જાએગે.

જિદદહ મકકહમુકર્રમહ કા દરવાઝા હે, યહાં મદ ઓર ઓરતોં કી કાનૂની કારવાઈ અલગ અલગ હોતી હે, ઈસ લીયે અપને સાથ આઈ હૂઈ ઓરતોં કા પાસપોર્ટ ઓર દૂસરે કાગઝાત ઉનહીં કો સોપ દે, વોહ

અપને હાથ કે પાકિટ મેં સંભાલ કર રખ્ખેં.

જિદદહ એરપોર્ટ પર ઉતરને કે બાદ આપ કા પાસપોર્ટ ઓર મેડિકલ રિપોર્ટ (જો આપને ઈનજેક્શન લગાવાએ હેં) ચેક કરેંગે, બાદ મે હી આપ કો બાહિર જાને દિયા જાએગા.

યહાં સે આપ કો એરપોર્ટ હોલ મેં લે જાયા જાએગા, યહાં બયતુલ ખલા (સંડાશ) ઓર વુઝૂ કરને કા પૂરા ઈનિતઝામ હે, વુઝૂ કરલેં ઓર ફર્જ નમાઝ આપ કી અગર પળહને કી બાકી હો યા નમાઝ કા વક્ત હો ગયા હો તો પળહ લેં.

યહાં સે આપ કો દૂસરે કમરે મેં લે જાયા જોગા, ઓરતેં ઓર મર્દ, દોનો અલગ અલગ કમરોં મે જાએંગે યહાં આપકે પાસપોર્ટ મેં એન્ટ્રી કરેંગે ઓર ઝરૂરી સિક્કે લગાએંગે.

અબ આપ તીસરે હાલ મેં જાએંગે, યહાં અપના સારા સામાન ફેલા હુવા પાઓગે, અપના સામાન નિશાનીયાં દેખ કર એક જગા જમાં કરલેં. યહાં આપકે સામાન કા કસ્ટમ હોગા. ટેબલ પર અપના સામાન રખતે જાવ ઓર કસ્ટમ કરવાતે જાવ. યહાં કસ્ટમ બહોત સખ્ત હોતી હે, લિહાઝા કિસી દૂસરે કા સામાન અપને સાથ હરગિઝ ન લેં, પતા નહીં ઉસ્મે કયા હો ?

હર સમાન પર કસ્ટમ ઈન્સપેક્ટર કી સહી કરવાલેં, અપને હાથ કે સામાન પર ભી સહી કરવાલેં.

કસ્ટમ હો જાને કે બાદ અપના સામાન બરાબર પૈક કરલેં, ઓર બાહિર આ જાએં. બાહિર ટેબલ પર આપકે પાસપોર્ટ પર પૂરે સફર કી હર ચીઝકી એન્ટ્રી હોગી, મસલન મકકહમુકરમહ જાને કા બસ નંબર, આપ કી બિલ્ડીંગ કા નંબર, કમરા નંબર, મુઅલ્લિમ કે એડ્રેસ કા સ્ટીકર વગેરા લગા દિયા જાએગા.

પાસપોર્ટ મેં એરોપ્લેન કી ટિકીટ હો તો નિકાલ લેં, ક્યૂંકે મુઅલ્લિમ કા આદમી, બસ મેં આપ કા પાસપોર્ટ જમા કર લેગા, જો આપ કો વાપસ જિદદહ આને કે વક્ત હી વાપસ મિલેગા.

બાહિર નિકલ કર એરપોર્ટ પર સુકૂનવાલી જગહ દેખ કર સારા સામાન જમા કર દેં, ઓર મકકહમુકરમહ જાનેવાલી બસ કા ઈનિતઝાર કરેં. યહાં બેન્ક હે, અપને સાથ લાયે હૂએ ડ્રાફ્ટ કેશ (નકદ) કરવાલેં. ઓરતોં કે ડ્રાફ્ટ ભી ઉન્કી સહી પીછે કરવા કર આપ હી કેશ કરવા લેં, રિયાલ કે નોટ ગિન લેં. ઓર સંભાલ કર રખ લેં.

આપ કો દી હૂઈ બસ નંબર કે આને પર કૂલી કે ઝરિયે સામાન બસ મેં રખવાલેં ઓર ઉસી બસ મં બેઠ જાએં, કૂલી કે ઓર બસ કે પૈસે આપ કો દેના નહીં હે. જીદદહ એરપોર્ટ પર ૪-૫ ઘંટે કા વક્ત લગતા હય.

બસ મેં મુઅલ્લિમ કા આદમી આપ કે પાસપોર્ટ લે લેગા, આપકો મુઅલ્લિમ કા નામ ઓર પતે કા એક બેલ્ટ દિયા જાએગા, જો આપ હમેશા અપની કલાઈ મેં પહન રખેં, તાકે અગર આપ અપને મકાન કા રાસ્તા ભૂલ જાએં તો ઈસકે ઝરીયે આપ મુઅલ્લિમ કી ઓફિસ તક પહોંચ સકેં.

અપને મકાન પર પહોંચ કર સામન વગયરહ સે મુતમઈન હોને કે બાદ અબ ઉમરહ કે અરકાન અદા કરને કી તૈયારી કરેં, મુઅલ્લિમ કે આદમી સે મિલ કર વક્ત તય કરલેં, ઉસ્કે સાથ જાએં વરના કોઈ જાનને વાલે પુરાને સાથી કે સાથ જા કર તમામ અરકાન અદા કર કે એહરામ સે નિકલ જાએ.

જબ તક યહા આપકા મુકામ હે, તવાફ તિલાવત, ઝિક વગયરહ મે ઝિયાદા સે ઝિયાદા વક્ત સર્ફકરેં.

જબ આપ કે ઈન્ડિયા વાપસ લોટને કા વક્ત આ જાએ તો કરીબન છત્તીસ (૩૬) ઘંટે પેહલે જિદદહ એરપોર્ટ પર પહોંચા દિયા જાએગા. એરપોર્ટ પર સારા સામાન એક જગહ પર જમા કર કે વહીં મુકામ કરના હોગા, ઓર રાત ભી વહીં ગુઝારની હોગી.

પ્લેન કે જાને કા એલાન હોને પર અપના સામાન ટ્રોલી મે રૂખ કર વઝન કરને કી લાઈન મેં ખળે હો કર, વઝન કરવાલેં, હર એક હાજી કો ઉપ કીલો વઝન ફીમે લે જાને દેંગે. ઝમઝમ કે પાની કે ડ્રમ કા વઝન નહી કરવાના, વહ ફી મે જાએગા, યહાં કસ્ટમ નહી હોગી.

પાસપોર્ટ અપને હાથ મેં રખેં ઓર જબ એલાન હો તબ લાઈન મે ખળે હો કર સુકૂન સે પ્લેન મેં બેઠ જાએં, પ્લેન આપ કો કરીબન ચાર ઘંટે મેં મુંબઈ યા અહમદાબાદ એરપોર્ટ પર પહોંચા દેગા.

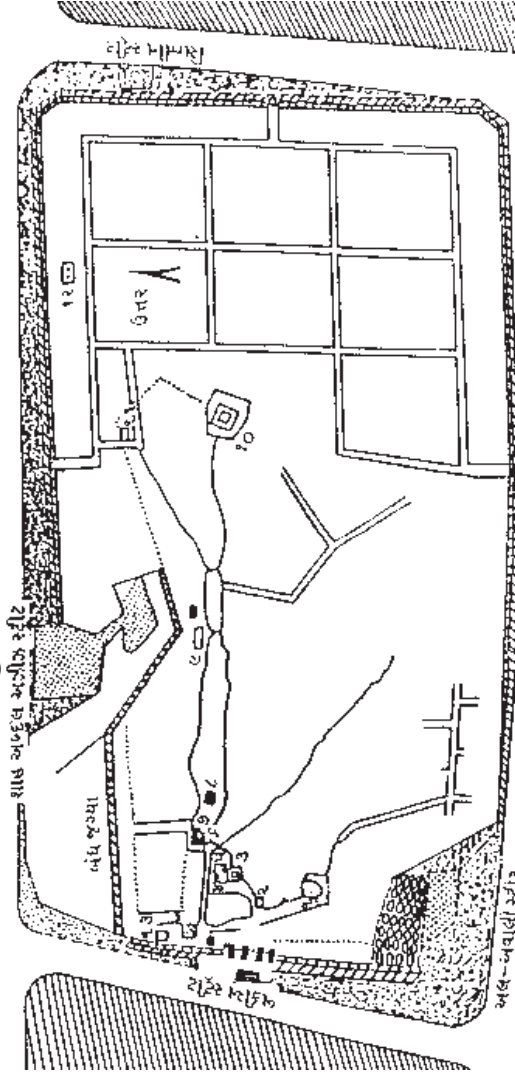
સામાનોં મે સે અપના સામાન યુન કર કસ્ટમ કરવાલેં, ઓર ટ્રોલી મેં ભર કર બાહિર આ જાએં.

આજ-કલ કે હાલાત, ઓર ભીળ ભાળ વગયરહ કો દેખતે હૂએ હજજ જવાની મે કરના બેહતર હે.

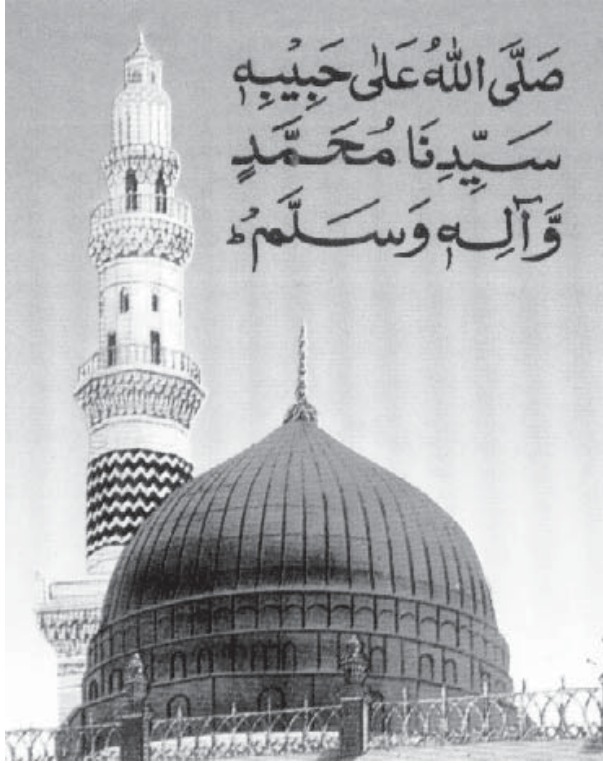
હજજ કમિટી સે જાનેવાલે હાજી અપને સાથ ખાને પકાને કા સામાન લે જાતે હેં, ઓરતોં કા વક્ત તો ખાને પકાને મેં ઝાએઅ હો જાતા હે, ઓર ઈબાદત સે મેહરૂમ રેહ જાતી હેં, મકકહમુકરમહ, મદીનહમુનવ્વર, મિના હર જગહ ખાના મિલતા હે પૈસે થોળે, ઝિયાદા ખર્ચ હોંગે લેકિન બહુત સહૂલત રહેગી યા કિસી ટૂર વાલે સે મિલ કર ટિકીન કા બંદોબસ્ત ભી કર સકતે હેં.

હજજ - ઉમરહ આપકો મુબારક હો.

--: જન્નવુલ બકીઅ કા નકશા :-

- ૧) કુબૂર : આલે બત, હઝરત અબ્બાસ રદી, ફાતેમહ ઓહરહ રદી, હસનબિન અલી રદી, અલી બીન હુસૈન રદી, ઝેનુલ આબેદીન રદી., જઅફર સાદિક રદી.
- ૨) કુબૂર : બનાતે નબી (સ.અ.વ.) રદી. ઉમ્મે કુલસુમ રદી, રૂકયા રદી., ઝેનબ રદી.
- ૩) કુબૂર : અઝવાજે નબી (સ.અ.વ.) આઈશા રદી, સલ્વા રદી, હફસહ રદી, ઉમ્મે સલમહ રદી., સફીયારદી, જુવેરીયહ રદી., ઉમ્મે હબીબહ રદી., ઝેનબ બિન્તે ખઝીમહ રદી., ઝેનબ બિન્તે હજશ રદી.
- ૪) કુબૂર : અકીલ બિન અબી તાલિબ સુફ્યાન બિન અલહારિસ બિન અલી તાલિબ રદી., અબ્દુલ્લાહ બિન જઅફર તયાર રદી.
- ૫) કબ્ર : સઅદ બિન અબી વકાસ
- ૬) કબ્ર : ઈમામ માલિક બિન અનસ રદી., ઈમામ દારલ હિજરત.
- ૭) કબ્ર : નાફેઅ મોલા અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર શેખ રદી.
- ૮) કુબૂર : ઈબ્રાહીમ બિન રસૂલ (સ.અ.વ.) રદી., ઉસમાન બિન મઝહીન રદી., અબ્દુરરહેમાન બિન અલ્ક રદી., અસદ બિન ઝરાતા રદી., ખનીસ બિન હુઝાફા રદી., ફાતેમા બિન્તે અસદ રદી.
- ૯) કુબૂર : શોહદાએ હિરા.
- ૧૦) કબર : હઝરત ઉસમાન બિન અફફાન રદી.
- ૧૧) કબર : હલીમહ સઅદિયહ રદી.
- ૧૨) કુબૂર : સઈદ અલાખુદરી રદી., સઅદ બિન મઆઝ રદી.
- ૧૩) કબ્ર : સફીયહ બિન્તે અબ્દુલ મુતલિબ રદી.

مَكِّي مُنَوَّر

દૂઆએ મદીનાહમૂનવ્વરહ

૧૪૩

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

તરીકએ ઝિયારતે મદીના મુનવ્વરા

આપ મદીનામુનવ્વરામે દાખિલ હોતે હી અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકા શુક અદા કરે કે ઉસને આપકો બખૈરો ખૂબી મદીનામુનવ્વરામે દાખિલ ફરમાયા ઓર દુઆ કરે કે અમનો આફિયતકે સાથ વહાંસે રુખ્સત કરે.

આપ જબ નબીએ કરીમ સલ્લલાહો અલયહે વ સલ્લમ કે રોઝએ અતહર પર હાઝિર હોને કા કસ્દ કરે તો બાબે જિબ્રઈલસે મસ્જિદ નબવીમે દાખિલ હોં ઓર દો રકાત નમાઝ નફલ અદા કરે. અગર મુમકિન હોતો “રિયાઝુલ જન્નત” કે હિસ્સે મેં નમાઝ નફલ અદા કરે ઓર બાદ નમાઝ દુઆ માંગે (દુઆ કે અલ્ફાઝ આગે તહરીર હેં)

- ફિર ઈસ તસવ્વુરકે સાથ કે ખિદમતે અકદસમેં હાઝિર હેં ઓર હુઝૂર બનફસે નફીસ સુન રહે હેં બાઅદબ ઓર હલકી આવાઝસે સલાતો સલામ અર્ઝ કરે (જો આગે દર્જ હે)
- ઈસકે બાદ સૈયદના હઝરત અબૂબકસિદ્દીક રદિયલ્લાહો અન્હો કે મઝારે મુકદ્દસકી ઝિયારત કરે ઓર સલામ પેશ કરે.
- ઈસ કે બાદ સૈયદના ઉમર બિન ખત્તાબ રદિયલ્લાહો અન્હો કે મઝારે મુકદ્દસકી ઝિયારત કરે ઓર સલામ પેશ કરે
- અબ હઝરત અબૂબક સિદ્દીક ઓર હઝરત ઉમર ફારૂક રદિયલ્લાહો અન્હો કે મઝારાત કે દરમિયાન ઠહરે ઓર આગે દર્જ શુદા સલામ પેશ કરે.

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૪૪

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

- ઈસકે બાદ હક તઆલા કે મુકર્રબ ફરિશ્તોં પર સલામ પેશ કરેં.
- ઈસકે બાદ કિબ્લાં રૂ હોકર તહરીર શુદા દુઆ પળહેં.
- અબ સૈયદતુના ફાતિમા ઝોહરા રદિયલ્લાહો અન્હા કે મઝારે મુકદ્દસકી તરફ આએં ઓર સલામ પેશ કરેં ઈસકે બાદ કિબ્લા રૂ હોકર આગે તહરીર શુદા દુઆ માંગે.
- ફિર વાપસ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કે સરહાને લૌટ કર દર્જ શુદા આયાત પળહેં.
- ઈસકે બાદ કિબ્લા રૂ હોકર આગે તહરીર શુદા દુઆ પળહેં “દુઆ કે લિયે કિસી તખ્સીસ કી ઝરૂરત નહીં હૈ. કિસકી ભી ઝબાનમેં હુઝૂરે કલ્બકે સાથ બાદઅદબ આપ અપની માઝઝાત પેશ કર સકતે હૈં”

અબ કબ્રસ્તાન જન્નતુલ બકીઅમેં જાએં ઓર અવ્વલન હઝરત સૈયદના ઉસ્માન બિન અફફાન રદિયલ્લાહો અન્હોકે મઝારે મુકદ્દસકી ઝિયારત કરેં. ઈસકે બાદ જન્નતુલ બકીઅ કે દૂસરે મઝારાત પર જહાં તક બસહૂલત મુમકિન હો હાઝિર હોકર ફાતેહા ઓર સલામ પળહેં. (૧) સૈયદના અબૂસઈદ ખુદરી રદિયલ્લાહો અન્હો (૨) સૈયદતુના ફાતિમા બિન્તે અસદ રદિ. (રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહેવ સલ્લમકી ચચી ઓર હઝરત અલી કી વાલેદા) (૩) સૈયદતુના હલીમા સઅદિયા રદિ. (૪) શોહદાએ કિરામ જો જન્નતુલ બકીઅ કે મુત્તસિલ હૈં (૫) સૈયદના ઈબ્રાહીમ સાહબ ઝાદએ રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. (૬) સૈયદના ઈમામ નાફેઅ મદની રદિ. (૭) સૈયદના ઈમામ માલિક રદિ. (૮) સૈયદના અકીલ બિન અબી તાલિબ રદિ. (૯) અઝવાજે મુતહહરાતે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. (૧૦) બનાતે રસૂલુલ્લાહ

સ.અ.વ. (૧૧) સૈયદના અબ્બાસ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કે ચચા (૧૨) ઈમામ હસન રદિ. (૧૩) ઈમામ ઝૈનુલ આબેદીન રદિ. (૧૪) ઈમામ બાકર રદિ. (૧૫) ઈમામ જાફર સાદિક રદિ. (૧૬) સૈયદતુના ફાતિમા રદિ. બિન્તે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. (૧૭) હુઝૂર કે ફૂફિયોં કે મઝારાત (૧૮) સૈયદના ઈસ્માઈલ બિન ઈમામ જાફર સાદિક રદિ. (૧૯) સૈયદના માલિક અન્સારી બકી રદિ. (૨૦) સૈયદના ઝકિયુદીન રદિ. (૨૧) સૈયદના અલી અરીદી (ઉરૈઝી) રદિ. (૨૨) સૈયદના હમ્ઝા રદિ. (જુમેરાત કે દિન) (૨૩) સૈયદના અબ્દુલ્લાહ રદિ. વાલિદે મોહતરમ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ વ દીગર એહલે જન્નતુલ બકીઅ કે અલાવા વો શોહદા જો કુબ્બેકે બાહર હૈં.

- ઈન બુઝુર્ગોં કી ઝિયારત કે મોકે
- પર મસ્નૂન તરીકોં સે તજાવુઝ ન કરેં. ઈનકે ઉસ્વએ હસનાકી પૈરવી કે લિયે (અપને લિયે) દુઆ કરેં. ઈસકે બાદ કુબ્બતુસ્સનાયા મેં નમાઝે નફલ પળહેં ઓર દુઆ માંગે.
- મંગલ કે રોઝ મસ્જિદે કિબ્લતૈન જાએં ઓર નમાઝે નફલ અદા કરેં ઓર દુઆ માંગે.
- ઈન ચાર મસ્જિદોંમેં જો મસ્જિદે કિબ્લતૈન કે રાસ્તેમેં હૈં વહાં જાએં ઓર વહાં ભી નમાઝે નફલ અદા કરેં.
- ઉસ ગાર પર ભી જાએં જો જબલે સઅ પર હૈં વહાં ભી નમાઝે નફલ પળહેં ઓર દુઆ માંગે.
- શોહદાએ ઉહદકે મઝારાત પર હાઝિર હોં ઓર સાલોત સલામ પળહેં.

- હફતા કે દિન મસ્જિદે કુબામે આએ ઓર નમાજે નફલ અદા કરે ઓર દુઆ માંગે.

મસ્જિદે કુબા બાવુઝૂ જાના, નમાઝે નફલ પળના, દુઆ માંગના ઓર વાપસ હોનેકા સવાબ ઉમરા કે સવાબ કે બરાબર હૈ. મુમકિન હો તો મદીના મુનવ્વરા મેં કયામ કે દૌરાન રોઝાના મસ્જિદે કુબામે જાએ બારબાર મસ્જિદે કુબાકી હાઝરી મૂજિબે અજરે અઝીમ હૈ.

- મસ્જિદે કુબાકે કોનેમેં કશ્ફ નામી તાક કે કરીબ આએ ઓર આયતે મુબારકા લ મસ્જિદુન ઉસ્સિ-સ અલતકવા કે નાઝિલ હોનેકી જગહ ઓર (બવકતે હિજરત) હુઝૂરકી ઉંહનીકે બૈઠને કી જગહ (કે કરીબ) આએ ઓર યહાં યાર મસ્જિદે હૈં વહાં ભી નમાઝે નફલ અદા કરે ઓર દુઆ ભી માંગે.
- મસ્જિદે શમ્સ, મસ્જિદે ઈજાબત, મસ્જિદે જુમ્આ, ઓર મસ્જિદે બની નજ્જાર (જો કુબાકી તરફ હૈં) જાએ વહાં ભી નમાઝે નફલ પળે ઓર દુઆ માંગે.
- મસ્જિદે માએદા જો જન્નતુલ બકીઅ કે કરીબ હૈ ઓર મસ્જિદે ઈજાબત બાદ મેં આએ યહાં ભી નમાઝે નફલ પળે ઓર દુઆ માંગે.
- મદીના મુનવ્વરાસે રુખ્સતી કે વક્ત મસ્જિદે નબવીમેં રૌઝએ અત્હર પર હાઝિર હોકર વિદાઈ સલામ પેશ કરે (અગર મક્કા મોઅઝઝમા જાના દરકાર હો તો એહરામ ઓર ઉમરાકી નિયત મસ્જિદે નબવી મેં કરે)

ફઝાઈલે ઝિયારતે મદીના મુનવ્વરા

- (૧) હદીસ સે સાબિત હૈ કે જિસને હજ ક્રિયા ઓર હુઝૂર કે રૌઝએ અત્હર પર હાઝરીકી સઆદત હાસિલ ન કી ઉસને હૂઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ પર ઝુલ્મ ક્રિયા.
- (૨) મદીનાતુર્સૂલકી હાઝરીકા યે શરફ ભી સાબિત હૈ કે જિસને હુઝૂર સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમકી કબ્ર મુબારક કી ઝિયારત કી ઉસને ગોયા ઝિન્દગીમેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કી ઝિયારત કી.
- (૩) હુઝૂર સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમકી કબ્ર મુબારક ઓર મસ્જિદે નબવી કે મિમ્બરકે દરમિયાન જો હિસ્સા “રિયાઝુલ જન્નત” કહેલાતા હૈ વો નફલ નમાઝ તિલાવતે કુર્આન પાક દુરૂદ શરીફ ઓર વઝાઈફ પળનેકે લિયે બહુત કાબિલે કદ્ર હિસ્સા હૈ.
- (૪) મેહરાબે નબવી મેં નવાફિલ પળનેકા બેહતરીન વક્ત સુબહકી નમાઝકે દો તીન ઘંટે બાદ હૈ.
- (૫) કયામે મદીનામુનવ્વરા મેં મવાજહા શરીફમેં બૈઠ કર દુરૂદ શરીફ કી કસરત બડી ખૈરો બરકત કા સબબ હૈ.
- (૬) મદીનામુનવ્વરાકે કયામમેં જહાં તક મુમકિન હો રોઝાના બાદે ઈશરાક ઘરસે બાવુઝૂ મસ્જિદે કુબા જાકર નમાઝે નફલ અદા કીજીયે ઓર ઉમરાકે સવાબ કે બરાબર સવાબ હાસિલ કીજીયે.
- (૭) રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કા ઈશાદ હૈ કે જિસ આદમીને મેરી મસ્જિદ (યાની મસ્જિદે નબવી) મેં યાલીસ નમાઝેં બાઅ જમાઅત અદા કરલી વો નિફાક ઓર જહન્નમકી આગસે નજાત પાએગા.

(૮) રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમને ઈર્શાદ ફરમાયા કે મસ્જિદે અકસા ઓર મેરી મસ્જિદ ઈન દોનોં કી નમાઝકા અજર-વ-સવાબ પયાસ હઝાર નમાઝોં કે બરાબર અતા ક્રિયા જાતા હૈ.

દુઆએ મદીના મુનવ્વરા

અવ્વલન બાબુસ્સલામસે દાખિલ હોકર દર્જે જૈલ કલેમાત પળહે.

બિસ્મિલ્લાહ હિરહમા નિર્હીમ

અલ્લાહુમ્મ અન્તસ્સલામુ વ મિન્કસ્સલામુ વ ઈલય-ક યર્જિઉસ્સલામ ફ હયિના રબ્બના બિસ્સલામ વ અદખિલ્ના દારક દારસ્સલામ તબા રકન્ત રબ્બના વ તઆ લય-ત યા ઝલ જલાલિ વ ઈકરામ રબ્બિ અદખિલ્ની મુદ ખ-લ સિદકિંવ વ અખ રિજની મુખર - જ સિદકિંવ વજ અલ્લી મિલ્લ દુન્ક સુલ્તાનન નસીરા. વકુલ જાઅલ હકકુ વ ઝ-હ-કલ બાતિલ ઈન્નલ બાતિ-લ-કા-ન ઝહૂકા. વનુ નઝ ઝિલુ મિનલ કુર્આનિ મા હુ-વ શિફાઉવ વ રહમતુલ લિલ મુશ્મિની-ન વલા યઝીદુઝ ઝાલિમી-ન ઈલ્લા ખસારા ઠ

મસ્જિદે નબવીમેં દાખિલ હોને કે બાદ દો રકઆત નમાઝ નફલ અદા કરે (મુમકિન હો તો રિયાઝુલ જન્નત મેં પળહે) બાદ નમાઝે નફલ યે દુઆ પળહે.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન હાઝિહી રવ દતુમ મિરિયાદિલ જન્નતિ શર્ફતહા વ કર્મ તહા વ મજજતતહા વ અઝઝમતહા વ નવ્વરતહા બિનૂરિ નબિયિ-ક વ હબીબિ-ક મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ તઆલા અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ. અલ્લાહુમ્મ કમા બલ્લગતના ફિદ દુન્યા ઝિયાર-તહૂ વ મઆસિ-રહૂશ શરી-ફ-ત ફલા તહરિમ્ના યા અલ્લાહુ ફિલ આખિરતિ મિન ફદલિ શફાઅતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ વહશુર્ના ફી ઝુમ્રતિહી

વ તહ-ત લિવા ઈહી વ અમ્મિના અલા મહબ્બતિહી વ સુન્નતિહી વસ્કિના મિન હવ દિહિલ મવરૂદિ બિયદિહિશરી-ફતિ શર્બતન હની અતલ લા નઝ મઉ બઅદહા અ-બ-દન ઈન્ન-ક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર

યે તસવ્વુર કરતે હુવે કે ખિદમતે અકદસ મેં હાઝિર હું પૂરે અદબ કે સાથ હલ્કી આવાઝસે યે સલામ પેશ કીજયે

અસ્સલામુ અલય-ક અય્યુહન્નબિય્યુસ સૈયિદુલ કરીમુ વર્સૂલુલ અઝીમુર રઊફુરહીમુ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદિના વ નબિયિના વ હબીબિના વ કુર્-ત અય્યુનિના યા રસૂલલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા નબિયલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા હબીબલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા જમા-લ મુલ્કિલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા નૂ-ર અર્શિલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા ખય-ર ખલ્કિલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા શફીઅલ મુઝનિબી-ન ઈન્દલ્લાહ ઠ અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા મન અર્સ-લ-હુલ્લાહુ તઆલા રહમતલ લિલ આલમીન ઠ વકદ કાલલ્લાહુ તઆલા ફી હકિકલ અઝીમિ વલવ અન્નહુમ ઈઝ ઝલ-મૂ અન્કુ-સ-હુમ જાઊ-ક ફસ્તગફરુલ્લાહ વસ્તગ ફ-ર લહુમુર રસૂલુ લ-વ-જદુલ્લાહ તવ્વાબર રહીમ ઠ

અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા મુહમ્મદુબ્નુ અબ્દિલ્લાહિ બિનિ અબ્દિલ મુન્તલિબિ બિનિ હાશિમિન યા તા-હા, યા યાસીન, યા બશીરુ, યા સિરાજુ, યા મુનીરુ, યા મુકદ્દિ-મ જૈશિલ અમ્બિયાઈ વલ મુર્સલીન વહા અ-ન યા સૈયિદી યા રસૂલલ્લાહિ કદ જીઅતુ-ક હારિબમ મિન ઝમ્બી વમિન અ-મ-લી વ મુસ્તશ ફિઅંવ વ મુસ્તજિરમ બિ-ક ઈલા રબ્બી ફશ્ફઅ લી યા

શફીઅલ ઉમ્મતિ યા ખયરલ વરા યા સિરાજઝ ઝુલ્મતિ અજિરની મિનન્નારિ યા નબિય્યર રહમતિ ઠ યા રસૂલલ્લાહ આતય-ના-ક ઝાઈરી-ન કસદના-ક રાગિબી-ન વ અલા બાબિકલ આલી વાકિફીન-બિહક્કિ-ક આરિફી-ન ફલા તરુદના ખાઈબી-ન વલા અમ બાબિ શફાઅતિ-ક મહરૂ-મી-ન યા સૈયિદી યા રસૂલલ્લાહિ અસ્મલુકશશફા-અ-ત વ અસ્મલુલ્લાહ-તઆલા બિકલ વસી-લ-ત વલ ફદી-લ-ત વદ-ર જતર

રફી-અ-અત વલ મકામલ મહમૂ-દ વલ હવ દલ મવરૂ-દ વશશફાઅતલ ઉઝમા ફિલ યવમિલ મશહૂદ.

યા ખય-ર મન દુફિનત ફિતુબિ અઅઝમુહૂ ફતા-બ મિન તીબિહિન્નલ કાઉ વલ અ-કમુ. નફસિલ ફિદાઉ લિકબ્રિ અન્ત સાકિનુહૂ ફીહિલ અફાહૂ વફીહિલ જૂ-દુ વલ ક-ર-મુ.

અન્તલ હબીબુ યા બબીબલ્લાહિ અન્તશ શફીઉ યા શફીઅલ્લાહિ અન્તલ મુશફફઉ અન્તલ્લાઝી તુર્જા શફાઅતુ-ક ઈન્દસ સિરાતિ ઈઝા મા ઝલ્લતિલ કદમ. અશહુદુ અન્ન-ક યા રસૂલલ્લાહિ કદ બલ્લ-ગ-તર રિસા-લ-ત વ અદ્ય-તલ અમા-ન-ત વ નસહ-તલ ઉમ્મ-ત વ કશફ તલ ગુમ્મ-તો વ જલય-તઝ ઝુલ્મ-ત વજાહત ફી સબીલિલ્લાહિ હક્ક જિહાદિહી વ અબત્ત રબ્બ-ક હતા અતાકલ યકીન. જઝાકલ્લાહુ તઆલા અન્ના વ અન વાલિદીના વ અનિલ ઈસ્લામિ ખય રલ જઝાઅ. વ નસ્મલુકશ શફા-અ-ત અન તશફ-અ લના ઈન્દલ્લાહિ યવમલઅદિ યવમલ ફ-ઝ-ઈલ અકબરિ યવ-મ લા યન્ફઉ માલુંવ વલા બનૂ-ન ઈલ્લા મન અતલ્લા-હ બિકલ્લિન સલીમ. ઈશફઅ લના વલિવાલિદીના વલિજ્જરાનિના વલિમશાઈબિના વલિઉસ્તાઝીના વલિ મન અવસાના.

વકલ્લ-દના ઈન્દ-ક બિ દુઆઈલ ખયરિ વઝ ઝિયારત. અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલય-ક યા સુલ્તાનલ અમ્બિયાઈ વલ મુર્સલી-ન વ રહમતુલ્લાહિ વ-બ-રકાતુહૂ.

અબ સૈયદના હઝરત અબૂબક સિદીક રદિયલ્લાહો અન્હો કે મઝારે

મુકદ્દસકે સામને આઈયે ઓર યે સલામ પેશ કીજીયે.

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદિના અબાબકિ નિસ્સીદીક. અસ્સલામુ અલય-ક યા ખલી-ફ-ત રસૂલિલ્લાહિ અલત્તહકીક. અસ્સલામુ અલય-ક યા સાહિ-બ રસૂલિલ્લાહિ સાનિયસ નૈનિ ઈઝ હુમા ફિલ ગાર. અસ્સલામુ અલય-ક યામન અન્ફ-ક માલહૂ કુલ્લહૂ ફી હુબ્બિલ્લાહિ વ હુબ્બિ રસૂલિહી હતા તખલ્લ-લ બિલ અબા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અદા-ક અહસનર રિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્કન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઅવો-ક.

અસ્સલામુ અલય-ક યા અવ્વલલ ખુ-લ-ફાઈ વ તાજલ ઉલ માઈ વ સિહરન્નબિય્થિલ મુસ્તફા વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ

અબ સૈયદના ઉમર બિન ખતાબ રદિયલ્લાહો અન્હો કે મઝારે

મુકદ્દસકી તરફ આઈયે ઓર યું સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઉમરબ્નલ ખતાબ ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા નાતિકમ બિલ અદલિ વસ્સવાબ ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા હ-ન-ફિય્થલ મિહરાબ ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા મુઝ-હિ-ર દીનિલ ઈસ્લામ ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા મુકરિસિરલ અસ્નામ ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા અબલ ફુ-ક-રાઈ વદ દુ-અ-ફાઈ વલ અરામિલિ વલ અયતામ ઠ અન્તલ્લાઝી કા-લ ફી હક્કિ-ક સૈયિદુલ બશરિ લવ કા-ન નબિય્યુમ મિમ બઅદી લ-કા-ન ઉ-મ-રુ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અદા-ક અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્કન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઅવો-ક ઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા સાનિયલ ખુ-લ-ફાઈ વ તાજલ ઉલમાઈ વ સિહરન્નબિય્થિલ મુસ્તફા વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

અબ હઝરત અબુ બક સિદ્દીક ઓર હઝરત ઉમર ફારૂક કે

મઝારાત કે દરમિયાન ઠહરીયે ઓર યું કહીયે.

અસ્સલામુ અલય-કુમા વઝીરય રસૂલિલ્લાહિ ઠ અસ્સલામુ અલય-કુમા યા મુઈનય રસૂલિલ્લાહિ ઠ અસ્સલામુ અલય-કુમા વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

અબ હક તઆલાકે મુકર્રબ ફરિશતોં પર ઈસ તરહ સલામ ભેજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના જિબ્રાઈ ઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના મીકાઈલ ઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈસ્રાફીલ ઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈઝરાઈલ ઠ

અસ્સલામુ અલય-કુમ યા મલાઈકતલમુકર્રબી-ન મિન અહલિસ્સમાવાતિ વલ અદી-ન કાફફતન ઠ આમ્મતન-અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

અબ સૈયદના ફાતિમા ઝોહરા રદિયલ્લાહો અન્હા કે

મઝારે મુકદ્દસકી તરફ આઈયે ઓર યું સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કિ યા સૈયિ-દ-તના ફાતિમતઝ ઝહરાઈ બિન્ત રસૂલિલ્લાહઠ અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્ત નબિય્હિલ્લાહ ઠ અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્ત હબીબિલ્લાહ ઠ અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્તલ મુસ્તફાઠ અસ્સલામુ અલયકિ યા ખામિ-સ-ત અહલિલ કસાઅ ઠ અસ્સલામુ અલય-કિ યા ઝવ-જ-ત અમીરિલ મુઅમિની-ન સૈયિદિના અલિય્હિનિલ મુર્તઝા ઠ કર્મલ્લાહુ તઆલા વજ-હહૂ ફિલ જન્નતિ ઠ અસ્સલામુ અલય-કિ યા ઉમ્મલ હસનિ વલ હુસેનિસ સૈયિદૈનિશ શહીદૈનિલ કવ કબૈનિલ ક-મ-રૈનિન નૈયિરૈનિશ શાબ્બી-ન શુબ્બાબિ અહલિલ જન્નતિ ફિલ જન્નતિ

અબી મુહમ્મદિ નિલ હસનિ વ અબી અબ્દિલ્લા હિલ હુસૈનિ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુમા વ અન્કિ વ અદાકિ અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મનઝિ-લકિ વ મસ્ક-નકિ વ મહલ્લકિ વ મઅ્વાકિ ઠ અસ્સલામુ અલય-કિ વ અલા અબીકિલમુસ્તફા વ બઅલિકિ અલિય્હિનિલમુર્તઝા વ બનીનિકલ હ-સ-નૈનિ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

અબ કિબ્લા રૂ હોકર યે દુઆ પઞિહયે

અલ્લાહુમ્મ યા રબ્બલ આલમી-ન વ રઅસ્સાઈલી-ન વ અમાનલ ખાઈ-ફી-ન વ હિર્ઝલ મુ-ત-વકિલી-ન ઠ

યા હન્નાનુ યા મન્નાનુ યા દૈયાનુ યા સુલ્તાનુ યા સુબ્હાનુ યા કદીમલ એહસાન ઠ અલ્લાહુમ્મ બિ હુર્મતિ સૈયિદિના મુહમ્મદિવ વ આલિ સૈયિદિના મુહમ્મદિવ વ અઝવાજિ સૈયિદિના મુહમ્મદિવ વ ઝુરિય્યાતિ સૈયિદિના મુહમ્મદિવ વ સૈયિદિના અબીબકિ નિસસિદ્દીકિ વ સૈયિદિના ઉમરલફારૂકિ વ સૈયિદિના ઉસ્માન ઝિનનૂરૈનિ વ સૈયિદિના અલિય્હિનિલમુર્તઝા વ અન્ત યા અલ્લાહુર રબ્બુલ અઅ્લા ફાતિરસ્સમાવાતિ વલ અદિ વબિજાહિ સૈયિદિનલ હસનિ વલ હુસૈનિ વ અન્તલ મુહસિનુ ઈલયના વબિ જાહિ

સૈયિદિના ઈસ્માઈલ વ અન્ત યા અલ્લાહુ યા સામિઉદ દુઆઈ ઈસ્મઅ દુઆ અના વ તકબ્બલ ઝિયા-ર-તના વ આમિન ખવફના વસ્તુર ઉયૂબના વગફિર ઝુનૂબના વર્હમ અમ્વાતના વ તકબ્બલ હ-સ-નાતિના વ કફિફર સૈયિઆતિના વજઅલ્ના યા અલ્લાહુ ઈન્દ-ક મિનલ આઈ ઝીનલ ફાઈ ઝીનશ શાકિરીનલ મહબૂરી-ન મિનલ્લઝી-ન લા ખવફુન અલયહિમ વલાહુમ યહઝનૂન બિરહમતિ-ક યા અરહમર રાહિમીન યા રબ્બલ આલમીન ઠ

**અબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કે સરહાને કી
જાનિબ આઈયે ઓર યે પઞિહયે**

લકદ જા-અકુમ રસૂલુમ મિન અન્કુસિકુમ અઝીઝુન અલયહિ મા
અનિતુમ હરીસુન અલયકુમ બિલ મુઅમિની-ન રઊફુરહીમ○

ફઈન તવલ્લવ ફકુલ હસ્બિયલ્લાહુ લાઈલા-હ ઈલ્લા હુ-વ અલયહિ
તવક્કલ્તુ વ-હુ-વ રબ્બુલ અર્શિલ અઝીમ○

ઈન્નલ્લા-હ વ મલાઈ ક-ત-હૂ યુસલ્લૂ-ન અલન્નબિય્યિ યા
અય્યુહલ્લાઝી-ન આમનૂ સલ્લૂ અલયહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા○

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ વ સલ્લિમ વ બારિક અલયહ○ અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની
અસ્અલુ-ક બિહુમ્મિ હાઝન્નબિય્યિલ કરીમિ અન તર્જુકની ઈમાનન કામિલન
સાબિત યુબાશિરુ બિહી કલ્બી વ યકીનન સાદિકન હતા અઅલમુ અન્નહૂ
લા યુસીબુની ઈલ્લા મા કતબ-ત લી વ ઈલ્મન નાફિઅંવ વ કલ્બન ખાશિઅંવ
વ લિસાનન ઝાકિરંવ વ વ-લ-દન સાલિહંવ વ રિઝકંવ વાસિઅન હલાલન
તૈયિબંવ વ તવબતન નસૂહંવ વ સબરન જમીલંવ વ અજરન અઝીમંવ વ અ-
મ-લન સાલિહમ મક બૂલંવ વ તિજા રતલ લન તબૂર○ યા નૂરન નૂરિ યા
આલિ-મ માફિસ્સુદૂરિ અખિરજ-ની વ જમીઅલ મુસ્લિમી-ન મિનઝ ઝુલુમાતિ
ઈલન્નૂરિ ફિદ દુન્યા વલ આખિરતિ વ તવફફની મુસ્લિમંવ વ અલહિકની
બિસ્સાલિહીન○

બિરહમતિ-ક યા અરહમર રાહિમીન યા રબ્બલ આલમીન○

અબ ફિર કિબ્લા રૂ હોકર યે દુઆ માંગિયે

અલ્લાહુમ્મ લા તદઅ લના ફી મકામિના હાઝશરીફિ બય-ન યદય
સૈયિદિના રસૂલિલ્લાહિ ઝમ્બમ ઈલ્લા ગફર-તહૂ વલા હમ્મંય, યા અલ્લાહુ
ઈલ્લા ફર્જ-તહૂ વલા અયબંય, યા અલ્લાહુ ઈલ્લા સતર-તહૂ વલા મરીદંય,

યા અલ્લાહુ ઈલ્લા શફય-તહૂ વ આફય-તહૂ વલા મુસાફિરંય, યા અલ્લાહુ
ઈલ્લા રફય-તહૂ વલા સાઈલંય, યા અલ્લાહુ ઈલ્લા અમ્તય-તહૂ વલા
અદુવ્વંય, યા અલ્લાહુ ઈલ્લા ખઝઝલ્તહૂ દમ્મર-તહૂ વલા ફકીરંય, યા
અલ્લાહુ ઈલ્લા અગ્નય-તહૂ વલા હાજતંય, યા અલ્લાહુ મિન હવાઈજિદ
દુન્યા વલ આખિરતિ લી ફીહા સલાહુન ઈલ્લા કદય-તહા વ યસ્સર-તહા.
અલ્લાહુમ્મકદિ હવાઈ-જના વ યસ્સિર ઉમૂ-રના વશરહ સુદૂ-રના વ તકબ્બલ
ઝિયા-ર-તના વ આમિન ખવ-ફના વસ્તુર ઉયૂ-બના વગ્ફિર ઝુનૂ-બના
વકશિફ કુરૂ-બના વખિતમ બિસ્સાલિહાતિ અઅમા-લના વરુદ ગુર્બ-તના ઈલા
અહલિના વ અવલાદિના સાલિમી-ન ગાનિ-મી-ન મુસ્તવ-રી-ન મિન
ઈબાદિકસ્સાલિહી ન મિનલ્લાઝી-ન લા ખવફુન અલયહિમ વલાહુમ યહ
ઝનૂન○ બિરહમતિ-ક યા અરહમર રાહિમીન યા રબ્બલ આલમીન○

**કબ્રસ્તાન જન્નતુલ બકીઅમે જાઈયે ઓર સબસે પેહેલે
સૈયિદના ઉસ્માન બિન અફફાન રદિ. કે મઝારે મુકદ્દસ કી
ઝિયારત કીજીયે ઓર સલામ પેશ કીજીયે**

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઉસ્માનબ્ન અફફાન○ અસ્સલામુ
અલય-ક યા મનિસ તહયત મિન્ક મલાઈકતુરહમાન○ અસ્સલામુ અલય-ક
યા મન ઝય્ય-નલ કુર્આ-ન બિ તિલા વતિહિ વ નવ્વ-રલ મિહરા-બ
બિ ઈમામતિહી વ સિરાજલ્લાહિ તઆલા ફિલ જન્નતિ ○ અસ્સલામુ અલય-
ક યા સાલિસલ ખુલફાઈર રાશિદી-ન રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અદા-
ક અહસનર રિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક વ
મહલ્લ-ક વ મઅવા-ક ○ અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-
કાતુહૂ ○

સૈયદના અબુ સઈદ ખુદરી રદિયલ્લાહો અન્હો કે
મઝાર પર હાઝિર હોકર યું સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદના અબા સઈદનિલ ખુદરિય્હિ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા રાવિ-ય અહાદી ષિન્નબવિય્હિ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સાહિ-બ રસૂલિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-
ક યા સાહિ-બ હબીબિલ્લાહ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સાહિબલ મુસ્તફા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક
વ અર્દા-ક અહસનર રિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક
વ મહલ્લ-ક વ મઅ્વા-ક વ અફાદલ્લાહુ તઆલા અલયના મિમ બ-ર-
કાતિ-ક વ બ-ર-કાતિ ઉલૂમિ-ક ફિદ્દુન્યાવલ આબિરહ○ અસ્સલામુ અલયકુમ
વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ○

સૈયદના ફાતિમા બિન્તે અસદ રદિ.

(રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કી યયી ઓર હઝરત અલી રદિ. કી વાલેદા)

કી ઝિયારત કીજીયે ઓર સલામ અર્ઝ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કિ યા ઝવ-જ-ત અમ્મિ રસૂલિલ્લાહ○ અસ્સલામુ
અલય-કિ યા ઝવ-જ-ત અમ્મિ નબિય્હિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-કિ યા
ઝવ-જ-ત અમ્મિ હબીબિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-કિ યા ઝવ-જ-ત અમ્મિલ
મુસ્તફા○

અસ્સલામુ અલય-કિ યા ઉમ્મ અલિય્હિનિલ મુર્તદા○ અસ્સલામુ
અલય-કિ યામન કફફનહનબિય્હુ બિ કમીસિહી વ લ-હ-દહા બિ યમીનિહી
રદિયલ્લાહો તઆલા અન્કિ વ અર્દાકિ અહસનર રિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત
મન્જિ-લ-કિ વ મસ્ક-ન-કિ વ મહલ્લ-કિ વ મઅ્વાકિ○ અસ્સલામુ અલય-કિ વ
રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ○

મઝારે સૈયદતુના હલીમા સઅદીયા રદિ. પર હાઝિર
હોકર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કિ યા સૈયિ-દતના હલીમતસ્સઅદી યતિ, યા મુર્દિ-
અ-ત નબિય્હિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-કિ યા મુર્દિ-અ-ત હબીબિલ્લાહ○
અસ્સલામુ અલય-કિ યા મુર્દિ-અ-તલ મુસ્તફા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કિ
વ અર્દાકિ અહસનર રિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-કિ વ મસ્ક-ન-કિ
વ મહલ્લ-કિ વ મઅ્વાકિ○ અસ્સલામુ અલય-કિ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-
કાતુહૂ○

મઝારાતે શોહદો કિરામ જો જન્નતુલ બકીઅ કે મુતસિલ હું

વહાં હાઝિર હોકર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુહાદાઉ વ સુઅદાઉ યા નુજબાઉ યા
નુકબાઉ યા અહલસ સિદકિ વલ વફાઅ ○ અસ્સલામુ અલય-કુમ યા
મુજાહિદી-ન ફીસબીલિલ્લાહિ હક્ક જિહાદિહી○ સલામુન અલય-કુમ બિમા
સબરતુમ ફનિઅમ ઉકબદાર○ અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુહદા-અ અહલિલ
બકીઈ કાફફતન આમ્મતંવ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ○

સૈયદના ઈબ્રાહીમ રદિ. સાહબઝાદએ રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કે

મઝાર પર હાઝિર હોકર યું સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા ઈબ્રાહીમબ્ન રસૂલિલ્લાહ○ અસ્સલામુ
અલય-ક યબ્ન નબિય્હિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-ક યબ્ન હબીબિલ્લાહ○
અસ્સલામુ અલય-ક યબ્નલ મુસ્તફા○ અસ્સલામુ અલય-ક વઅલા મન હવ-
લ-ક મિન અસ્હાબિ રસૂલિલ્લાહ○ અસ્સલામુ અલય-કુમ યા અસ્હા-બ
રસૂલિલ્લાહિ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કુમ વ અર્દાકુમ અહસનર રિદા વ જ-
અ-લલ જન્ન-ત મન્જિલકુમ વ મસ્કન-કુમ વ મહલ્લકુમ વ મઅ્વાકુમ○
અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ○

હુઝરત ઈમામ નાફેઅ મદની રદિ. કે મઝાર પર

હાઝિર હોકર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના નાફેઉ શયખુલ કુર્આઈ ઠ
અસ્સલામુ અલય-ક યા મવ-લબ્ન ઉ-મ-ર રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ
અર્દા-ક અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક વ
મહલ્લ-ક વ મઅ્વા-ક ઠ અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-
કાતુહૂ ઠ

સૈયદના ઈમામ માલિક રદિ. કે મઝાર પર હાઝિર

હોકર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈમામિ માલિકિન સાહિબલ
મઝહબઠ અસ્સલામુ અલય-ક યા ઈમા-મ દારિલ હિજરતિ રદિયલ્લાહુ
તઆલા અન્ક વ અર્દા-ક અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક
વ મસ્ક-ન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઅ્વા-ક ઠ અસ્સલામુ અલય-ક વ
રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

મઝારે સૈયદના અકીલ બિન અબી તાલિબ રદિ. કી

ઝિયારત કે બાદ યું સલામ અર્ઝ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા અકીલબ્ન અબી તાલિબઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યબ્ન અમ્મિ રસૂલિલ્લાહઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યબ્ન અમ્મિ નબિય્ચિલ્લાહઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યબ્ન અમ્મિ હબીબિલ્લાહઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યબ્ન અમ્મિલ મુસ્તફાઠ

અસ્સલામુ અલય-ક યા અબા અલિય્ચિનિલ મુર્તદાઠ અસ્સલામુ
અલય-ક વ અલા મન હવ-લ-ક મિન અસ્હાબિ રસૂલિલ્લાહિ રદિયલ્લાહુ

તઆલા અન્કુમ વ અર્દાકુમ અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-
લકુમ વ મસ્ક-ન-કુમ વ મહલ્લકુમ વ મઅ્વાકુમ અસ્સલામુ અલયકુમ વ
રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂઠ

મઝારાતે અઝવાજે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કી ઝિયારત કે બાદ

ઈસ તરહ સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અઝવા-જ નબિય્ચિલ્લાહઠ અસ્સલામુ
અલય-કુન્ના યા અઝવા-જ રસૂલિલ્લાહઠ અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા
અઝવા-જ હબીબિલ્લાહઠ

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અઝવા-જલ મુસ્તફા રદિયલ્લાહુ તઆલા
અન્કુન્ના વ અર્દા કુન્ના અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-
કુન્ના વ મસ્ક-ન-કુન્ના વ મહલ્લ કુન્ના વ મઅ્વા કુન્ના ઠ અસ્સલામુ અલય-
કુન્ના વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂઠ

મઝારાતે બનાતે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. (હુઝૂર કી સાહબ ઝાદિયાં)

પર હાઝિર હોકર યું સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા બનાતિ રસૂલિલ્લાહ ઠ

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા બનાતિ નબિય્ચિલ્લાહ ઠ

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા બનાતિ હબીબિલ્લાહ ઠ

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા બનાતિલ મુસ્તફા

રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કુન્ના વ અર્દા કુન્ના ઠ

અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-કુન્ના

વ મસ્ક-ન-કુન્ના વ મહલ્લ કુન્ના વ મઅ્વા કુન્ના ઠ

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ઠ

સૈયદના અબ્બાસ વ ઈમામ હસન વ ઈમામ ઝૈનુલ આબેદીન વ
ઈમામ બાકર વ ઈમામ જાફર સાદિક રદિઅલ્લાહુ અનહુમા કે મઝારાત
પર હાઝિર હોકર યે સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના અબ્બાસુ યા અમ્મ રસૂલિલ્લાહ. ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ નબિય્ચિલ્લાહ. ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ હબીબિલ્લાહ. ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મલ મુસ્તફા. ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈમામ હ-સ-નિ નિલ મુજતબા ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈમામ ઝૈનુલ આબિદીન ○ અસ્સલામુ
અલય-ક યા સૈયિદના ઈમામ મુહમ્મદિનિલ બાકિર ○ અસ્સલામુ અલય-ક
યા સૈયિદના ઈમામ જઅફરિ નિસ્સાદિક ○ અસ્સલામુ અલય-ક યા અહ-
લબયતિન્નુબુવ્વતિ વ મઅદિનિર
રિસાલતિ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કુમ વ અદાકુમ
અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લકુમ
વ મસ્ક-ન-કુમ વ મહલ્લકુમ વ મઅવાકુમ ○
અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

મઝારાતે સૈયદતુના ફાતિમા રદિ. બિન્તે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કી

ઝિયારત કીજીયે ઓર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્ત રસૂલિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્ત નબિય્ચિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-કિ યા બિન્ત હબીબિલ્લાહ ○
રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કિ વ અદાકિ અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-
ત મન્જિ-લકિ વ મસ્ક-નકિ વ મહલ્લકિ વ મઅવાકિ ○
અસ્સલામુ અલયકિ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

હુઝૂર કી ફૂફિયોં કી મઝારાત પર હાઝિર
હોઈયે ઓર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અમ્માતિ રસૂલિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અમ્માતિ નબિય્ચિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અમ્માતિ હબીબિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-કુન્ના યા અમ્માતિલ મુસ્તફા ○
રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્કુન્ના
વ અદાકુન્ના અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ
જન્ન-ત મન્જિ-લ-કુન્ના વ મસ્ક-ન-કુન્ના
વ મહલ્લ-કુન્ના વ મઅવા કુન્ના ○ અસ્સલામુ અલયકુન્ના વ રહમતુલ્લાહિ
વ બ-ર-કાતુહૂ ○

મઝારે સૈયદના ઈસ્માઈલ બિન ઈમામ જાફર સાદિક રદિ.

કી ઝિયારત કીજીયે ઓર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના ઈસ્માઈલબ્ન
ઈમામિ જઅફરિ નિસ્સાદિક ○ અસ્સલામુ અલય-ક
યા અહ-લ બયતિન્નુબુવ્વતિ વ મઅદિન રિસાલતિ
રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અદા-ક અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ
જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઅવા-ક ○
અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

મઝારે સૈયદના માલિક અન્સારી બક્રી રદી.

પર હાઝિર હોકર સલામ પેશ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદના માલિક-ક

નિલ અન્સારિય્યુલ બય-રકિય્યુ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સાહિ-બ રસૂલિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા હબી-બ નબિય્યિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા હબી-બ હબીબિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સાહિબલ મુસ્તફા

રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અર્દા-ક અહસનરરિદા વ જ-અ-લલ જન્ન-ત

મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઝૂવા-ક ○

અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

સૈયદના ઝકિયુદીન રદિ. કે મઝાર

પર ઝિયારત કે બાદ યું સલામ પેશ કીજીયે.

અસ્સલામુ અલય-ક યા અહ-લ બયતિન નુબુવ્વતિ વ મઝૂદિનર

રિસાલતિ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અર્દા-ક અહસનરરિદા ○

વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ

મસ્ક-ન-ક વ મહલ્લ-ક વ મઝૂવા-ક ○

અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ

મઝારે સૈયદના અલી ઉરૈદી રદિ. પર

હાઝિર હોકર યું સલામ અર્ઝ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદના અલિય્યલ ઉરય દિયિબ

નિલ ઈમામિ જઝૂફ-ર નિસ્સાદિક ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અહ-લ બયતિનુબુવ્વતિ વ મઝૂદિનર

રિસાલતિ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્ક વ અર્દા-ક અહસનરરિદા ○

વ જ-અ-લલ જન્ન-ત મન્જિ-લ-ક વ મસ્ક-ન-ક

વ મહલ્લ-ક વ મઝૂવા-ક ○

અસ્સલામુ અલય-ક વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

મઝારે સૈયદના હમ્ઝા રદિ. પર જુમેરાત કે રોઝ

હાઝિર હોકર યે સલામ અર્ઝ કીજીયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદના હમ્ઝા ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ રસૂલિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ નબિય્યિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ હબીબિલ્લાહ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મલ મુસ્તફા ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદશશુહદાઈ ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા અ-સ-દિલ્લાહિ વ અ-સ-દ રસૂલિહી ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયદના અબ્દલ્લાહિ બિન જુહશિન ○

અસ્સલામુ અલય-ક યા મુસ્અ-બબ્ન ઉમૈર ○

અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુ-હ-દા-અ ઉહુદિન કાફ્ફતન

આમ્મતં વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

સૈયદના અબ્દુલ્લાહ રદિ. (વાલિદે મોહતરમે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ.)

કે મઝાર પર હાઝિર હોકર યું સલામ પેશ કીજયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા અબા રસૂલિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અબા નબિયિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અબા હબીબિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અબલ મુસ્તફા ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અબા સૈયિદિલ
મુર્સલી-ન વ ખાતમિન્નબિય્થીન ○
અસ્સલામુ અલય-ના વ અલા ઈબાદિલ્લાહિસ
સાલિહીન વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

દીગર એહલે જન્નતુલ બકીઅ કે મઝારાત પર ઈસ

તરહ સલામ પેશ કીજયે

અસ્સલામુ અલય-કુમ યા અહ લલ બકીઈ ○
યા અહલલજનાબિર્ફીઈ અન્તુમુસ્સાબિકૂ-ન
વ નહનુ ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા બિકુમ લાહિ-કૂ-ન
અબ્શિરૂ બિ અન્નસ્સા-અ-ત આતિ યતુલ
લા રય-બ ફીહા વ અન્નલ્લા-હ યબ્અસુ મન
ફિલ કુબૂર ○ આ-ન-સ-કુમુલ્લાહુ
તઆલા વ શર્-ફ કુમુલ્લાહુ તઆલા
બિ કવલિ અશહદુઅલ્લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વહદહૂ લા શરી-ક લહૂ વ અશહદૂ
અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહૂ વ રસૂલુહૂ ○

૧૬૫

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

મઝારાતે શોહદા જો કુબ્બેકે બાહર હૈં ઉનકી ઝિયારત

કીજયે ઓર યું સલામ અર્ઝ કીજયે

અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુ-હ-દાઉ,
યા સુ-અ-દાઉ યા નુ-જ-બાઉ, યા નુ-ક-બાઉ,
યા અહલસ્સિદકિ વલ વફા ○
અસ્સલામુ અલય-કુમ યા મુજાહિદી-ન ફી સબીલિલ્લાહિ
હક્ક જિહાદિહી સલામુન અલય-કુમ બિમા સબર
તુમ ફનિઅમ ઉકબદાર ○
અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુ-હ-દા-અ ઉહુદિન
કાફફતન આમ્મતંવ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ ○

કુબ્બતુસ્સનાયા તશરીફ લે જાઈયે ઓર

નમાઝે નફલ પઞિહયે ઓર દુઆ માંગિયે

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન હાઝિહી કુબ્બતસ્સનાયા
વ મુસલ્લા નબિયિના વ શફીઈના મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ
આલિહી વ સલ્લમ ○
અલ્લાહુમ્મ કમા બલ્લગ-તના ફિદુન્યા
ઝિયા-ર-તહૂ વ મઆસિરહુશરી-ફ-ત ફલા તહરિમ્ના યા અલ્લાહુ ફિલ
આખિરતિ મિન ફદલિ શફાઅતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી
વ સલ્લમ ○

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

૧૬૬

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

મંગલ કે રોઝ મસ્જિદે કિબ્લતૈન તશરીફ લે
જાઈયે ઓર બાદ નમાઝે નફલ યું દુઆ માંગિયે

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન હાઝા મસ્જિદુલ કિબ્લતૈન વ મુસલ્લા નબિય્થિના વ હબીબિના વ સૈયિદિના મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન-ક કુલ્ત વ કવલુ-કલ હક્કુ ફી કિતાબિકલ મુનઝ-ઝલિ અલા સદરિ નબિય્થિકલ મુર્સલિ કદ નરા તકલ્લુ-બ વજહિ-ક ફિસ્સમાઈ ફ-લ-નુવલ્લિ યન્ન-ક કિબ્લતન તદ્દાહા ફવલ્લિ વજ-હ-ક શત્રલ મસ્જિદિલ હરામ○ અલ્લાહુમ્મ કમા બલ્લગ-તના ફિદુન્યા ઝિયા-ર-તહૂ વ મઆ સિ-ર-હૂશ શરીફતિ ફલા તહરિમ્ના યા અલ્લાહુ ફિલ આબિરતિ મિન ફદલિ શફાઅતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ વહશુર્ના ફી ઝુમ્રતિહી વ તહ-ત લિવાઈહી વ અમિત્ના અલા મહબ્બતિહી વ સુન્નતિહી વસ્કિના મિન હવ દિહિલ મવરૂદિ બિ યદિહિશરી-ફતિ શર્બતન હની-અતમ મરી-અતલ લા નઝમઉ બઅદહા અ-બ-દન○ ઈન્ન-ક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર○

ઉન ચાર મસ્જિદોંમેં તશરીફ લે જાઈયે જો મસ્જિદે કિબ્લતૈન કે
રાસ્તે મેં હૈં ફિર ઉસ ગાર પર જો જબલે સલઅ પર હૈ વહાં
નમાઝે નફલ પઞ્હયે ઓર દુઆ માંગીયે

અલ્લાહુમ્મ કમા બલ્લગ-તના ફિદુન્યા ઝિયા-ર-તહૂ વ મઆબિ-ર-હુશરી-ફ-ત ફલા તહરિમ્ના યા અલ્લાહુ ફિલ આબિરતિ મિન ફદલિ શફાઅતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ વહશુર્ના ફી ઝુમ્રતિહી ઈલા આબિરિહી કમા મર્ ○

શોહદાએ જંગે ઉહદકે મઝારાતકી ઝિયારત કીજયે ઓર
ફાતેહા વ સલામ પેશ કીજયે

અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદના હમ્મતબ્ન અબ્દિલ મુત્તલિબ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ રસૂલિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ નબિય્થિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મ હબીબિલ્લાહ ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા અમ્મલ મુસ્તફા ○
અસ્સલામુ અલય-ક યા સૈયિદશ્શુ-હ-દાઈ વયા
અ-સ-દિલ્લાહિ વયા અ-સ-દ રસૂલિહી ○
અસ્સલામુ અલયકુમ યા શુ-હ-દાઉ, યા સુ-અ-દાઉ ○
અસ્સલામુ અલયકુમ બિમા સબર-તુમ ફ નિઅમ ઉકબદાર○
અસ્સલામુ અલય-કુમ યા શુ-હ-દા-અ ઉહુદિન
કાફફતન આમ્મતંવ વ રહમતુલ્લાહિ વ બ-ર-કાતુહૂ○

હફતા કે રોઝ મસ્જિદે કુબા તશરીફ લે જાઈયે ઓર
દો રકઆત નફલ પઞ્હકર દુઆ માંગિયે

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન હાઝલ મસ્જિદ-દ મસ્જિદુ કુબા-અ વ મુસલ્લા નબિય્થિના વ હબીબિના વ સૈયિદિના મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ○ અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન-ક કુલ્ત વ કવલુ કલ હક્કુ ફી કિતાબિકલ મુનઝ-ઝલિ અલા સદરિ નબિય્થિકલ મુર્સલિ લ મસ્જિદુન ઉસ્સિ-સ બુન્યાનુહૂ અલતકવા મિન અવ્વલિ યવમિન અ-હક્કુ અન તકૂ-મ ફીહ○ ફીહિ રિજાલુંય યુહિબ્બૂ-ન અંય-ય-ત-તહ-હરૂ, વલ્લાહુ યુહિબ્બુલ મુત્તહિરીન○ અલ્લાહુમ્મ તહહિર કુલૂ-બના મિનન નિફાકિ વ અઅમા-લના મિનર રિયાઈ

વ ફુરૂ-જના મિનઝ ઝિના વ અલ્લિ-નતિના મિનલ કિઝબિ વલ ગી-બતિ વ અઅ્યુ-નના મિનલ ખિયાનતિ ફઈન્ન-ક તઅલમુ ખાઈ-નતલ અઅ્યુનિ વમા તુખ્ફિસ્સુદૂર, રબ્બના ઝલમ્ના અન્હુ-સના વ ઈલ્લમ તગ્ફિરલના વ તરહમ્ના લ-નફૂ-નન્ના મિનલ ખાસિરીન ૦

મસ્જિદે કુબાકે કોને મેં કશફ નામી તાક કે કરીબ આઈયે ઓર આયતે પાક 'લ મસ્જિદુન ઉસ્સિ-સ અલતકવા' કે નાઝિલ હોનેકી જગહ ઓર વ વક્તે હિજરત હુઝૂર કી ઉંટની કે બૈઠને કી જહ કે કરીબ આઈયે ઓર યહાં ચાર મસ્જિદે હૈં યહાં નફલ પઞ્હયે ઓર દુઆ માંગીયે.

અલ્લાહુમ્મ કમા બલ્લગ-તના ફિદુન્યા ઝિયા-રતિહી ઈલા આખિરિહી કમા મર્ ૦

ફિર મસ્જિદે શમ્સ, મસ્જિદે ઈજાબત, મસ્જિદે જુમ્આ ઓર મસ્જિદે બની નજજારમેં (જો કુબ્બાકી તરફ હૈ) આઈયે, ફિર મસ્જિદે માએદા મેં આઈયે જો બકીઅ કે પાસ હૈ ઓર મસ્જિદે ઈજાબતે સાનીમેં આઈયે યે ઉસકે પાસ હી હૈ ઓર ઉન દોનોં મેં નફલ પઞ્હયે ઓર જો ચાહેં દુઆ માંગીયે.

૧૬૮ હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

બ વક્તે રુખ્સત ખિદમતે અકદસમેં હાઝિર હોકર
યે વિદાઈ કલેમાત પઞ્હયે.

અલ વદાઉ યા રસૂલલ્લાહ૦ અલફિરાકુ યા નબિય્યલ્લાહ૦ અલ અમાનુ યા હબીબલ્લાહી લા જ-અ-લ હુલ્લાહુ તઆલા આખિરલ અહદિ લા મિન્ક વલા મિન ઝિયા-રતિ-ક વલા મિનલ વુકૂફિ બય-ન યદય-ક ઈલ્લા મિન ખયરિવ વ આફિયતિવ વ સિહહતિવ વ સલામતિન ઈન ઈશ્તુ ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા જિઅતુ-ક વ ઈમમિતુ ફઅવદઅતુ ઈન્દ-ક શહાદતી વ અમાનતી વ અહદી વ મીસાકી મિય યવમિના હાઝા ઈલા યવમિલ કિયામતિ વહિ-ય શહાદતુ અલ્લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વહ-દહૂ લા શરી-ક લહૂ વ અશહદુ અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહૂ વરસૂલુહ૦ સુબહા-ન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન અલલ મુર્સલીન વલહમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન૦

કા-લ રસૂલુલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મન ઝા-ર કબ્રી વ-જ-બત લહૂ શફા અતી ૦

કાલન્નબિય્યુ સલ્લલ્લાહુ તઆલા અલયહિ વસલ્લમ મન ઝા-રની બઅદ મમાતી ફ-ક-અન્નમા ઝા-રની ફી હયાતી ૦

૧૭૦ હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

સલામ બ હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.)

સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન-સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા હબીબિના, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા શફીઈના, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન

આપકા રૂપ દેખકર ચાંદકો ચાંદની મિલી
હુલોં કો ઝુલ્કે પાક કે સદકે મેં તાઝગી મિલી
આપજો મુસ્કુરા દિયે રાતકો રોશની મિલી
આપકી જબ નઝર ઉઠી દુન્યા કો ઝિન્દગી મિલી.

સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન - સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા હબીબિના - સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા શફીઈના, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન

રૂએ મુબીં પે ઝુલ્કે પાક ઝોહદો રઝાકી રાત હૈ
કૌનો મકાંકી આપકે ઝેરે કદમ હયાત હૈ
મુનિસે બેકસાં હુઝૂર આપકી પ્યારી ઝાત હૈ
આપકા ઈશકો એહતરામ બાઈસે સદ નજાત હૈ

સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા હબીબિના, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા શફીઈના, સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન

શમ્સો કમર સે ખૂબરૂ કમલીમેં આમેના કા લાલ
બાદ અઝ ખુદા બુઝર્ગ હૈ જિસકી નહીં કોઈ મિસાલ
યુપ હો તો અઝમતે જલાલ બોલે તો રહમતે જમાલ
જો હૈ સરાપા મોજેઝા વો જો હૈ પૈકરે કમાલ

સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન - સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા હબીબિના - સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન
સલ્લિ અલા શફીઈના - સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન

મૈદાને અરફાત કે લિએ જામેઅ અલ્ મુખ્તસર દુઆ

હાજી દુઆ માંગને સે પહેલે લાઈલાહ-ઈલ્લાહલાહુ-વહદહૂ લ-શરીક-લહૂ
લહુલમુલ્કો વ-લહુલ હમ્દો-વહુવા-અલા-કુલ્લિ શયઈન કદીર (૧૦૦ બાર), સુરએ
કુલહુવલ્લાહોઅહદ (૧૦૦ બાર બિસ્મીલ્લાહ કે સાથ) ઓર તીસરા કલમાં (૧૦૦
બાર) પઢે, ઓર અપની દુઆઓ, રોને, આંસુ-બહાને કે સાથ સાથ તલબીયહ
ભી થોળી થોળી દેર સે પઢતા રહે, શરૂઆ ઓર આખિર મેં દરૂદ શરીફ પઢના ન
ભૂલે.

- અય અલ્લાહ ! હમેં ઈમાને કામિલ અતા ફરમા.
અય અલ્લાહ ! હમારી ઝિન્દગીયો મેં અયસા યકીન પેદા કર જીસકી
બુનિયાદ નમાઝ ઓર કલ્મે પર હો.
અય અલ્લાહ ! હમેં ઈબલાસ વાલે આમાલ અતા ફરમા,
અય અલ્લાહ ! મોત તક હમારે ઈમાનકી હિફાઝત ફરમા,
અય અલ્લાહ ! નઝહકે વક્ત ઝબાનસે કલ્મહ જારી ફરમાના,
અય અલ્લાહ ! હમે કામિલ હિદાયત નસીબ ફરમા,
અય અલ્લાહ ! તેરી રઝા વ ખુશૂનદીવાલી ઝિન્દગી અતા ફરમા,
અય અલ્લાહ ! ઝિન્દગીયોમેં સહી નમાઝ અતા ફરમા,
અય અલ્લાહ ! ઝિન્દગીમેં સહી રોઝોંકી તૌફીક અતા ફરમા,
અય અલ્લાહ ! બદબખ્તી તંગદસ્તીસે હમારી હિફાઝત ફરમા,
અય અલ્લાહ ! ઝૂઠ, ગીબત, કીના, તકબ્બુર તમામ બુરે આમાલસે
હમારી હિફાઝત ફરમા.
અય અલ્લાહ ! શયતાન ઓર નફસસે હમારી હિફાઝત ફરમા,

અય અલ્લાહ ! માલી, જીસ્માની, ઓર બુઢાપેકી કમઝોરીસે તેરી મખલુકકા મોહતાજ ના બનાના.

અય અલ્લાહ ! હુઝુર સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમકી તમામ સુન્નતોં પર અમલ કરનેકી તૌફીક અતા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હમેં, હમારે વાલિદેન ઓર પુરી ઉમ્મતે મુસ્લિમાં કો સુકૂન, ઈત્મેનાનવાલી ઓર ઈમાનકી દૌલતવાલી ઝિન્દગી નસીબ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હમેં તકવા ઓર પરહેઝગારી અતા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! દુનિયા ઓર આખેરતકી ભલાઈ નસીબ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! કયામતકે દિન અર્શકા સાયા નસીબ ફરમાના,

અય અલ્લાહ ! દુનિયા વ આખેરત કી ઝિલ્લતસે હમારી હિફાઝત ફરમા,

અય અલ્લાહ ! જન્નતકે નુરાની આમાલવાલી ઝિન્દગી અતા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હલાલ રોઝીકે દરવાઝે ચારોં તરફસે ખોલ દે,

અય અલ્લાહ ! હમેં પાક ઈન્સાનોં મેં શામિલ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હમારે વજુદકો સબકે લીયે રહમત બના,

અય અલ્લાહ ! તેરી ઓર તેરે મહેબૂબકી મહોબ્બત સબકી મહોબ્બત સે ઝિયાદા કર દે,

અય અલ્લાહ ! તેરી મગફેરતકા નૂર દિલોંમેં ડાલ દે,

અય અલ્લાહ ! સબ્ર, તકવા, તવાઝો ઓર આફીયત અતા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! દિને મુબીનકી મહેનત કે લીયે હમકો હમારે ઘરવાલોં કો કુબુલ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! “લાઈલાહા ઈલ્લલ્લાહ” કી હકીકત હમારે દિલોંમેં ડાલ દે,

અલ્લાહુમ્મ ઈન્નક અફુવન કરીમુન તુહીબ્બુન અફવો ફાઅફો અન્ના યા કરીમો,

અય અલ્લાહ ! હમારે ગુનાહોં કો માફ ફરમા ઓર ઉમ્મતે મોહંમદ (સ.અ.વ.) કે ગુનાહોંકી બખ્શીશ કા ફયસ્લા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! ઉમ્મતે મોહંમદ (સ.અ.વ.) કી ઝિલ્લતકોં ઈઝઝત સે બદલનેકા ફયસ્લા ફરમા ઓર ઉન્કી ઔલાદ કો તેરે દીનકે લીયે કુબુલ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! પુરે આલમ કે મુસલમાનોં કો અપને દીનકે લીયે કુબુલ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! પુરે આલમકે મુસલમાનોં કે દીલ પર તેરે દીનકી હકીકતોં કો ખોલ દે,

અય અલ્લાહ ! પુરે આલમ કે મુસલમાનોં કો દીન ઓર દુન્યાકી નેઅમતોં સે માલામાલ ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હુઝુર (સ.અ.વ.) કે નકસે કદમ પર ચલને ઓર ચલાનેવાલા બના,

અય અલ્લાહ ! તું હમસે રાઝી હોજા હમ ખતાવાર હય હમ સે રાઝી હોજા,

અય અલ્લાહ ! પુરે આલમકે મુસલમાનોં કો મૌત કી શખ્તી સે બચાના, મૌતકી પ્યાસ સે બચાના ઓર પુંલસિરાત કા રાસ્તા આસાન ફરમા દેના,

અય અલ્લાહ ! કલ મેદાને હશ્રમેં તેરી મખ્લુક કે સામને રૂસવા ન કરના,

અય અલ્લાહ ! હુઝુર (સ.અ.વ.) કી નઝદીકી ઈસ દુન્યામેં અવ આખેરતમેં અતા ફરમા,

અય અલ્લાહ ! હુઝુર સ.અ.વ. ને જો ઝિન્દગી ગુઝારી વૈહી ઝિન્દગી ગુઝારને કી હમકો હિદાયત ફરમા,

અય અલ્લાહ ! જેસે તુને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો દીનકી દૌલત અતા કી વૈસી દીનકી દૌલત હમકો ઓર હમારી ઔલાદ કો અતા ફરમા ઓર પુરે આલમ કે મુસલમાનોકો ભી ઉસસે માલામાલ કર દે,

અય અલ્લાહ ! પુરે આલમ કે મુસલમાનોં મે જો પરેશાની હય ઉસ

પરેશાની કો દુર ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! બીમારો કો શીફા દે, કમઝોરો કો સેહત દે,
 અય અલ્લાહ ! બે ઔલાદો કો પાકીઝાહ ઔલાદ દે, બેરોઝગારો કો હક-
 હલાલ કી રોઝી દે, કર્ઝદારો કો કર્ઝદારી સે ખલાસી દે,
 અય અલ્લાહ ! બેનમાઝીકો પંજ વક્ત કી નમાઝકા પાબંદ બના દે, હમં
 ઔર હમારી ઔલાદ કો ભી પંજ વક્તકા નમાઝી બના
 દે,
 અય અલ્લાહ ! હમારે દીલો મં સુકૂન ઔર ઈતમીનન પયદા ફરમા,
 ઔર સબ્રો શુક્ર કરનેવાલા બના દે,
 અય અલ્લાહ ! હમારી ઔલાદ કો નેક ઔર સાલેહ બના,
 અય અલ્લાહ ! તું હમે અપના પ્યારા બંદા બનાલે, હમારી દુઆઓ કો
 કુબુલ ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! યેહ દુન્યા ઔર આખેરત કે રાસ્તે જો હમ સિયાહકારોં કે
 લિયે મુશ્કિલ હયં ઉન રાસ્તોં કો આસાન બના દે,
 અય અલ્લાહ ! હમારા હજજ ઔર હમારી દુઆઓ કો કુબુલ ફરમા ઔર
 જીન્હોને હમકો દુઆકે લીયે કહા હે ઉન્કી જાઈઝ મુરાદોં
 કો પુરા ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! હમં તો દુઆએ માંગના ભી નહી આતા,
 અય અલ્લાહ ! હમં દુઆ માંગના શીખા દે ઔર બેમાંગે અતા ફરમા
 ઔર બે ગીનતી કા અતા ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! તેરે ખજાનેમં કીસી ચીઝકી કમી નહી હય,
 અય અલ્લાહ ! અપને લામેહદુદ ખજાનસે બે-ઈન્તીહા દેને કા ફયસ્લા
 ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! હમારી દુઆઓ કો પ્યારે નબી મોહંમદુરસુલુલ્લાહ
 સલ્લલાહોં અલયહે વલ્લલમ કે સદકે ઔર તુફેલમં કુબુલ
 ફરમા,

અય અલ્લાહ ! ઈસ દુન્યાસે જો ઉમ્મતે રસુલ (સ.અ.વ.) ગુઝર ગઈ
 હય ઉન તમામકી કબ્રો કો નુર સે પુર કર દે,
 અય અલ્લાહ ! મરહુમો કી કબ્રો કો અઝાબસે બચા, ઉન્હેં કબ્ર કી સખ્સતી
 સે બચા ઔર ઉન મરહુમોં કી મગફેરત ફરમાકર ઉન્હેં
 અપને આગોસે રેહમત મે લે લે,
 અય અલ્લાહ ! તું હમ સબ કો રૂહાની અમરાઝ સે પૂરે તોર પર શિફા
 અતા ફરમા, અખલાકે રઝીલહ સે નજાત દિલા દે,
 અય અલ્લાહ ! હમારી તમામ દીની-દુન્યવી હાજતેં પૂરી ફરમા,
 અય અલ્લાહ ! તું ભરપૂર ખજાનોં કા માલિક હય ઔર બે હિસાબ
 દેનેવાલા હય, હમ મોહતાજ હંય, તેરે સામને હાથ
 ફેલાએ હુએ હય, તેરે હબીબ (સ.અ.વ.)ને હમં ખબર
 દી હય કે બન્દા જબ તેરે સામને હાથ ફેલાતા હય તો
 ઉસકો ખાલી હાથ લોટાતે હુએ તુજે શર્મ આતી હય,
 અય અલ્લાહ ! હમ ઉમ્મીદેં લેકર તેરી બારગાહ મં આયે
 હંય, તું હમં મહરૂમ ન લોટાના, અય અલ્લાહ ! આજ
 તક તુઝ સે માંગકર મહરૂમ નહિ હુએ, અબ ભી ઔર
 આઈન્દહ ભી મહરૂમ ન ફરના,
 અય અલ્લાહ ! મરતે વક્ત કલમહ નસીબ કરના,
 અય અલ્લાહ ! હમારે આઅમાલ નામે દાએં હાથ મં અતા કરના,
 અય અલ્લાહ ! પુલે સિરાત પર હમં ષાબિત કદમ રખના,
 અય અલ્લાહ ! તમામી મુસ્લમાન બન્દો કો પ્યારે નબી (સ.અ.વ.) કી
 સિફાઅત નસીબ ફરમાના,
 અય અલ્લાહ ! તેરે હબીબ (સ.અ.વ.) ને જીતની ભી ભલાઈઆં તુઝ
 સે માંગી વોહ સબ હમકો અતા ફરમા, ઔર તેરે હબીબ
 (સ.અ.વ.) ને જીતની બુરાઈઓં સે તેરી પનાહ ચાહી
 ઉન તમામ સે હમારી હિફાઝત ફરમાના.

अय अल्लाह ! जो कुछ हमें मांगना याहीअे था और नहि मांग सके
वोह सब हमें अता इरमा,
अय अल्लाह ! जोन भुराईओं से हमें पनाह याहनी याहीअे थी और
हम उन से पनाह नही याह सके, उन तमाम से हमें
पनाह नसीब इरमा.

अय अल्लाह ! हमारी तमाम दुआओं को अपने हबीब (स.अ.व.) के
सदके और तुईल कबूल इरमा.

रब्बना तकब्बल - मिन्ना - ईन्नका, अन्त-स्समीऐल-अलीम-वतुब-
अलयना-ईन्नका-अन्त-तव्वाबु-रहीम, व-सल्लल्लाहो-तआला अलाभयरि
भल्केही - सय्यिदीना-व भवलाना मुहम्मदिव आलिही व-सहबेकी अजमईन.

अेक ईल्लेज

राकिमुल हुइफ़ की आजिजाना ईल्लेमास है के जब आप
मक्काभोअज्जमा और मदीनामुनव्वरा में अपने लिये दुआ करें तो
अज राहे करम ईस गुनेहगार, ईसकी मईूमह वालिहह माजिहह,
जमीलहपातून जवजह अब्दुररज़ाक काकीवाला, अहमदाबाद. अेहले
भानदान, रिश्तादारान, और जुम्हा दीगर मईूमिन, नीज भोअ्मेनीन
व भोअ्मेनात, मुस्लेमीन व मुस्लेमात के लिये भी ज़रूर रब्बुल
ईज्जतकी बारगाहमें दुआ करें.

वसीमअेहमद अब्दुररज़ाक काकीवाला

टींभापोल, पांयपट्टी, कालुपुर, अहमदाबाद - ३८०००१.

फ़ोन : ८१-७८-२२१३१३१३.

१७७

हज्ज - उमराह और सलाम

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

अवकाते नमाज

मक्कहमुकर्रमह

और

मदीनह मुनव्वरह

नोट :

- १) १ से ४ का अेक ही वक्त हे और ५ से ८ का अेक ही वक्त हे, ईसी तरतीब से आगे की तारीफ़ों को समज ले.
- २) तुलूअ के वक्त के २० मिनिट बाद ईश्राक की नमाज पणहें.

हज्ज - उमराह और सलाम

१७८

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

અવકાતે નમાઝ મસ્જિદમુકર્મહ

જાન્યુઆરી

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૩૯	૬-૫૮	૧૨-૨૪	૪-૧૪	૫-૫૦	૭-૦૯
૫	૫-૪૦	૭-૦૦	૧૨-૨૬	૪-૧૭	૫-૫૩	૭-૦૯
૧૦	૫-૪૨	૭-૦૧	૧૨-૨૮	૪-૨૦	૫-૫૬	૭-૧૪
૧૫	૫-૪૩	૭-૦૧	૧૨-૩૦	૪-૨૪	૬-૦૦	૭-૧૭
૨૦	૫-૪૩	૭-૦૧	૧૨-૩૨	૪-૨૭	૬-૦૩	૭-૨૦
૨૫	૫-૪૩	૭-૦૦	૧૨-૩૩	૪-૩૦	૬-૦૬	૭-૨૩

ફેબ્રુઆરી

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૪૨	૬-૫૮	૧૨-૩૪	૪-૩૫	૬-૧૧	૭-૨૭
૫	૫-૪૦	૬-૫૭	૧૨-૩૫	૪-૩૭	૬-૧૩	૭-૨૯
૧૦	૫-૩૯	૬-૫૪	૧૨-૩૫	૪-૪૦	૬-૧૬	૭-૩૧
૧૫	૫-૩૬	૬-૫૧	૧૨-૩૫	૪-૪૨	૬-૧૯	૭-૩૩
૨૦	૫-૩૩	૬-૪૮	૧૨-૩૫	૪-૪૪	૬-૨૧	૭-૩૦
૨૫	૫-૩૦	૬-૪૪	૧૨-૩૪	૪-૪૬	૬-૨૪	૭-૩૭

માર્ચ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૨૭	૬-૪૧	૧૨-૩૩	૪-૪૭	૬-૨૫	૭-૩૯
૫	૫-૨૪	૬-૩૮	૧૨-૩૨	૪-૪૮	૬-૨૮	૭-૪૦
૧૦	૫-૨૦	૬-૩૪	૧૨-૩૧	૪-૪૯	૬-૨૯	૭-૪૨
૧૫	૫-૧૫	૬-૨૯	૧૨-૩૦	૪-૫૦	૬-૩૧	૭-૪૪
૨૦	૫-૧૧	૬-૨૫	૧૨-૨૮	૪-૫૦	૬-૩૨	૭-૪૬
૨૫	૫-૦૬	૬-૨૦	૧૨-૨૭	૪-૫૧	૬-૩૪	૭-૪૮

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

એપ્રિલ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૫૯	૬-૧૪	૧૨-૨૫	૪-૫૧	૬-૩૬	૭-૫૦
૫	૪-૫૫	૬-૧૦	૧૨-૨૩	૪-૫૧	૬-૩૭	૭-૫૨
૧૦	૪-૫૦	૬-૦૬	૧૨-૨૨	૪-૫૧	૬-૩૯	૭-૫૪
૧૫	૪-૪૫	૬-૦૧	૧૨-૨૧	૪-૫૧	૬-૪૧	૭-૫૬
૨૦	૪-૪૦	૫-૫૭	૧૨-૨૦	૪-૫૧	૬-૪૨	૭-૫૯
૨૫	૪-૩૬	૫-૫૪	૧૨-૧૯	૪-૫૧	૭-૪૪	૮-૦૨

મે

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૩૧	૫-૫૧	૧૨-૧૮	૪-૫૧	૬-૪૬	૮-૦૫
૫	૪-૨૭	૫-૪૭	૧૨-૧૭	૪-૫૧	૬-૪૮	૮-૦૭
૧૦	૪-૨૪	૫-૪૪	૧૨-૧૭	૪-૫૧	૬-૫૦	૮-૧૦
૧૫	૪-૨૧	૫-૪૧	૧૨-૧૭	૪-૫૨	૬-૫૨	૮-૧૩
૨૦	૪-૧૮	૫-૪૦	૧૨-૧૭	૪-૫૨	૬-૫૪	૮-૧૬
૨૫	૪-૧૬	૫-૩૯	૧૨-૧૮	૪-૫૩	૬-૫૭	૮-૧૯

જુન

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૧૩	૫-૩૮	૧૨-૧૮	૪-૫૫	૭-૦૦	૮-૨૩
૫	૪-૧૩	૫-૩૭	૧૨-૧૯	૪-૫૬	૭-૦૧	૮-૨૫
૧૦	૪-૧૨	૫-૩૭	૧૨-૨૦	૪-૫૮	૭-૦૩	૮-૨૭
૧૫	૪-૧૨	૫-૩૮	૧૨-૨૧	૫-૦૦	૭-૦૪	૮-૨૯
૨૦	૪-૧૩	૫-૩૯	૧૨-૨૨	૫-૦૧	૭-૦૬	૮-૩૧
૨૫	૪-૧૪	૫-૪૦	૧૨-૨૩	૫-૦૨	૭-૦૭	૮-૩૨

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

જુલાઈ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૧૬	૫-૪૨	૧૨-૨૪	૫-૦૩	૭-૦૭	૮-૩૨
૫	૪-૧૮	૫-૪૩	૧૨-૨૫	૫-૦૩	૭-૦૮	૮-૩૨
૧૦	૪-૨૦	૫-૪૫	૧૨-૨૬	૫-૦૩	૭-૦૭	૮-૩૧
૧૫	૪-૨૩	૫-૪૭	૧૨-૨૭	૫-૦૨	૭-૦૭	૮-૩૦
૨૦	૪-૨૬	૫-૪૯	૧૨-૨૭	૫-૦૨	૭-૦૫	૮-૨૮
૨૫	૪-૨૯	૫-૫૧	૧૨-૨૭	૫-૦૨	૭-૦૪	૮-૨૫

ઓગષ્ટ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૩૩	૫-૫૩	૧૨-૨૭	૫-૦૧	૭-૦૦	૮-૨૧
૫	૪-૩૫	૫-૫૫	૧૨-૨૭	૫-૦૦	૬-૫૮	૮-૧૮
૧૦	૪-૩૮	૫-૫૭	૧૨-૨૬	૪-૫૯	૬-૫૫	૮-૧૪
૧૫	૪-૪૦	૫-૫૯	૧૨-૨૫	૪-૫૮	૬-૫૨	૮-૧૦
૨૦	૪-૪૩	૬-૦૦	૧૨-૨૪	૪-૫૬	૬-૪૮	૮-૦૫
૨૫	૪-૪૫	૬-૦૨	૧૨-૨૩	૪-૫૩	૬-૪૪	૮-૦૦

સપ્ટેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૪૮	૬-૦૪	૧૨-૨૧	૪-૫૦	૬-૩૮	૭-૫૩
૫	૪-૪૯	૬-૦૫	૧૨-૧૯	૪-૪૭	૬-૩૪	૭-૪૯
૧૦	૪-૫૧	૬-૦૬	૧૨-૧૮	૪-૪૪	૬-૨૯	૭-૪૪
૧૫	૪-૫૩	૬-૦૭	૧૨-૧૬	૪-૪૦	૬-૨૫	૭-૩૮
૨૦	૪-૫૪	૬-૦૮	૧૨-૧૪	૪-૩૭	૬-૨૦	૭-૩૩
૨૫	૪-૫૬	૬-૧૦	૧૨-૧૨	૪-૩૩	૬-૧૫	૭-૨૮

૧૮૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ઓક્ટોબર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૫૭	૬-૧૧	૧૨-૧૦	૪-૨૯	૬-૦૯	૭-૨૩
૫	૪-૫૯	૬-૧૩	૧૨-૦૯	૪-૨૬	૬-૦૬	૭-૧૯
૧૦	૫-૦૦	૬-૧૪	૧૨-૦૮	૪-૨૨	૬-૦૧	૭-૧૫
૧૫	૫-૦૨	૬-૧૬	૧૨-૦૭	૪-૧૯	૫-૫૭	૭-૧૧
૨૦	૫-૦૩	૬-૧૮	૧૨-૦૬	૪-૧૬	૫-૫૩	૭-૦૭
૨૫	૫-૦૫	૬-૨૦	૧૨-૦૫	૪-૧૨	૫-૪૯	૭-૦૪

નવેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૦૮	૬-૨૩	૧૨-૦૪	૪-૦૯	૫-૪૫	૭-૦૦
૫	૫-૧૦	૬-૨૬	૧૨-૦૪	૪-૦૭	૫-૪૩	૬-૫૮
૧૦	૫-૧૨	૬-૨૮	૧૨-૦૫	૪-૦૫	૫-૪૧	૬-૫૭
૧૫	૫-૧૪	૬-૩૧	૧૨-૦૫	૪-૦૩	૫-૩૯	૬-૫૬
૨૦	૫-૧૭	૬-૩૪	૧૨-૦૬	૪-૦૨	૫-૩૮	૬-૫૫
૨૫	૫-૨૦	૬-૩૮	૧૨-૦૮	૪-૦૨	૫-૩૮	૬-૫૫

ડિસેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૨૩	૬-૪૨	૧૨-૧૦	૪-૦૨	૫-૩૮	૬-૫૬
૫	૫-૨૫	૬-૪૪	૧૨-૧૧	૪-૦૨	૫-૩૮	૬-૫૭
૧૦	૫-૨૮	૬-૪૭	૧૨-૧૩	૪-૦૩	૫-૪૦	૬-૫૮
૧૫	૫-૩૧	૬-૫૦	૧૨-૧૬	૪-૦૫	૫-૪૧	૭-૦૦
૨૦	૫-૩૪	૬-૫૩	૧૨-૧૮	૪-૦૭	૫-૪૪	૭-૦૨
૨૫	૫-૩૬	૬-૫૬	૧૨-૨૧	૪-૧૦	૫-૪૬	૭-૦૫

૧૮૨

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

અવકાતે નમાઝ મદીનહમુનવ્વરહ

જાન્યુઆરી

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૪૪	૭-૦૬	૧૨-૨૫	૪-૦૯	૫-૪૫	૭-૦૬
૫	૫-૪૬	૭-૦૭	૧૨-૨૭	૪-૧૨	૫-૪૮	૭-૦૮
૧૦	૫-૪૭	૭-૦૭	૧૨-૨૯	૪-૧૫	૫-૫૧	૭-૧૧
૧૫	૫-૪૭	૭-૦૭	૧૨-૩૧	૪-૧૯	૫-૫૫	૭-૧૫
૨૦	૫-૪૭	૭-૦૬	૧૨-૩૩	૪-૨૩	૫-૫૯	૭-૧૮
૨૫	૫-૪૭	૭-૦૦	૧૨-૩૪	૪-૨૬	૬-૦૩	૭-૨૧

ફેબ્રુઆરી

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૪૫	૭-૦૩	૧૨-૩૫	૪-૩૧	૬-૦૮	૭-૨૫
૫	૫-૪૪	૭-૦૨	૧૨-૩૬	૪-૩૪	૬-૧૦	૭-૨૭
૧૦	૫-૪૧	૬-૫૯	૧૨-૩૬	૪-૩૭	૬-૧૪	૭-૩૦
૧૫	૫-૩૯	૬-૫૫	૧૨-૩૬	૪-૪૦	૬-૧૭	૭-૩૩
૨૦	૫-૩૫	૬-૫૨	૧૨-૩૫	૪-૪૨	૬-૨૦	૭-૩૫
૨૫	૫-૩૨	૬-૪૮	૧૨-૩૫	૪-૪૪	૬-૨૨	૭-૩૮

માર્ચ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૨૮	૬-૪૪	૧૨-૩૪	૪-૪૬	૬-૨૫	૭-૪૦
૫	૫-૨૫	૬-૪૦	૧૨-૩૩	૪-૪૭	૬-૨૭	૭-૪૨
૧૦	૫-૨૦	૬-૩૬	૧૨-૩૨	૪-૪૯	૬-૨૯	૭-૪૪
૧૫	૫-૧૫	૬-૩૧	૧૨-૩૧	૪-૫૦	૬-૩૧	૭-૪૬
૨૦	૫-૧૦	૬-૨૬	૧૨-૨૯	૪-૫૧	૬-૩૩	૭-૪૯
૨૫	૫-૦૪	૬-૨૧	૧૨-૨૮	૪-૫૨	૬-૩૫	૭-૫૧

૧૮૩

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

એપ્રિલ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૫૭	૬-૧૩	૧૨-૨૬	૪-૫૩	૬-૩૮	૭-૫૪
૫	૪-૫૨	૬-૦૯	૧૨-૨૪	૪-૫૪	૬-૪૦	૭-૫૭
૧૦	૪-૪૭	૬-૦૫	૧૨-૨૩	૪-૫૪	૬-૪૨	૭-૫૯
૧૫	૪-૪૧	૬-૦૦	૧૨-૨૨	૪-૫૪	૬-૪૪	૮-૦૨
૨૦	૪-૩૬	૫-૫૫	૧૨-૨૧	૪-૫૫	૬-૪૬	૮-૦૫
૨૫	૪-૩૧	૫-૫૧	૧૨-૨૦	૪-૫૫	૬-૪૯	૮-૦૮

મે

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૨૫	૫-૪૭	૧૨-૧૯	૪-૫૬	૬-૫૧	૮-૧૨
૫	૪-૨૨	૫-૪૪	૧૨-૧૮	૪-૫૬	૬-૫૩	૮-૧૫
૧૦	૪-૧૭	૫-૪૧	૧૨-૧૮	૪-૫૭	૬-૫૬	૮-૧૯
૧૫	૪-૧૪	૫-૩૮	૧૨-૧૮	૪-૫૮	૬-૫૮	૮-૨૨
૨૦	૪-૧૧	૫-૩૬	૧૨-૧૮	૪-૫૮	૭-૦૧	૮-૨૬
૨૫	૪-૦૮	૫-૩૪	૧૨-૧૯	૪-૫૯	૭-૦૩	૮-૨૯

જુન

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૦૫	૫-૩૩	૧૨-૧૯	૫-૦૧	૭-૦૭	૮-૩૩
૫	૪-૦૪	૫-૩૨	૧૨-૨૦	૫-૦૨	૭-૦૮	૮-૩૬
૧૦	૪-૦૪	૫-૩૨	૧૨-૨૧	૫-૦૩	૭-૧૦	૮-૩૮
૧૫	૪-૦૪	૫-૩૨	૧૨-૨૨	૫-૦૪	૭-૧૨	૮-૪૦
૨૦	૪-૦૪	૫-૩૩	૧૨-૨૩	૫-૦૫	૭-૧૩	૮-૪૧
૨૫	૪-૦૬	૫-૩૪	૧૨-૨૪	૫-૦૬	૭-૧૪	૮-૪૨

૧૮૪

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

જુલાઈ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૦૮	૫-૩૬	૧૨-૨૫	૫-૦૭	૭-૧૫	૮-૪૩
૫	૪-૦૯	૫-૩૮	૧૨-૨૬	૫-૦૮	૭-૧૫	૮-૪૨
૧૦	૪-૧૨	૫-૪૦	૧૨-૨૭	૫-૦૮	૭-૧૪	૮-૪૧
૧૫	૪-૧૫	૫-૪૨	૧૨-૨૮	૫-૦૯	૭-૧૩	૮-૩૯
૨૦	૪-૧૮	૫-૪૪	૧૨-૨૮	૫-૦૯	૭-૧૨	૮-૩૭
૨૫	૪-૨૧	૫-૪૬	૧૨-૨૮	૫-૦૮	૭-૧૦	૮-૩૪

ઓગષ્ટ

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૨૬	૫-૫૦	૧૨-૨૮	૫-૦૭	૭-૦૬	૮-૨૯
૫	૪-૨૯	૫-૫૧	૧૨-૨૮	૫-૦૬	૭-૦૪	૮-૨૬
૧૦	૪-૩૨	૫-૫૪	૧૨-૨૭	૫-૦૪	૭-૦૦	૮-૨૧
૧૫	૪-૩૫	૫-૫૬	૧૨-૨૬	૫-૦૨	૬-૫૬	૮-૧૬
૨૦	૪-૩૮	૫-૫૮	૧૨-૨૫	૫-૦૦	૬-૫૨	૮-૧૧
૨૫	૪-૪૧	૬-૦૦	૧૨-૨૪	૪-૫૭	૬-૪૮	૮-૦૬

સપ્ટેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૪૪	૬-૦૨	૧૨-૨૨	૪-૫૩	૬-૪૧	૭-૫૮
૫	૪-૪૬	૬-૦૪	૧૨-૨૦	૪-૫૦	૬-૩૭	૭-૫૪
૧૦	૪-૪૯	૬-૦૬	૧૨-૧૯	૪-૪૬	૬-૩૨	૭-૪૮
૧૫	૪-૫૧	૬-૦૭	૧૨-૧૭	૪-૪૨	૬-૨૬	૭-૪૨
૨૦	૪-૫૩	૬-૦૯	૧૨-૧૫	૪-૩૮	૬-૨૧	૭-૩૬
૨૫	૪-૫૫	૬-૧૧	૧૨-૧૩	૪-૩૪	૬-૧૬	૭-૩૧

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

ઓક્ટોબર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૪-૫૭	૬-૧૩	૧૨-૧૧	૪-૨૯	૬-૦૯	૭-૨૫
૫	૪-૫૯	૬-૧૫	૧૨-૧૦	૪-૨૬	૬-૦૫	૭-૨૦
૧૦	૫-૧૦	૬-૧૭	૧૨-૦૯	૪-૨૨	૬-૦૦	૭-૧૬
૧૫	૫-૦૩	૬-૧૯	૧૨-૦૭	૪-૧૮	૫-૫૬	૭-૧૧
૨૦	૫-૦૫	૬-૨૧	૧૨-૦૭	૪-૧૪	૫-૫૧	૭-૦૭
૨૫	૫-૦૭	૬-૨૪	૧૨-૦૬	૪-૧૦	૫-૪૭	૭-૦૩

નવેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૧૧	૬-૨૮	૧૨-૦૫	૪-૦૬	૫-૪૨	૬-૫૯
૫	૫-૧૩	૬-૩૦	૧૨-૦૫	૪-૦૩	૫-૪૦	૬-૫૭
૧૦	૫-૧૫	૬-૩૪	૧૨-૦૬	૪-૦૧	૫-૩૭	૬-૫૫
૧૫	૫-૧૮	૬-૩૭	૧૨-૦૬	૩-૫૯	૫-૩૫	૬-૫૪
૨૦	૫-૨૧	૬-૪૦	૧૨-૦૭	૩-૫૮	૫-૩૪	૬-૫૩
૨૫	૫-૨૪	૬-૪૪	૧૨-૦૯	૩-૫૭	૫-૩૩	૬-૫૨

ડિસેમ્બર

તારીખ	સુ.સાદિક	તુલૂઅ	ઝવાલ	અસર	ગુરૂબ	ઈશા
૧	૫-૨૮	૬-૪૮	૧૨-૧૧	૩-૫૭	૫-૩૩	૬-૫૩
૫	૫-૩૦	૬-૫૧	૧૨-૧૨	૩-૫૭	૫-૩૩	૬-૫૪
૧૦	૫-૩૩	૬-૫૪	૧૨-૧૪	૩-૫૮	૫-૩૪	૬-૫૫
૧૫	૫-૩૬	૬-૫૮	૧૨-૧૭	૪-૦૦	૫-૩૬	૬-૫૭
૨૦	૫-૩૯	૭-૦૦	૧૨-૧૯	૪-૦૨	૫-૩૮	૬-૫૯
૨૫	૫-૪૧	૭-૦૩	૧૨-૨૨	૪-૦૪	૫-૪૧	૭-૦૨

હજજ - ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

‘હજજે - બદલ’

- દૂસરે કી તરફ સે હજજ દો તરહ સે કિએ જાતે હયં
૧. ‘હજજે-બદલ’ અગર દૂસરે પર હજજ ફર્જ હો અવ્ર ઉસસે અદાએગી ન હૂઈ હો તો ઉસકો કરના યા કરાના.
૨. ‘નિકલ હજજ’ દૂસરે કે લિએ હજજ કરના ઈસકે લિએ કોઈ શર્ત નહીં જીસકા દિલ યાહે જીસકી ભી તરફ સે કર સકતા હય (ઈસી તરહ ઉમરહ અવ્ર તવાફે-કઅબહ ભી કર સકતા હય)
- હૂઝુર (સ.અ.વ.) કી દો મુખ્તલિફ અહાદીથ કે મુતાબિક ઝિન્દહ અવ્ર મરૂમ દોનો કે લિએ હજજે-બદલ કિયા જા સકતા હય.
- ઝિન્દહ કે લિએ હજજે-બદલ કી શર્તો મેં, શખ્સ કા ઈસકદર ઝઈફ હોના કહ વહ કાબિલે સફર નહ હોતો ઉસકે વાજીબ ફરીઝએ હજજ કો ઉસકા કર્જ જાનતે હૂએ ઉસ કર્જ કી અદાએગી હજજે-બદલ કી સૂરત મેં કોઈ કર યા કરા સકતા હય.
- ઈસી તરહ મરહૂમ કા હજજે-બદલ ભી ઉસી નોઈયત સે હોગા કે ઉસકે કર્જ કી અદાએગી હોગી જો ઉસપર વાજીબ ફરીઝએ હજજ કે તવ્ર પર બાકી થા યા ઝિન્દગીમેં ઉસને હજજ કરને કી નિય્ત કી હૂઈ થી.

ઉપર તહરીર કરદહ હજજે-બદલ મેં દોનો ઝિન્દહ અવ્ર મરૂમ પર હજજ કા ફર્જ હોના ઝરૂરી હય. (મઝીદ શરાઈત ઉલ્મા સે મઅલૂમ કર લી જાએ).

એક હજજે-બદલ કી વ્જહ સે અલ્લાહતઆલા તીન આદમિયોં કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાતે હયં ૧) પહેલા વોહ જીસકી તરફ સે હજજે-બદલ કીયા જા રહા હય. ૨) દૂસરા હજજે-બદલ કરનેવાલા. ૩) તીસરા વહ જો અબ હજજે-બદલ કરા રહા હય. (હજજે-બદલ કે તમામ ઈપ્રાજાત બદાશિત કરનેવાલા). -

-ઈશાદિ નબવી (સ.અ.વ.)

ઈનમેં હજજે-બદલ કરનેવાલે કો નેહાયત એહતમામ સે એક બાત કા ખ્યાલ રખના યાહિએ કહ નિય્ત ખાલિસ હો, મકસદ હજજ-વ-ઝિયારત અવ્ર દૂસરે કી મદદ કરના હો, ઈસમેં હજજ કી વ્જહ સે દુન્યવી ફાએદહ મકસૂદ નહ હો વર્નહ ષવાબ સે મેહરૂમ રહેગા. જીસકે લિએ અવ્ર જો હજજે-બદલ કરવા રહા હય ઉસે તો ષવાબ હાસિલ હોઈ જાએગા.

એહકામે હજજ-વ-ઉમરહ જનકા મઅલૂમ હોના ઓર
ઉન પર અમલ કરના હર જાઈરે હજજ-વ-ઉમરહ કે લિએ ઝરૂરી હય

- જાઈરે હજજ-વ-ઉમરહ આઝાદ હો, આકિલ-વ-બાલિગ હો.
- જાઈરે હજજ-વ-ઉમરહ કી ગૈર હાઝરી મેં એહલ-વ-અયાલ કે લિએ બ-કદરે ઝરૂરત ખર્ચ કા હર સામાન મલૂદ હો, જસમેં રેહાઈશ કા હોના ભી શામિલ હય.
- જાઈરે હજજ-વ-ઉમરહ કે વાપસી પર ગુઝર બસર કે લિએ હસ્બે ઝરૂરત સામાન કા મલૂદ હોના ભી ઝરૂરી હય.
- જાઈરે હજજ-વ-ઉમરહ કર્જદાર નહ હો હર કિસ્મકે કર્જ-વ-બકાયહ કી અદાએગી હજજ-વ-ઉમરહ કે લિએ જાને સે પેહલે ઝરૂરી હય.
- હજજ-વ-ઉમરહ કે સફર, કયામ ઓર દિગર શરાઈ ઈપ્રાજાત કા પેહલે સે મલૂદ હોના નેહાયાત ઝરૂરી હય.

ઈન એહકામાત કી બિલાફવરઝી કરતે હુએ હજજ-વ-ઉમરહ કે લિએ જાના, ધવાબ કી બજાએ ગુનાહ કમાનેકા સબબ હોગા, ઓર ફર્જ હજજ-વ-ઉમરહ કી અદાએગી કે બદલે ગઝબે ઈલાહી કો દઅવત દેના હોગા.

પુસૂસી હિદાયાત

૧. અગર આપ ફરીઝએ હજજ યા ઉમરહ કી અદાએગી કે લિએ કિસી પ્રાઈવેટ ટૂર સે સફર કરના યાહતે હો તો ઈપ્રાજાતે સફર કી તમામ શરાઈત (અદાએગી વગૈરહ) પેહલે સે તય કરલેં અલ્ ઉનપર એહતેમામ સે કાએમ રેહ કર અમલ કરેં જો બે-હદ ઝરૂરી હય.
નોઈયતે સફર ભી અચ્છી તરહ સમઝલેં અલ્ અગર ઉનમેં કુદ્ર રહો-બદલ યા પરૈશાની લાહક હોતો નાઝિમે ટૂર કે સાથ ત્આવુન કરેં જસસે સફર પુશગ્વાર અલ્ સહલ રહે.
૨. પ્રાઈવેટ ટૂર લેજાનેવાલોં કે લિએ સઉદી હુકૂમત ને કોટા સિસ્ટમ તય કિયા હુવા હય.
લેહાઝહ ઉનકે ઉસ કોટે સે મુતઅલિક ઝરૂરી મઅલૂમાત પેહલે સે ફરાહમ કરલેં અલ્ ઉસકે બઅદ મુતમઈન હો કર ટૂર મેં સફરે હજજ અલ્ ઉમરહ કે લિએ ઉનકી ઝરૂરી અલ્ વાજીબ શર્તોં કે સાથ અપના નામ દર્જ કરાએં.

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666

હજજ – ઉમરાહ ઓર સલામ

Complimentary RAZAK & SONS, Kakiwala Tours & Travels. Ahmedabad. Ph. : 22166666